

2024

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI
DLA GMINY PODEDWÓRZE
NA LATA 2023-2030

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY
NR.....RADY GMINY
PODEDWÓRZE Z DNIA

.....

Spis treści

WPROWADZENIE.....	4
Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu.....	4
1. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.....	6
1.1. Powiązania z dokumentami na poziomie krajowym i regionalnym.....	6
1.2. Powiązania z dokumentami na poziomie ponadlokalnym i lokalnym.....	11
2. Diagnoza gminy i określenie obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji w gminie.....	13
2.2. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego.....	13
2.2.1. Wyróżnione obszary porównawcze.....	15
2.3. Wynik diagnozy – sfera społeczna.....	19
2.5. Podsumowanie diagnozy.....	33
2.6. Wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji.....	35
3. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji.....	37
3.1. Obszar Rewitalizacji Osiedle dawnego POM w Podedwórzcu.....	37
3.2. Obszar Rewitalizacji Antopol.....	44
.....	46
3.3. Obszar Rewitalizacji Bojary.....	47
3.4. Obszar Rewitalizacji Rusiły.....	50
.....	53
3.5. Obszar Rewitalizacji Zaliszcze.....	53
3.6. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych wynikająca z konsultacji społecznych.....	57
3.4. Potencjały obszaru rewitalizacji i ich wzajemne powiązania.....	63
4. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	67
5. Cele i kierunki działań w ramach procesu rewitalizacji.....	68
6. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	71
6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	71
6.2. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	96
7. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz podmiotami i ich działaniami realizowanymi na obszarze rewitalizacji.....	96
7.1. Komplementarność przestrzenna.....	97
7.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	101
7.4. Komplementarność międzyokresowa.....	102
7.5. Komplementarność źródeł finansowania.....	104
7.7. Podsumowanie komplementarności.....	106
8. Zarządzanie wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji.....	108

8.1. Szacunkowe ramy finansowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz harmonogram ich wdrażania.....	108
8.2. System zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji.....	110
8.3. Koszty zarządzania realizacją Programu	113
9. System monitoringu, oceny skuteczności i wprowadzania modyfikacji do Gminnego Programu Rewitalizacji	113
9.1. Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR.....	113
9.3. Identyfikacja i sposób ograniczenia ryzyka podczas wdrażania GPR	123
9.4 Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	124
9.5. Aktualizacja GPR.....	124
10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji	124
10.1. Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji	125
10.2. Procedura uspołecznienia na etapie realizacji programu rewitalizacji	130
11. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	133
12. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	135
12.1. Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	135
12.2. Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego	135
12.2.1. Niezbędne zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	135
12.2.2. Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.....	135
9. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	135
Spis tabel:.....	141
Spis map:.....	142

WPROWADZENIE

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji pod pojęciem rewitalizacji należy rozumieć: „proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez działania kompleksowe (...) integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji”. Takimi zasadami kierowano się również opracowując Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze 2023-2030. Program został przygotowany i opracowany zgodnie z wymogami określonymi w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. W rozdziale pierwszym opisano powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Część druga Programu ma charakter diagnostyczny i opiera się na streszczeniu sytuacji społecznej gminy, a także sytuacji w innych sferach wymienionych w ustawie. Następnie przeprowadzono szczegółową analizę sytuacji, pozwalającą na określenie obszarów zdegradowanych i rewitalizacji – poszczególne dane analizowano już na poziomie wyodrębnionych miejscowości wiejskich gminy objętych Obszarem Rewitalizacji.

Część trzecia ma charakter projektowy i odnosi się do kształtu procesu rewitalizacji w gminie. Przede wszystkim wskazano wizję obszarów rewitalizacji po przeprowadzeniu tego procesu, a także cele i kierunki działań.

Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zgłoszone przez podmioty z terenu gminy zostały uporządkowane w ramach dwóch list – przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających.

Następnie opisano mechanizmy zapewnienia komplementarności tych przedsięwzięć. Ostatnim elementem tej części był opis procesu partycypacji społecznej, który przeprowadzono na etapie opracowywania dokumentu, jak również zaproponowano możliwe formy włączania lokalnej społeczności na etapie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Chodzi o utrzymanie zainteresowania mieszkańców realizowanymi przedsięwzięciami, bowiem bez współpracy z lokalną społecznością nie uda się osiągnąć pozytywnych efektów, zwłaszcza w wymiarze społecznym.

Ostatnia część dokumentu odnosi się do zarządzania wdrażaniem procesu Rewitalizacji. W sposób zbiorczy przedstawiono tu szacunkowe ramy finansowe zaproponowanych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych, a także harmonogram ich realizacji. Następnie opisano system zarządzania realizacją Programu, monitoringu, oceny skuteczności oraz wprowadzania zmian do niniejszego dokumentu.

Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez **interesariuszy** (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Obszar może zostać wskazany jako **obszar zdegradowany**, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ **gospodarczych** (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- ✓ **środowiskowych** (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- ✓ **przestrzenno-funkcjonalnych** (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),
- ✓ **technicznych** (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów).

Natomiast **interesariuszami rewitalizacji** są w szczególności:

art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji:

- ✓ mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz pozostali mieszkańcy gminy,
- ✓ właściciele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji,
- ✓ podmioty prowadzące na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- ✓ podmioty prowadzące na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe
- ✓ i grupy nieformalne,
- ✓ jednostki organizacyjne Gminy Ostrówek,
- ✓ organy władzy publicznej,
- ✓ podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa,

oraz art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, w tym:

- ✓ partnerzy społeczno-gospodarczy,
- ✓ podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie,
- ✓ podmioty działające na rzecz ochrony środowiska,
- ✓ podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw
- ✓ podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.

Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego. Po pierwsze proces rewitalizacji powinien być realizowany w sposób kompleksowy, tj. w taki sposób, który nie tylko rozwiązuje lub eliminuje wybrane zagrożenia i problemy, ale także w sposób pozwalający na wykorzystanie mocnych stron nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale całej gminy, jak również potencjału otoczenia zewnętrznego, traktowanych jako szanse rozwoju. Takie kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz

wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jej otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą. Po drugie, proces rewitalizacji powinien być ukierunkowany na wieloaspektowe podejście oraz rezultaty. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze gminy, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy.

Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania, skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy.

Gminny Program Rewitalizacji

- ✓ inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę Gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.
- ✓ Gminny Program Rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 poz. 485).

1. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze 2023-2030 został poddany analizie oraz kompleksowej weryfikacji w zestawieniu z kluczowymi dokumentami strategicznymi i operacyjnymi w skali makro i mikro. Zwrócić uwagę, należy na to, iż proces rewitalizacji, co do zasady ma wymiar lokalny i powinien kreować rozwój na poziomie jednostek samorządu terytorialnego, a następnie pośrednio realizować cele i założenia programów na poziomie regionu i kraju.

1.1. Powiązania z dokumentami na poziomie krajowym i regionalnym

Komplementarność z dokumentami na poziomie krajowym:

1. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r., zgodnie z wymogami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Strategia określa nowy model rozwoju – suwerenną wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym do 2020 r. oraz w perspektywie do 2030 r.

Cele i zadania:

- ✓ Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- ✓ Poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne
- ✓ Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy
- ✓ Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów
- ✓ Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe
- ✓ Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania
- ✓ Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu
- ✓ Uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli
- ✓ Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne - dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorstw
- ✓ Budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego
- ✓ Cyfrowe państwo usługowe
- ✓ Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne
- ✓ Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe

Gminny Program Rewitalizacji jest spójny z celem głównym i celami strategicznymi Strategii, poprzez planowe interwencje w zakresie rozwoju kapitału społecznego, w tym zwiększenia poziomu partycypacji społecznej.

2. Strategia Europa 2020

Strategia Europa 2020 obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- ✓ rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji
- ✓ rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej
- ✓ rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną

Minimalizacja występowania zjawiska wykluczenia społecznego stanowi jedno z głównych założeń Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze 2023-2030. Celem przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest wspieranie włączenia społecznego, integracji i aktywizacji oraz ograniczenie występowania problemów społecznych, w tym ubóstwa i bezrobocia.

3. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności

Dokument ten, określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty został przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r. Jego założeniem jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w możliwie najkrótszym czasie oraz wzrost gospodarczy kraju.

Cele i zadania:

Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki:

- ✓ Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla

- wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji
- ✓ Zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym
 - ✓ Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki
 - ✓ Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki
 - ✓ Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfarestate”
 - ✓ Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska
 - ✓ Równoważenia potencjałów rozwojowych regionów:
 - ✓ Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
 - ✓ Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach
 - ✓ Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego
 - ✓ Efektywność i sprawność państwa:
 - ✓ Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej
 - ✓ Wzrost społecznego kapitału rozwoju

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze na lata 2023-2030 zakłada zapewnienie rozwoju poprzez wzmacnianie i wspieranie istniejącego kapitału oraz wykorzystywanie potencjałów obszaru rewitalizacji.

4. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) jest dokumentem przyjętym przez Radę Ministrów we wrześniu 2019 r. i jest on w pełni komplementarny do zapisów SOR w wymiarze terytorialnym. KSRR przewiduje realizację trzech głównych celów:

- Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;
- Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk publicznych.

W zakresie komplementarności z merytorycznymi celami KSRR, Gminny Program Rewitalizacji Gminy Ostrówek na lata 2023–2030 wykazuje najsilniejszą komplementarność z celami szczegółowymi:

- 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych;
- 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów;
- 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego;
- 2.2. Wsparcie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym;
- 3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym;
- 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.

Samo opracowanie i wdrażanie zapisów GPR jest już spójne z założeniami KSRR 2030, w myśl celu 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych. Rewitalizacja jako proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, wykorzystywana jest do zapewnienia spójności terytorialnej i wyrównywania szans obszarów borykających się z problemami rozwojowymi.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne mają na celu ograniczenie występowanie zjawiska wykluczenia społecznego oraz niwelowanie nierówności pomiędzy obszarem rewitalizacji a innymi częściami gminy w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym:

1. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku

Cel strategiczny 2: Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych

Cele operacyjne:

- ✓ Zrównoważony rozwój systemów infrastruktury technicznej
- ✓ Rozwój miejskich obszarów funkcjonalnych (LOM, ośrodków subregionalnych i lokalnych)
- ✓ Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich
- ✓ Ochrona walorów środowiska

Cel strategiczny 3: Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu

Cele operacyjne:

- ✓ Wykorzystanie potencjału badawczo-rozwojowego jednostek naukowych oraz wspieranie transferu wiedzy i technologii
- ✓ Wspieranie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw
- ✓ Promocja i rozwój usług prozdrowotnych, uzdrowiskowych oraz gospodarki senioralnej
- ✓ Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych, rozwój sportu i usług wolnego czasu

Cel strategiczny 4: Wzmacnianie kapitału społecznego

Cele operacyjne:

- ✓ Rozwijanie kapitału ludzkiego
- ✓ Poprawa jakości świadczenia usług zdrowotnych
- ✓ Włączenie i integracja społeczna
- ✓ Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej
- ✓ Bezpieczeństwo publiczne
- ✓ Wspieranie oddolnych inicjatyw i poprawa efektywności zarządzania

Wśród założeń Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze na lata 2023-2030 znajduje się wyrównywanie potencjałów społecznych, gospodarczych czy infrastrukturalnych pomiędzy obszarem rewitalizacji a innymi terenami gminy oraz wzrost kompetencji społecznych i zawodowych mieszkańców dotkniętych zjawiskiem wykluczenia społecznego. Wpłynie to na podniesienie poziomu spójności całego województwa, jako składowej większej liczby poszczególnych części, w aspektach związanych z gospodarką, zatrudnieniem oraz jakością życia mieszkańców.

2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

Cele i zasady zagospodarowania przestrzennego:

Osadnictwo i infrastruktura społeczna

Cele szczegółowe:

- ✓ Poprawa dostępu do usług publicznych i infrastruktury społecznej
- ✓ Rozwój usług i sieci ośrodków pomocy społecznej wynikającej z rosnącej liczby seniorów

Środowisko przyrodnicze

Cele szczegółowe:

- ✓ Harmonijne zagospodarowanie przestrzeni krajobrazowej
- ✓ Utrzymanie walorów obszarów wyróżniających się szczególnymi cechami przyrodniczymi i krajobrazowymi
- ✓ Przywrócenie walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszarom zdegradowanym

i o zniekształconych stosunkach ekologicznych.

Środowisko kulturowe

Cele szczegółowe:

- ✓ Identyfikacja, zachowanie i ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego oraz różnorodności krajobrazu kulturowego.
- ✓ Zachowanie przed zatarciem specyfiki kulturowej ukształtowanych historycznie struktur przestrzennych.
- ✓ Zachowanie i wzbogacanie zasobów dóbr kultury współczesnej.
- ✓ Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego

Gospodarka

Cele szczegółowe:

- ✓ Rozwój potencjału społeczno-ekonomicznego węzłów i ośrodków gospodarczych.
- ✓ Wykorzystywanie endogenicznych potencjałów i rozwój specjalizacji regionalnych.
- ✓ Zrównoważone wykorzystanie potencjałów rozwojowych tkwiących w zagospodarowaniu przestrzennym i zasobach naturalnych przestrzeni województwa.
- ✓ Dywersyfikacja działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.
- ✓ Zwiększenie konkurencyjności gospodarki rybackiej opartej na wysokiej jakości produktach akwakultury.
- ✓ Rozwój infrastruktury turystycznej.
- ✓ Zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej obszarów i terenów rekreacyjnych.
- ✓ Wzmocnienie oferty zatrudnienia i usług (publicznych i komercyjnych) w miastach z uwzględnieniem potrzeb obsługi okolicznych terenów wiejskich

Realizacja założeń GPR przyczyni się do realizacji ww. zamysłów poprzez realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych mających na celu m.in. kształtowanie przestrzeni publicznej oraz podnoszenie poziomu jakości życia mieszkańców przy wykorzystaniu lokalnych potencjałów.

3. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA LUBELSKIEGO 2021-2027

W związku z założeniami strategicznymi oraz w odpowiedzi na wyzwania, za cel główny Programu przyjęto: Wzmocnienie i efektywne wykorzystanie gospodarczych i społecznych potencjałów regionu, sprzyjające zintegrowanemu, zrównoważonemu i inteligentnemu rozwojowi województwa lubelskiego, ukierunkowanemu na wysoką jakość życia i bezpieczeństwo jego mieszkańców.

Zostanie on osiągnięty przez interwencje w ramach 11 Priorytetów obejmujących 5 CP pakietu legislacyjnego UE.

Priorytet XI Rozwój zrównoważony terytorialnie

2.1.11.1. Cel szczegółowy 5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich.

Opis interwencji - rodzaje planowanych działań, typów projektów:

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych realizowana na podstawie GPR - Inwestycje będą obejmowały kompleksowe działania mające na celu przeciwdziałanie degradacji przestrzeni zurbanizowanej i zjawiskom kryzysowym, pobudzanie rozwoju i zmian jakościowych poprzez wzrost aktywności społecznej i gospodarczej. Inwestycje te będą obejmowały m.in. adaptację budynków do celów

społecznych, kulturalnych, itp. wraz z możliwością zagospodarowania terenu funkcjonalnie związanego z obiektem, uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni na cele publiczne, kulturalne, turystyczne, itp., dostosowanie przestrzeni publicznych do nowych funkcji, wsparcie infrastrukturalne przedsiębiorstw społecznych.

Przedstawione zestawienie wskazuje na silne powiązanie pomiędzy celami strategicznymi Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Podedwórze 2023-2030 a krajowymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi. W wielu z przytoczonych dokumentach odnaleźć można priorytety i cele strategiczne związane poprawą dostępu do usług publicznych i infrastruktury społecznej, rozwojem i efektywnym wykorzystaniem potencjału kulturowego oraz wykorzystywaniem endogenicznych potencjałów i rozwojem specjalizacji regionalnych. W kierunkach działań zaproponowanych w GPR znajdują się odpowiednie zapisy mające za zadanie realizację tego celu.

1.2. Powiązania z dokumentami na poziomie ponadlokalnym i lokalnym

Komplementarność z dokumentami na poziomie ponadlokalnym:

1. STRATEGIA ROZWOJU POWIATU PARCZEWSKIEGO NA LATA 2014-2020

Priorytet 1: Zwiększanie efektywności lokalnej gospodarki

1.1. Tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

Priorytet 2: Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego i społecznego w powiecie

2.2. Rozwój kultury i aktywności społecznej mieszkańców

Priorytet 3: Zwiększanie poziomu integracji wewnętrznej i zewnętrznej

3.1. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz współpracy między sektorami

3.2. Wspieranie włączenia społecznego i gospodarki społecznej

W Strategii Rozwoju Powiatu Parczewskiego występują Priorytety, które zawierają się także w niektórych zaproponowanych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych. W tym kontekście najważniejszy jest Priorytet 1: Zwiększanie efektywności lokalnej gospodarki, Priorytet 2: Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego i społecznego w powiecie, Priorytet 3: Zwiększanie poziomu integracji wewnętrznej i zewnętrznej. Postulaty te zostały uwzględnione przy projektowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

2. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Doliny Zielawy 2023 – 2030

Cel strategiczny 1 WZROST JAKOŚCI ŻYCIA I SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ

Kierunki działań:

1.5 Poprawa dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami

1.6 Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców i zapobieganie zagrożeniom

1.7 Wspieranie procesów rewitalizacji oraz poprawa jakości i dostępności infrastruktury rekreacyjnej i sportowej

Cel strategiczny 2 ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I ZRÓWNOWAŻONA PRZESTRZEŃ

Kierunki działań:

2.1 Zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych

2.2 Wspieranie efektywności energetycznej

2.5 Ochrona przyrody, edukacja i promocja postaw ekologicznych

Cel strategiczny 3 WZROST KONKURENCYJNOŚCI I ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ

Kierunki działań:

3.1 Poprawa atrakcyjności turystycznej i rozwój marki terytorialnej Doliny Zielawy

3.2 Wsparcie dla rozwoju lokalnej gospodarki przedsiębiorczości

Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze na lata 2023-2030 mają na celu zapobieganie i minimalizację występowania problemów społecznych oraz zjawiska wykluczenia społecznego, w tym wykluczenia osób niepełnosprawnych, seniorów i osób chorych. Ponadto realizowane przedsięwzięcia będą miały na celu integrację, aktywizację oraz podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji a także ochronę środowiska i zrównoważony rozwój. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisując będą się w założenia Strategii Rozwoju w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, rozwoju usług z zakresu turystyki i rekreacji, wsparcia działań z zakresu pomocy społecznej oraz wzrostu aktywności kulturalnej, oświatowej i sportowej mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez realizację działań mających na celu pobudzenie i umożliwienie rozwoju społeczno-gospodarczego.

Komplementarność z dokumentami na poziomie lokalnym (Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy)

1. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Podedwórze

Zakres działań na szczeblu gminy dotyczy:

1. termomodernizacja budynków stanowiących własność gminy,
2. instalacja kolektorów słonecznych dla 75 obiektów budowlanych prywatnych,
3. instalacja paneli słonecznych na dachu 1 budynku będącego własnością władz lokalnych,
4. instalacja paneli fotowoltaicznych na dachach 7 budynkach będących własnością osób prywatnych,
5. budowa biogazowni o mocy do 0,5 MW,
6. instalacja 10 kotłów na pellet
7. wymiana oświetlenia ulicznego,
8. przeprowadzenia warsztatów dla młodzieży szkolnej
9. zorganizowania Dnia Gospodarki Niskoemisyjnej w Gminie Podedwórze.
10. uwzględnianie przy realizowaniu zamówień publicznych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem.

PGN jest dokumentem, w którym zaplanowano działania i środki na podniesienie efektywności energetycznej, zwiększenie ilości energii wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii oraz redukcję emisji gazów cieplarnianych w gminie. Realizacja zaplanowanych działań wpłynie na poprawę jakości powietrza oraz zmniejszy wpływ miasta na zmiany klimatu.

Ważną płaszczyzną powiązania obu dokumentów jest fakt, że inwestycje na rzecz niskoemisyjności służyć będą obniżeniu kosztów energii dla użytkowników, a więc mają także wymiar społeczny.

2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Podedwórze na lata 2021-2030"

Cele nadrzędne i priorytety Strategii :

- Poprawa jakości życia klientów pomocy społecznej jako przeciwdziałanie zjawisku ubóstwa
- Tworzenie planu przeciwdziałania bezrobociu
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych
- Walka z uzależnieniami - alkoholizm i narkomania. Propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień wśród dzieci i młodzieży. Zmniejszenie aktualnie istniejących problemów alkoholowych
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- Wspieranie rozwoju rodziny, poszanowania jej praw do samodzielności ekonomicznej i wychowania dzieci zgodnie z własnymi poglądami i przekonaniem

Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze na lata 2023-2030 mają na celu zapobieganie i minimalizację występowania problemów społecznych oraz zjawiska wykluczenia społecznego, w tym wykluczenia osób niepełnosprawnych, seniorów i osób

chorych. Ponadto realizowane przedsięwzięcia będą miały na celu integrację, aktywizację oraz podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji.

3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze

Studium określa podstawowe kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy. Zasady zrównoważonego rozwoju, ładu przestrzennego oraz nadrzędności interesu publicznego nad interesami indywidualnymi były fundamentem dla określenia głównych założeń studium.

Gminny Program Rewitalizacji jest kolejnym dokumentem strategicznym, który jest powiązany ze Studium zarówno pod względem uwarunkowań jak również kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie planując w GPR przedsięwzięcia, których realizacja wpłynie na zaspokojenie potrzeb interesariuszy w obszarze rewitalizacji i przyczyni się do niwelacji zidentyfikowanych problemów Program wskazuje zmiany niezbędne do wprowadzenia w Studium (jeżeli są wymagane).

NapoziomielokalnymwidaćbieżnośćpomiędzyzapropnowanymiwGPRcelamiikierunkamidziałań, a postulatami w lokalnych dokumentach planistycznych. W lokalnych dokumentach takich jak strategia rozwoju gminy podkreśla się konieczność działań wpływających na wzrost jakości życia mieszkańców Gminy Podedwórze poprzez rozwój kapitału ludzkiego oraz zwiększenie aktywności społecznej oraz podniesienie jakości usług edukacyjno - kulturalnych i społecznych. W ramach zaproponowanych kierunków GPR znalazły się zapisy w obrębie **1 Celu Głównego - Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze**

1. Integracja społeczna, aktywizacja mieszkańców oraz wzrost poczucia tożsamości lokalnej
2. Zwiększenie dostępności zintegrowanych usług społecznych dostosowanych do specyficznych potrzeb seniorów wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym
3. Rozwój oferty kulturalno – edukacyjnej w oparciu o lokalne potencjały

Wspólne cele dla obu dokumentów będą realizowane poprzez przedsięwzięcia: „Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusiłach, Bojarach i Zaliszczu, „Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze”, „Aktywizacja literacko-artystyczna dzieci i młodzieży”, „TERAZ SENIORZY”, „Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej”.

2. Diagnoza gminy i określenie obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji w gminie

2.2. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze na lata 2023-2030 jest dokumentem strategicznym i operacyjnym o charakterze lokalnym.

Z uwagi na charakter dokumentu, obszar objęty rewitalizacją winien być wyodrębniony w sposób szczegółowy w oparciu o wybrane wskaźniki odnoszące się do sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

Obszar, który zostanie poddany rewitalizacji powinien zostać wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej jednostki. Przyjęta w niniejszym opracowaniu metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji zakładała w głównej mierze oparcie się mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej (z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej na danym obszarze.

Obszar zdegradowany, a następnie obszar rewitalizacji zostały wyznaczone w oparciu o zaproponowany katalog wskaźników, które odnoszą się do pięciu sfer wskazanych w ustawie o rewitalizacji – społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. W trakcie wyznaczania obszarów kryzysowych i obszaru rewitalizacji zdecydowano się po pierwsze na wybór takich wskaźników, które są dostępne na poziomie gminy i obszarów analizy. Po drugie istotnym dla wyboru kryteriów był element pozwalający na obiektywizację danych, ich przeliczenie i odniesienie do realnych problemów gminy. Po trzecie wreszcie, wybrano wskaźniki, które stosunkowo łatwo można gromadzić, i których wartości można porównywać w kolejnych latach. Metodologia przyjęta na potrzeby niniejszej diagnozy opierała się na szczegółowych, w większości mierzalnych, ilościowych zmiennych, analizowanych w podziale na wskazane sfery.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Obszar można uznać za zdegradowany w przypadku współwystępowania minimum jednego problemu ze sfery społecznej oraz problemów z pozostałych sfer.

Uznanie danego zjawiska za stan kryzysowy ma miejsce, jeśli dane negatywne zjawisko charakteryzuje się wartością wskaźników je oceniających, przekraczających średnią wartość notowaną w skali gminy. Istotne jest także obiektywne stwierdzenie, czy dane zjawisko ma charakter zjawiska kryzysowego (np. poprzez odniesienie poziomu zjawiska do średnich notowanych na innych poziomach statystycznych).

Pierwszy etap opracowania diagnozy opierał się na analizie danych zastanych, tzw. analizie deskresearch, polegającej na zebraniu materiałów z różnych źródeł, a następnie przeanalizowaniu ich pod kątem rzetelności, jakości oraz przydatności na dalszym etapie opracowywania diagnozy. Po wyselekcjonowaniu materiałów, nastąpiła właściwa analiza deskresearch, która obejmowała dokumenty, opracowania oraz sprawozdania i dane, uznane jako istotne w procesie badawczym.

W trakcie opracowywania diagnozy obszaru zdegradowanego, zastosowano dwa podejścia, które bazowały na analizie danych zastanych: statystyczne i przestrzenne. W ujęciu statystycznym dane zostały zgromadzone, a następnie poddane analizie oraz przetworzone na potrzeby niniejszego opracowania. Natomiast, w ujęciu przestrzennym dane zostały odniesione do przyjętych obszarów porównawczych.

Opracowane dane zwizualizowano, przedstawiając je za pomocą kartogramów. Kolejny etap polegał na opracowaniu wskaźnika degradacji w sferze społecznej.

Delimitacja obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji obejmowała następujące etapy:

- 1) Podzielenie terenu Gminy Podedwórze na mniejsze jednostki – sołectwa.

- 2) Wybór kryteriów delimitacji.
- 3) Przeprowadzenie szczegółowej analizy wskaźnikowej w zakresie problemów społecznych w wyodrębnionych obszarach (badanie ilościowe) – pozwoliło to na wskazanie obszarów o szczególnym nasileniu i koncentracji problemów w sferze społecznej.
- 4) Przeprowadzenie analizy obszarów porównawczych pod kątem występowania problemów w sferze: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno- funkcjonalnej i technicznej. Uzyskane wyniki stanowiły podstawę do wyłonienia obszaru, który zostanie poddany rewitalizacji.
- 5) Zidentyfikowanie obszaru rewitalizacji – obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego ustawowe wskaźniki obligatoryjne dotyczące powierzchni – maksymalnie 20% powierzchni gminy – oraz ludności – maksymalnie 30% wszystkich zamieszkujących Gminę Podedwórze.

2.2.1. Wyróżnione obszary porównawcze

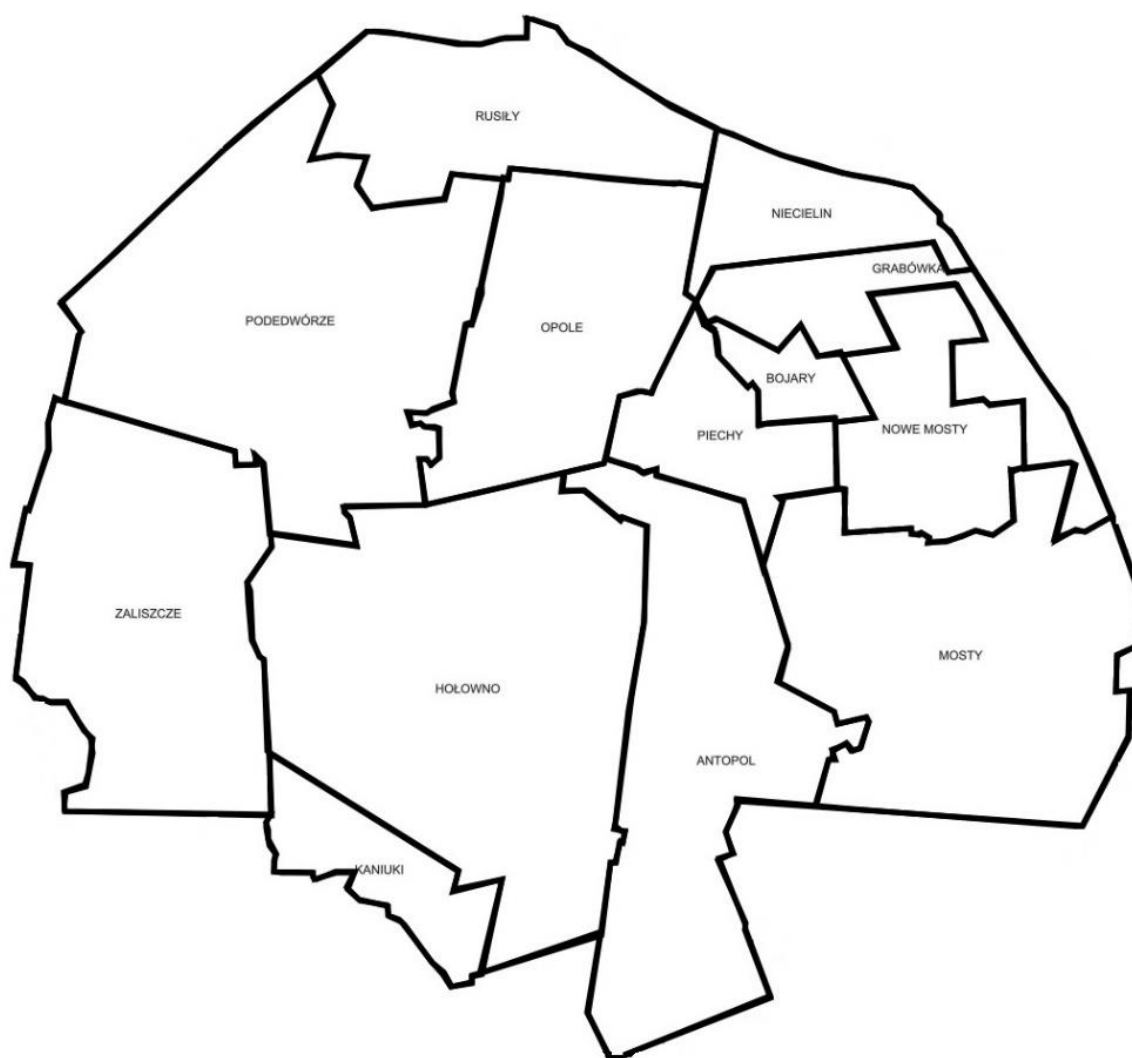
Na wstępnym etapie prac diagnostycznych zaproponowano, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe dokonać podziału gminy na sołectwa/ miejscowości. Założono wstępnie, że działania rewitalizacyjne powinny rozwiązywać komplementarnie problemy obszarów spójnych przestrzennie i funkcjonalnie, dlatego też przy tworzeniu stref próbowano zachować podział gminy na takie obszary.

Tabela 1 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach programu rewitalizacji

Jednostki porównawcze	Powierzchnia [ha]	Udział Powierzchni [%]	Ludność [os]	Udział Ludności [%]
Antopol	1180	11,01	106	6,50
Bojary	131	1,22	36	2,21
Grabówka	429	4,00	51	3,13
Hołowno	1855	17,30	180	11,04
Kaniuki	295	2,75	33	2,02
Mosty	1365	12,73	102	6,25
Nowe Mosty	468	4,37	132	8,09
Niecielin	322	3,00	19	1,16
Opole	853	7,96	164	10,06
Piechy	345	3,22	77	4,72
Podedwórze	1619	15,10	421	25,81
Rusiły	684	6,38	164	10,06
Zaliszcze	1174	10,95	146	8,95

Źródło: opracowanie własne

Mapa 1 Podział gminy na obszary porównawcze

Źródło: opracowanie własne

2.2.2. Dobór wskaźników delimitacji obszaru zdegradowanego w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych jednostek statystycznych konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które je w sposób istotny statystycznie różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w niej zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno – funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę każdej ze sfer wskazanych w Ustawie o rewitalizacji. Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 2 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego

Kategoria	Lp.	Wskaźnik	Opis
SFERA SPOŁECZNA	1.	Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować sołectwa/miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
	2.	Udział liczby ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym oraz poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować sołectwa/miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
	3.	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców obszaru/sołectwa	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Parczewie. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały sołectwa/ miejscowości z największym odsetkiem osób bezrobotnych na 100 mieszkańców, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwale bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców.
	4.	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano dane Komendy Powiatowej w Parczewie. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych sołectwach przyjęto liczbę przestępstw kryminalnych.
	5.	Niebieskie karty” oraz interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej w Parczewie. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych sołectwach przyjęto liczbę, interwencji domowych oraz ilość założonych „niebieskich kart” w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
	6.	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę organizacji pozarządowych na 100mieszkańców. Źródło danych: Urząd Gminy Podedwórze.

SFERA GOSPODARCZA	7.	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziom aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia poziomu aktywności gospodarczej posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych sołectwach/miejscowościach. Źródło danych: UG Podedwórze, rejestr CEIDG.
	8.	Kwota inwestycji gminnych w poszczególnych miejscowościach w latach 2019-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Wskaźnik określający poziom inwestycji gminnych w poszczególnych miejscowościach. Dane pozyskano z Urzędu Gminy Podedwórze.
STREFA ŚRODOWISKOWA	9.	Liczba gospodarstw w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz edukację ekologiczną, a także zapewnienie bezpieczeństwa i podwyższenia jakości środowiska życia mieszkańców Gminy Podedwórze
SFERA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA	10.	Dostępność do usług Kultury I usług społecznych	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic. Źródło: badania własne
SFERA TECHNICZNA	12	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa	Wskaźnik opisujący poziom degradacji terenów w obrębie obszaru/sołectwa. Źródło danych: Urząd Gminy . Degradacja przestrzeni, w tym przestrzeni publicznej przejawia się m.in. w występowaniu zdegradowanych, zaniedbanych obiektów: pustostanów, budynków niewykorzystanych, które utraciły swoją funkcję. Z powodu występowania takich obiektów przestrzeń przestaje być reprezentacyjna, co przekłada się na atrakcyjność turystyczno-gospodarczą całej gminy. Źródłem danych dla oceny stopnia degradacji były informacje zawarte w dokumentach gminnych, a także informacje uzyskane od poszczególnych właścicieli i zarządców, jak również wizje w terenie.

Źródło: opracowanie własne

2.3. Wynik diagnozy – sfera społeczna

Zaproponowany katalog wskaźników wybrany do analizy sfery społecznej, pozwolił na pokazanie stanu oraz zawansowania i wielkości problemów społecznych w poszczególnych obszarach, które wyodrębniono w gminie. Wykorzystanie wskaźników pozwoliło na zaprezentowanie poziomu natężenia negatywnych zjawisk społecznych, za pomocą syntetycznego wskaźnika degradacji. Do analizy sfery społecznej wykorzystano dane ilościowe, które pozyskano z Urzędu Gminy Podedwórze, Komendy Powiatowej Policji w Parczewie, Ośrodka Pomocy Społecznej w Podedwórzcu, Powiatowego Urzędu Pracy w Parczewie.

Wskaźniki wymagają odpowiedniej standaryzacji. Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych obszarach/sołectwach opracowano porównywalny wskaźnik. W pierwszym etapie powinno się znormalizować poszczególne zjawiska kryzysowe. Czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe według wzoru:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}$$

gdzie:

- t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- \bar{x}_j – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,
- S_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Wartości wskaźników po normalizacji umożliwiają dalsze wyliczenia. W następnym etapie należy określić, czy dany wskaźnik jest stymulantą, czy destymulantą, tzn. czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki, czy też prowadzą do kryzysu.

Jeżeli wśród wskaźników znajdzie się stymulanta, uzyskane wartości należy przekształcić zgodnie ze wzorem:

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$

gdzie:

- z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu
- x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

W przypadku, gdy dany wskaźnik jest destymulantą, otrzymane w procesie normalizacji wartości pozostawiamy bez zmian.

Ostatnim etapem jest wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego, który będzie sumą wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Wartość wskaźnika syntetycznego będzie świadczyć, czy dane pole podstawowe znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o dużym kryzysie, natomiast niskie ukazują pozytywny obraz zjawisk społecznych. Aby uzyskać wartość wskaźnika syntetycznego należy posłużyć się wzorem:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

- P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk
- n – liczba wskaźników (cech)
- t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

Strefa społeczna:

Tabela 3 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa w roku 2021 [%]

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Antopol	18,27
Bojary	16,67
Grabówka	17,86
Hołowno	15,20
Kaniuki	20,00
Mosty	13,70
Nowe Mosty	15,94
Niecielin	14,29
Opole	17,53
Piechy	17,81
Podedwórze	14,94
Rusiły	16,88
Zaliscze	14,62
Średnia	16,44

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

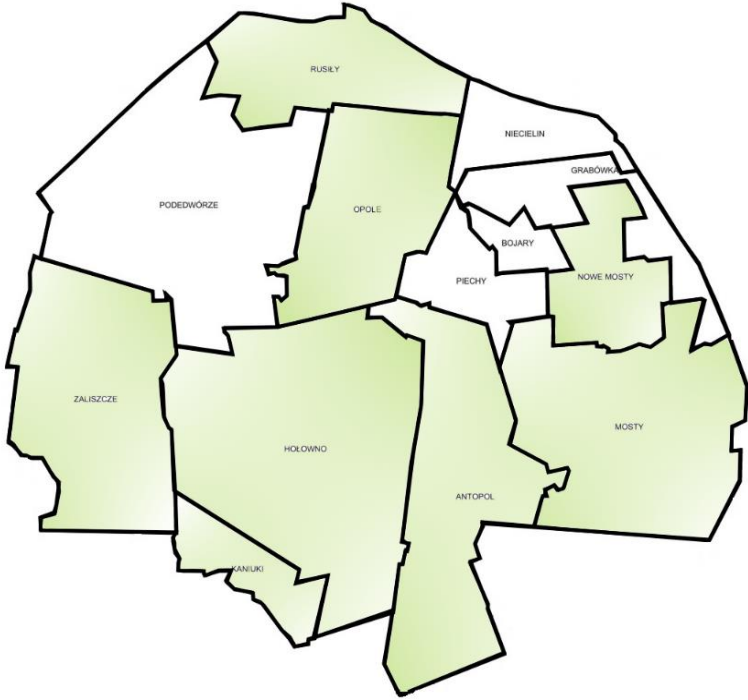
Tabela 4 Udział liczby ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym oraz poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa [%]

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Antopol	43,4
Bojary	50
Grabówka	58,82
Hołowno	51,67
Kaniuki	36,36
Mosty	49,02
Nowe Mosty	51,52
Niecielin	42,11
Opole	46,95
Piechy	42,86
Podedwórze	47,51
Rusiły	48,78
Zaliscze	49,9
Średnia	47,61

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Tabela 5 Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców obszaru/sołectwa

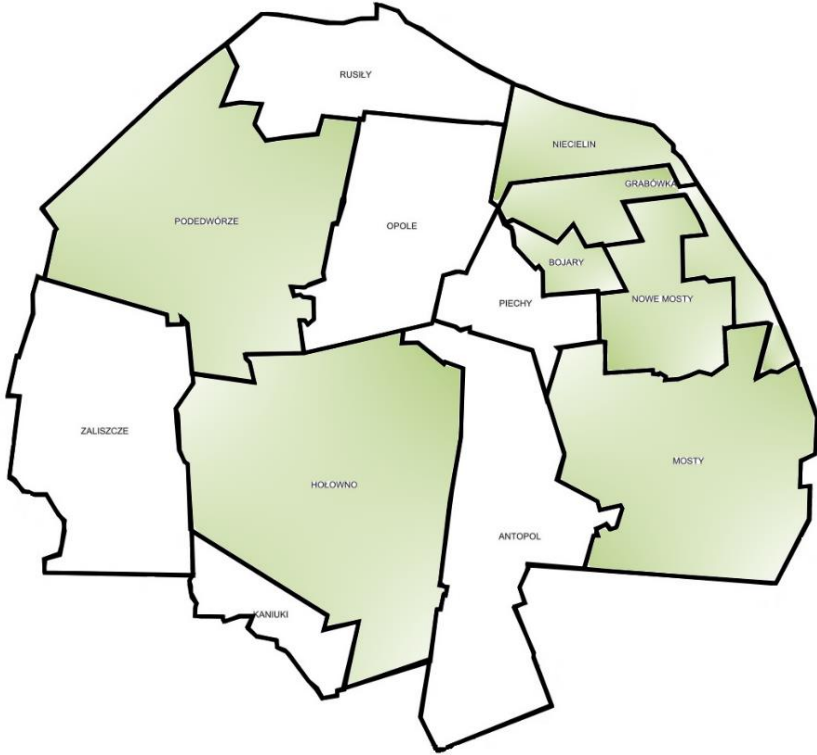
Nazwa obszaru/sołectwa	Wartość wskaźnika
Antopol	6,60
Bojary	2,78
Grabówka	1,96
Hołowno	4,44
Kaniuki	3,03
Mosty	2,94
Nowe Mosty	5,30
Niecielin	0,00
Opole	3,05
Piechy	2,60
Podedwórze	2,61
Rusify	3,05
Zalisczce	4,79
Średnia	3,32

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych PUP w Parczewie

Tabela 6 Przestępczość na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru/sołectwa	Wartość wskaźnika
Antopol	0,94
Bojary	11,11
Grabówka	3,92
Hołowno	3,33
Kaniuki	0,00
Mosty	3,92
Nowe Mosty	3,03
Niecielin	5,26
Opole	1,22
Piechy	0,00
Podedwórze	3,56
Rusify	1,22
Zalisczce	1,37
Średnia	2,99

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Komendy Powiatowej w Parczewie

Tabela 7 Niebieskie karty” oraz interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Antopol	0,94
Bojary	0,00
Grabówka	9,80
Hołowno	1,11
Kaniuki	0,00
Mosty	8,82
Nowe Mosty	0,00
Niecielin	0,00
Opole	0,00
Piechy	2,60
Podedwórze	0,71
Rusiły	2,44
Zaliscze	0,00
Średnia	2,03

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Komendy Powiatowej w Parczewie

Tabela 8 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców w roku 2021

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Antopol	0,94
Bojary	2,78
Grabówka	3,92
Hołowno	2,22
Kaniuki	3,03
Mosty	0,98
Nowe Mosty	0,76
Niecielin	5,26
Opole	1,22
Piechy	1,30
Podedwórze	0,95
Rusiły	0,61
Zaliscze	2,05
Średnia	2,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz UG Podedwórze

Tabela 9 Wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym oraz produkcyjnym niemobilnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty ⁷⁾ oraz interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców
Antopol	18,27	43,4	6,60	0,94	0,94	0,94
Bojary	16,67	50	2,78	11,11	0,00	2,78
Grabówka	17,86	58,82	1,96	3,92	9,80	3,92
Hołowno	15,20	51,67	4,44	3,33	1,11	2,22
Kaniuki	20,00	36,36	3,03	0,00	0,00	3,03
Mosty	13,70	49,02	2,94	3,92	8,82	0,98
Nowe Mosty	15,94	51,52	5,30	3,03	0,00	0,76
Niecielin	14,29	42,11	0,00	5,26	0,00	5,26
Opole	17,53	46,95	3,05	1,22	0,00	1,22
Piechy	17,81	42,86	2,60	0,00	2,60	1,30
Podedwórze	14,94	47,51	2,61	3,56	0,71	0,95
Rusiły	16,88	48,78	3,05	1,22	2,44	0,61
Zaliszczce	14,62	49,9	4,79	1,37	0,00	2,05
Średnia arytmetyczna	16,44	47,61	3,32	2,99	2,03	2,00
Odchylenie standardowe	9,19	9,83	3,14	6,96	8,39	4,62

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 10 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym oraz produkcyjnym niemobilnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty ⁷⁾ oraz interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców
Antopol	0,20	-0,43	1,05	-0,29	-0,13	-0,23
Bojary	0,03	0,24	-0,17	1,17	-0,24	0,17
Grabówka	0,15	1,14	-0,43	0,13	0,93	0,42
Hołowno	-0,13	0,41	0,36	0,05	-0,11	0,05
Kaniuki	0,39	-1,14	-0,09	-0,43	-0,24	0,22
Mosty	-0,30	0,14	-0,12	0,13	0,81	-0,22
Nowe Mosty	-0,05	0,40	0,63	0,01	-0,24	-0,27
Niecielin	-0,23	-0,56	-1,06	0,33	-0,24	0,70
Opole	0,12	-0,07	-0,09	-0,25	-0,24	-0,17
Piechy	0,15	-0,48	-0,23	-0,43	0,07	-0,15
Podedwórze	-0,16	-0,01	-0,23	0,08	-0,16	-0,23
Rusiły	0,05	0,12	-0,09	-0,25	0,05	-0,30
Zaliszczce	-0,20	0,23	0,47	-0,23	-0,24	0,01

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 11 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru/sołectwa	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności*	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym oraz produkcyjnym niemobilnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty” oraz interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców*
Antopol	-0,20	-0,43	1,05	-0,29	-0,13	0,23
Bojary	-0,03	0,24	-0,17	1,17	-0,24	-0,17
Grabówka	-0,15	1,14	-0,43	0,13	0,93	-0,42
Hołowno	0,13	0,41	0,36	0,05	-0,11	-0,05
Kaniuki	-0,39	-1,14	-0,09	-0,43	-0,24	-0,22
Mosty	0,30	0,14	-0,12	0,13	0,81	0,22
Nowe Mosty	0,05	0,40	0,63	0,01	-0,24	0,27
Niecielin	0,23	-0,56	-1,06	0,33	-0,24	-0,70
Opole	-0,12	-0,07	-0,09	-0,25	-0,24	0,17
Piechy	-0,15	-0,48	-0,23	-0,43	0,07	0,15
Podedwórze	0,16	-0,01	-0,23	0,08	-0,16	0,23
Rusiły	-0,05	0,12	-0,09	-0,25	0,05	0,30
Zaliszczce	0,20	0,23	0,47	-0,23	-0,24	-0,01

Źródło: Opracowanie własne. *stymulanta

Tabela 12 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej

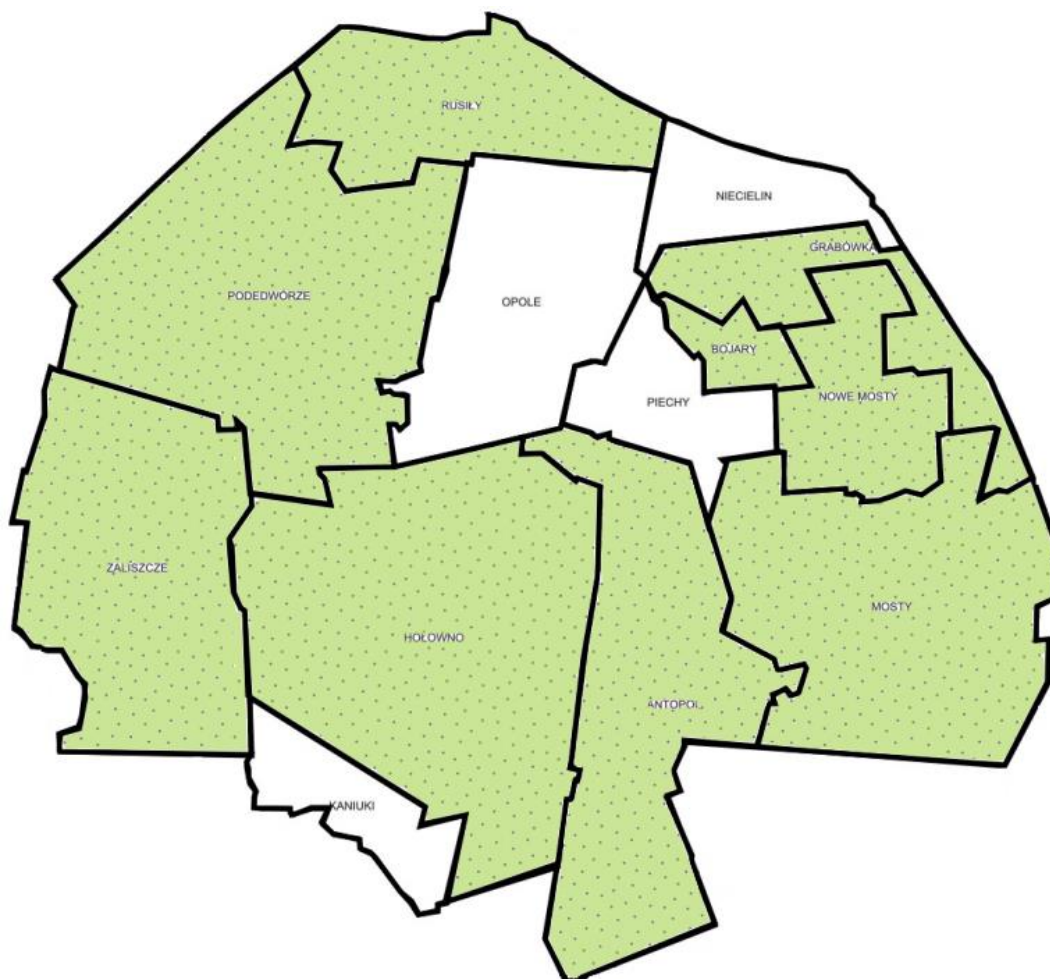
Nazwa obszaru/sołectwa	Demografia		Bezrobocie	Przestępczość	Patologie	Aktywność społeczna	Wskaźnik syntetyczny
Antopol	-0,2	-0,43	1,05	-0,29	-0,13	0,23	0,03
Bojary	-0,03	0,24	-0,17	1,17	-0,24	-0,17	0,11
Grabówka	-0,15	1,14	-0,43	0,13	0,93	-0,42	0,17
Hołowno	0,13	0,41	0,36	0,05	-0,11	-0,05	0,11
Kaniuki	-0,39	-1,14	-0,09	-0,43	-0,24	-0,22	-0,36
Mosty	0,3	0,14	-0,12	0,13	0,81	0,22	0,21
Nowe Mosty	0,05	0,40	0,63	0,01	-0,24	0,27	0,16
Niecielin	0,23	-0,56	-1,06	0,33	-0,24	-0,7	-0,29
Opole	-0,12	-0,07	-0,09	-0,25	-0,24	0,17	-0,09
Piechy	-0,15	-0,48	-0,23	-0,43	0,07	0,15	-0,15
Podedwórze	0,16	-0,01	-0,23	0,08	-0,16	0,23	0,01
Rusiły	-0,05	0,12	-0,09	-0,25	0,05	0,3	0,01
Zaliszczce	0,2	0,23	0,47	-0,23	-0,24	-0,01	0,06

Źródło: Opracowanie własne.

Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego świadczy o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danym obszarze/sołectwie.

Rewitalizacja ma służyć przede wszystkim poprawie jakości życia mieszkańców, co oznacza, że właśnie kwestie społeczne są podstawowymi przesłankami służącymi wyznaczeniu obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, a dopiero potem – aspekt gospodarczy, ekologiczny, funkcjonalno-przestrzenny i techniczny. Delimitacja negatywnych zjawisk społecznych występujących w Gminie Podedwórze przeprowadzona na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk), wykazała, że obszarem koncentracji problemów społecznych w gminie jest obszar zlokalizowany w miejscowościach: **Antopol, Bojary, Grabówka, Hołowno, Mosty, Nowe Mosty oraz Podedwórze, Zaliszcze, Rusiły.**

Mapa 2 Wyniki standaryzacji w odniesieniu do problemów społecznych–Gmina Podedwórze

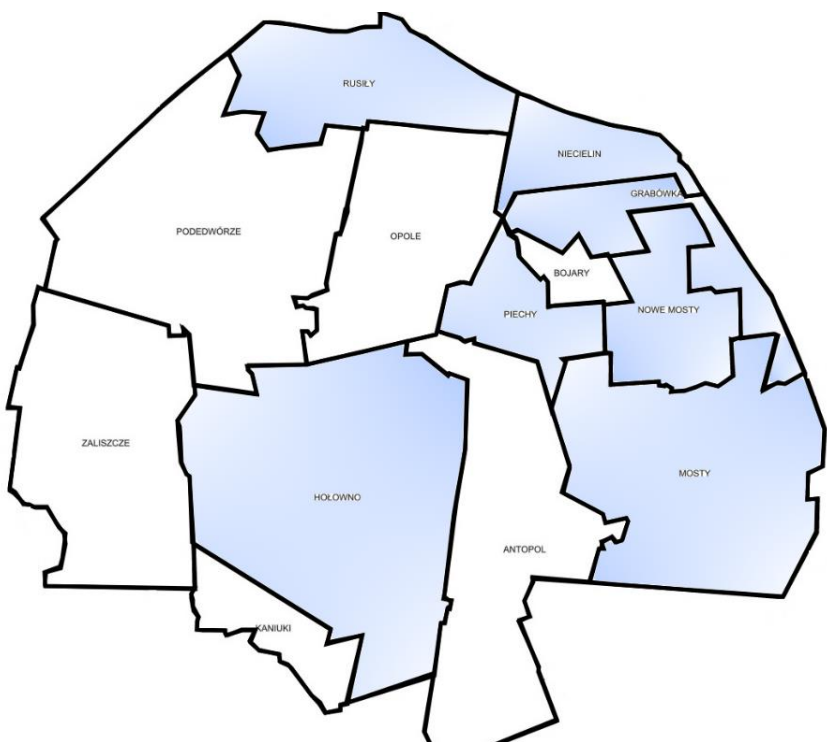

Jak wcześniej wspomniano, dla poprawnego wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji należało dodatkowo zdiagnozować występowanie, **co najmniej jednego z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno- funkcjonalnych lub technicznych.**

Sfera gospodarcza:

Tabela 13 Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

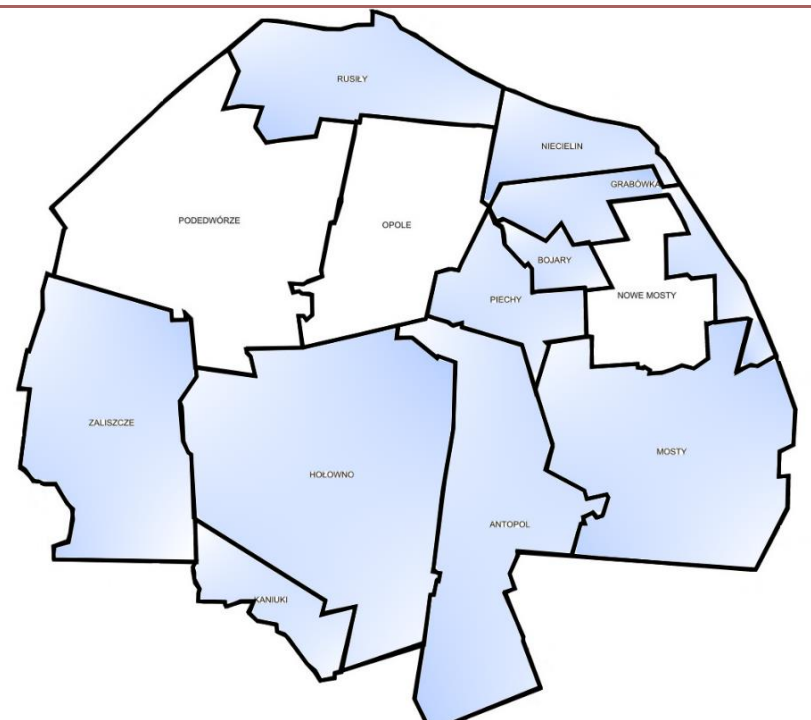
Nazwaobszaru/ sołectwa	Wartośćskażnika
Antopol	7,69
Bojary	8,33
Grabówka	0,00
Hołowno	5,26
Kaniuki	13,33
Mosty	4,57
Nowe Mosty	0,00
Niecielin	0,00
Opole	9,74
Piechy	5,48
Podedwórze	11,08
Rusiły	3,75
Zaliszcze	13,85
Średnia	6,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS/CEIDG

Tabela 14 Kwota inwestycji gminnych w poszczególnych miejscowościach w latach 2019-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Nazwaobszaru/ sołectwa	Wartośćskażnika
Antopol	0
Bojary	0
Grabówka	0
Hołowno	346,43
Kaniuki	205
Mosty	538,57
Nowe Mosty	6593,86
Niecielin	0
Opole	2954,39
Piechy	0
Podedwórze	4583,82
Rusiły	0
Zaliszcze	0
Średnia	1170,93

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Podedwórze

Sfera środowiskowa:

Tabela 15 Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Antopol	9,62
Bojary	8,33
Grabówka	21,43
Hołowno	19,88
Kaniuki	20,00
Mosty	13,70
Nowe Mosty	11,59
Niecielin	57,14
Opole	24,68
Piechy	13,70
Podedwórze	15,18
Rusiły	12,50
Zaliszcze	23,08
Średnia	19,29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Podedwórze

Sfera funkcjonalno- przestrzenna:

Tabela 16 Dostępność do usług kultury i usług społecznych (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe)

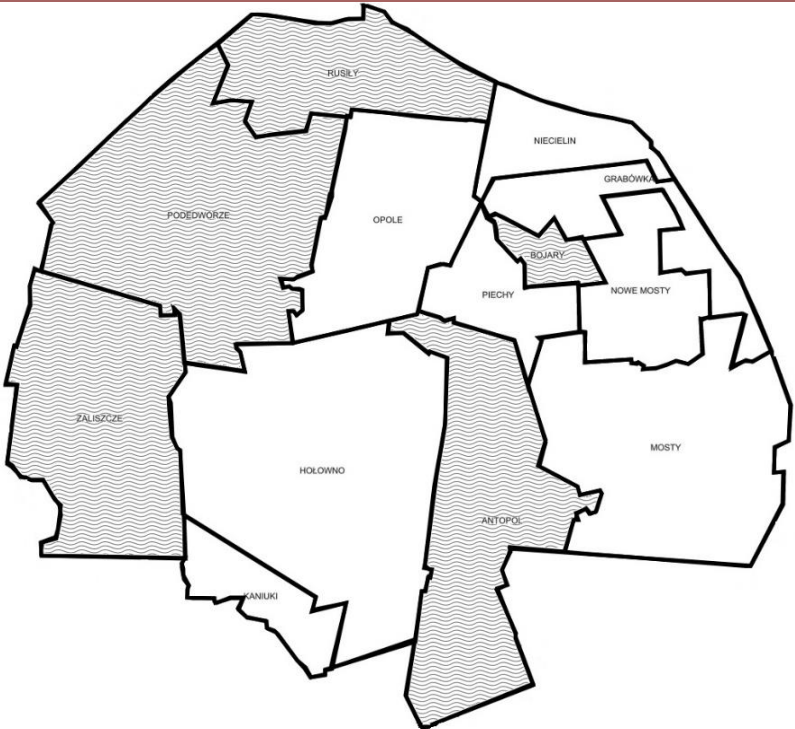
Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaźnika
Antopol	3,00
Bojary	1,00
Grabówka	0,00
Hołowno	0,00
Kaniuki	0,00
Mosty	1,00
Nowe Mosty	0,00
Niecielin	0,00
Opole	1,00
Piechy	0,00
Podedwórze	3,00
Rusiły	0,00
Zaliszcze	0,00
Średnia	0,69

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Podedwórze

Sfera techniczna:

Tabela 17 Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa

Nazwa obszaru/ sołectwa	Wartość wskaznika
Antopol	0,13
Bojary	0,32
Grabówka	0,00
Hołowno	0,00
Kaniuki	0,00
Mosty	0,00
Nowe Mosty	0,00
Niecielin	0,00
Opole	0,00
Piechy	0,00
Podedwórze	0,15
Rusiły	0,11
Zaliscze	0,13
Średnia	0,06

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Podedwórze

Tabela 18 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Kwota inwestycji gminnych w poszczególnych miejscowościach w latach 2019-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa
Antopol	7,69	0	9,62	3,00	0,13
Bojary	8,33	0	8,33	1,00	0,32
Grabówka	0,00	0	21,43	0,00	0,00
Hołowno	5,26	346,43	19,88	0,00	0,00
Kaniuki	13,33	205	20,00	0,00	0,00
Mosty	4,57	538,57	13,70	1,00	0,00
Nowe Mosty	0,00	6593,86	11,59	0,00	0,00
Niecielin	0,00	0	57,14	0,00	0,00
Opole	9,74	2954,39	24,68	1,00	0,00
Piechy	5,48	0	13,70	0,00	0,00
Podędwórze	11,08	4583,82	15,18	3,00	0,15
Rusiły	3,75	0	12,50	0,00	0,11
Zaliszcze	13,85	0	23,08	0,00	0,13
Średnia arytmetyczna	6,39	1170,93	19,29	0,69	0,06
Odchylenie standardowe	8,63	228,86	13,75	7,20	1,44

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 19 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Kwota inwestycji gminnych w poszczególnych miejscowościach w latach 2019-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa
Antopol	0,15	-5,12	-0,70	0,32	0,05
Bojary	0,22	-5,12	-0,80	0,04	0,18
Grabówka	-0,74	-5,12	0,16	-0,10	-0,05
Hołowno	-0,13	-3,60	0,04	-0,10	-0,05
Kaniuki	0,80	-4,22	0,05	-0,10	-0,05
Mosty	-0,21	-2,76	-0,41	0,04	-0,05
Nowe Mosty	-0,74	23,70	-0,56	-0,10	-0,05
Niecielin	-0,74	-5,12	2,75	-0,10	-0,05
Opole	0,39	7,79	0,39	0,04	-0,05
Piechy	-0,11	-5,12	-0,41	-0,10	-0,05
Podędwórze	0,54	14,91	-0,30	0,32	0,06
Rusiły	-0,30	-5,12	-0,49	-0,10	0,03
Zaliszcze	0,86	-5,12	0,28	-0,10	0,05

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 20 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru/ sołectwa	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców*	Kwota inwestycji gminnych w poszczególnych miejscowościach w latach 2019-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców*	Dostępność do usług kultury i usług społecznych *	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa
Antopol	-0,15	5,12	0,70	-0,32	0,05
Bojary	-0,22	5,12	0,80	-0,04	0,18
Grabówka	0,74	5,12	-0,16	0,10	-0,05
Hołowno	0,13	3,60	-0,04	0,10	-0,05
Kaniuki	-0,80	4,22	-0,05	0,10	-0,05
Mosty	0,21	2,76	0,41	-0,04	-0,05
Nowe Mosty	0,74	-23,70	0,56	0,10	-0,05
Niecielin	0,74	5,12	-2,75	0,10	-0,05
Opole	-0,39	-7,79	-0,39	-0,04	-0,05
Piechy	0,11	5,12	0,41	0,10	-0,05
Podedwórze	-0,54	-14,91	0,30	-0,32	0,06
Rusiły	0,30	5,12	0,49	0,10	0,03
Zaliszczce	-0,86	5,12	-0,28	0,10	0,05

Źródło: Opracowanie własne.*symulanta

Tabela 21 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru/ sołectwa	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców*	Kwota inwestycji gminnych w poszczególnych miejscowościach w latach 2019-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców*	Dostępność do usług kultury i usług społecznych *	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa	Liczba wskaźników kryzysowych
Antopol	-0,15	5,12	0,70	-0,32	0,05	3
Bojary	-0,22	5,12	0,80	-0,04	0,18	3
Grabówka	0,74	5,12	-0,16	0,10	-0,05	3
Hołowno	0,13	3,60	-0,04	0,10	-0,05	3
Kaniuki	-0,80	4,22	-0,05	0,10	-0,05	2
Mosty	0,21	2,76	0,41	-0,04	-0,05	4
Nowe Mosty	0,74	-23,70	0,56	0,10	-0,05	3
Niecielin	0,74	5,12	-2,75	0,10	-0,05	3
Opole	-0,39	-7,79	-0,39	-0,04	-0,05	1
Piechy	0,11	5,12	0,41	0,10	-0,05	4
Podedwórze	-0,54	-14,91	0,30	-0,32	0,06	2
Rusiły	0,30	5,12	0,49	0,10	0,03	5
Zaliszczce	-0,86	5,12	-0,28	0,10	0,05	3

Tabela 22 Ocena skomunikowania Gminy Podedwórze

Sołectwo	jakość nawierzchni asfaltowych (Z-zła, ZD - zadowalająca, D - dobra)	bezpieczeństwo- chodnik, oświetlenie (M -małe, U - umiarkowane, D - duże, brak chodników, oświetlenia)	Ścieżki rowerowe (brak, wystarczające, niewystarczające)
Antopol	Z	M	brak
Bojary	Z	M	brak
Grabówka	D	M	brak
Hołowno	D	U	brak
Kaniuki	Z	M	brak
Mosty	Z	M	brak
Nowe Mosty	D	U	brak
Niecielin	ZD	U	brak
Opole	Z	D	brak
Piechy	D	M	niewystarczające
Podedwórze	D	D	brak
Rusity	D	D	brak
Zaliszcze	Z	M	brak

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Podedwórze

Skomunikowanie ocenia się jako mocną stroną gminy, świadcząca o atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania. Największą słabością gminy jest słaba jakość nawierzchni asfaltowych i brak chodników oraz ścieżek rowerowych a także niedostateczny poziom bezpieczeństwa drogowego związany z brakami w oświetleniu.

Niezadowalająca komunikacja publiczna sprawia, iż większość mieszkańców korzysta z indywidualnego transportu samochodowego, co wpływa niekorzystnie także na środowisko naturalne powodując wzrost emisji gazów cieplarnianych.

Tabela 23 Przestrzenie publiczne oraz stan ich zagospodarowania w ocenie UG Podedwórze

Sołectwo	Liczba publicznych miejsc spotkań – przestrzeni publicznych (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe)	Jakość przestrzeni publicznych (Z-zła, ZD - zadowalająca, D - dobra)	konieczność prac modernizacyjnych i rewitalizacyjnych (tak/nie)
1	2	3	4
Antopol	2	Z	TAK
Bojary	1	Z	TAK
Grabówka	0	---	----
Hołowno	2	Z	NIE
Kaniuki	0	---	----

Mosty	1	D	NIE
Nowe Mosty	0	---	---
Niecielin	0	---	---
Opole	1	ZD	NIE
Piechy	0	---	---
Podedwórze	6	Z	TAK
Rusiły	1	Z	TAK
Zaliscze	2	Z	TAK

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Podedwórze

Na podstawie przeprowadzonej analizy zauważa się, iż wpływ na pogłębianie się zjawisk kryzysowych na obszarze gminy, jest niski poziom dostępności do przestrzeni publicznych. Jakość i stopień zagospodarowania budynków pełniących miejsca spotkań mieszkańców jest niezadowolający. Podobna sytuacja dotyczy również stopnia wyposażenia gminy w infrastrukturę sportu i rekreacji, o czym świadczą braki w tym obszarze.

Tabela 24 Stopień wyposażenia gminy w infrastrukturę sportu i rekreacji

Sołectwo	oddziały przedszkolne/ przedszkola	Szkoła podstawowa	boisko do piłki nożnej	boisko do siatkówki	sala gimnastyczna	świetlica	stołówka
Antopol	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Bojary	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Grabówka	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Hołowno	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Kaniuki	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Mosty	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Nowe Mosty	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Niecielin	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Opole	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Piechy	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Podedwórze	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Rusiły	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Zaliscze	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Podedwórze

Tabela 25 Czynniki techniczne - w szczególności udział powierzchni terenów zdegradowanych w ogólnej powierzchni sołectwa, stopień funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w dostępie do sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej

Sołectwo	Obecność wodociągu (TAK/NIE)	Obecność kanalizacji (TAK/NIE)
Antopol	TAK	NIE
Bojary	TAK	NIE
Grabówka	TAK	NIE
Hołowno	TAK	NIE
Kaniuki	TAK	NIE
Mosty	TAK	NIE
Nowe Mosty	TAK	TAK
Niecielin	TAK	NIE
Opole	TAK	NIE
Piechy	TAK	NIE
Podedwórze	TAK	NIE
Rusiły	TAK	NIE
Zaliszcze	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Podedwórze

2.5. Podsumowanie diagnozy

Analiza wskaźnikowa pozwoliła zidentyfikować obszary Gminy Podedwórze, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk, co powoduje stan kryzysowy. Wskazanie obszarów było możliwe dzięki ocenie nasilenia koncentracji negatywnych zjawisk w oparciu o ocenę sumaryczną liczby wskaźników w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), których wartości wypadają gorzej w porównaniu do średniej wartości dla obszaru gminy. Jak wynika z powyższej tabeli obszary kryzysowe można zdiagnozować w zasadzie w każdej miejscowości Gminy Podedwórze.

Tabela 26 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową

Nazwa obszaru/ sołectwa	Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego w sferze społecznej	Obecność wskaźników kryzysowych w sferze gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno- przestrzennej	Obecność terenów zdegradowanych	Udział Powierzchni [%]	Udział Ludności [%]
Antopol	0,03	TAK	TAK	11,01	6,50
Bojary	0,11	TAK	TAK	1,22	2,21
Grabówka	0,17	TAK	-	4,00	3,13
Hołowno	0,11	TAK	-	17,30	11,04
Kaniuki	-0,36	TAK	-	2,75	2,02
Mosty	0,21	TAK	-	12,73	6,25
Nowe Mosty	0,16	TAK	-	4,37	8,09
Niecielin	-0,29	TAK	-	3,00	1,16
Opole	-0,09	TAK	-	7,96	10,06
Piechy	-0,15	TAK	-	3,22	4,72
Podedwórze	0,01	TAK	TAK	15,10	25,81
Rusiły	0,01	TAK	TAK	6,38	10,06
Zaliszcze	0,06	TAK	TAK	10,95	8,95

Powierzchnia wyznaczonych obszarów stanowi 38,28% powierzchni gminy i są one zamieszkiwane przez 43,47% mieszkańców gminy.

Cechuje je nagromadzenie negatywnych zjawisk kryzysowych, którym należy przeciwdziałać poprzez integrację działań w sferze społecznej i sferach współwystępujących (tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej).

Rewitalizacja dla swojej skuteczności na wyznaczonym obszarze na terenie gminy wymaga wieloletnich, wieloaspektowych i kompleksowych działań, a jej osiągnięcie będzie możliwe poprzez aktywność w ramach wyznaczonych celów we wszystkich 5 sferach:

- ✓ społecznej – likwidacja oraz ograniczenie zjawisk patologicznych, ograniczenie ubóstwa i poprawa dostępności do usług publicznych,
- ✓ gospodarczej – rozwój przedsiębiorczości na terenie obszaru rewitalizacji, ograniczenie zjawiska bezrobocia,
- ✓ środowiskowej – promocja postaw proekologicznych, rozwój odnawialnych źródeł energii,
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnej – uporządkowanie przestrzeni publicznej, ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych,
- ✓ technicznej - poprawa i rozwój infrastruktury technicznej, modernizacja zabudowy.

2.6. Wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji

Konieczne było zatem przystąpienie do kolejnego etapu delimitacji, by móc wskazać na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk) na obszarach zdegradowanych, obszar rewitalizacji, który będzie się zawierał na terenie nie większym niż 20% udziału powierzchni ogółem gminy i zamieszkałym nie więcej niż 30% ogółu ludności Gminy Podedwórze.

W celu jednoznacznego wyznaczenia Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Podedwórze oraz wskazania na jakim obszarze Gminy Podedwórze (OZ) występuje największe natężenie negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym (negatywnym) przypisano odpowiadające im wskaźniki.

Punktem odniesienia terytorialnego było wyodrębnienie w ramach miejscowości zdegradowanych Obszaru Rewitalizacji (OR) w oparciu o czynniki kryzysowe:

1. stan przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej, która po przeprowadzeniu działań inwestycyjnych może być wykorzystana w celu znaczącej poprawy stanu przestrzeni publicznej szczególnie w obszarze grup dysfunkcyjnych,
2. koncentracja negatywnych zjawisk społecznych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji w związku z gęstością zaludnienia obszaru, co generuje i wzmacnia z natury negatywne postawy zachowania, szczególnie ze strony osób wykluczonych oraz pochodzących ze środowisk patologicznych.

Procedura wyznaczania OR opierała się na następujących założeniach:

Tabela 27 Delimitacja Obszaru Rewitalizacji Gminy Podedwórze

Obszar Rewitalizacji					
Numer obszaru	I	II	III	IV	V
Nazwa obszaru/sołectwa	Osiedle dawnego POM w Podedwórze	Antopol	Bojary	Rusify	Zaliscze
Powierzchnia obszaru (ha)	43,89	152,50	19,90	22	171
Odsetek powierzchni obszaru w ogólnej powierzchni gminy(%)	0,41	1,42	0,19	0,21	1,60
Liczba ludności obszaru (2021r.)	112	89	36	104	66
Odsetek ludności obszaru w ludności ogółem gminy(%)	6,87	5,46	2,21	6,38	4,05

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 28. Zakres obszaru rewitalizacji

Miejscowość	Numer działki
Osiedle dawnego POM w Podedwórze	198,199,201,202,203,204/1,204/2,205,206,207/1,207/2,208,209,210,269,270,271,272,273,274/1,274/3,274/4,275/1,276/1,277/1,277/2,278,279,280/1,281/1,282/1,282/2,283,284,285,286,287/1,287/2,288,289,290,291/1,291/2,292,293/1,293/2,294,295,296/1,296/2,296/3,297/1,297/3,297/4,298,299/3,299/5,299/6,299/7,299/8,299/9,300/1,300/2,301,302/4,302/7,,302/9, 302/10,302/11,302/12,302/13,302/14,302/15,302/16,302/17,302/18,302/19,302/20,302/21,302/22,302/23,302/24,302/25,302/26,302/27,302/28,302/29,302/30,302/33,302/34,302/35,302/36,302/37,302/38,302/39,302/42,302/43,302/44,302/45,302/46,302/47,302/48,302/49,302/52,303,314,,350,378379,380,381,382,383,384,422/1,422/2,682,683,781/1,781/5,781/6,781/7,781/8,781/9,781/12,781/14,781/15,781/16,781/20,782/1,782/2,783,784,785/1,786/1,791,792,830
Antopol	3,4,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,36,37,38,39,40,44,45,46,47,48,49,50,51,52,53,54,55,56,57,58,59,60,61,70,71,72,73,74,75,76,77,78,79,83,84,85,86,87,88,89,90,91,92,93,94,95,96,97,98,99,100,101,102,103,104,110,111,113,114,115,116,117,118,119,121,134,135,136,137,138,139,140,141,144,145,146,147,150 (obr. Antopol), 240/3, 240/5 (obr. Hołowno)
Bojary	4/1,5/1,5/2,6/1,6/4,7/1,7/2,8/2,8/3,8/4,9,10,11/1,11/2,12/4,12/15,12/16,12/17,13/1,13/4,14,15/1,15/2,16/1,17/1,18/1,19/1,20/1,20/2,21/1,22/1,23/1,24/1,25/1,26/1,26/2,27/1,28/1,29/1,30/1,31/1,31/2,31/3,32,33/1,33/2,34/1,35/1,36/1,37/1,38/1,39/1,39/2,40/1,41/1,42/1,43/1,44,48,56/4,59/1,60,64/1,64/2,65,66,67,68/1,68/2,88,89,90,91,92,93,95,96,104,198/1,198/3,198/4,198/5,198/6,199,200,201,205/1 (obr. Bojary), 126/5, 126/6,127/1, 128/1,143 (obr. Piechy)
Rusify	129/2,311,312,313/1,313/2,314,315,316,317,319/1,320/1,320/2,320/3,321,322/1,322/2,322/3,323,324,325,326,328,418,419,420,421,422,423,424/1,424/2,425,426,427,428,429,430,431,432,433,434,435,436,437,438,439,440,441,442,443,444/1,444/2,446/1,446/2,447,448,449/1,449/2,450/1,450/2,451/1,451/2,455,560,561,562,566,567,568,569,570,571,572,573,574,619,620,632,633
Zaliscze	104/1,104/2,189,192,206,207,208,209,210,211,212,213,214,215,216,217,218,219,220,221,222,223,224,225,226,227,228,231,232,233,234,235,240,241,242,243,244,245,246,247,248,249,250,251,252,253,257,258,259,260,263,264,265,266,267,268

269,270,324,325,326,327,328,329,330,331,332,333,334,335,336,337,338,339,340 341,346,347,348,349,350,351,352,354, 355

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Podedwórze

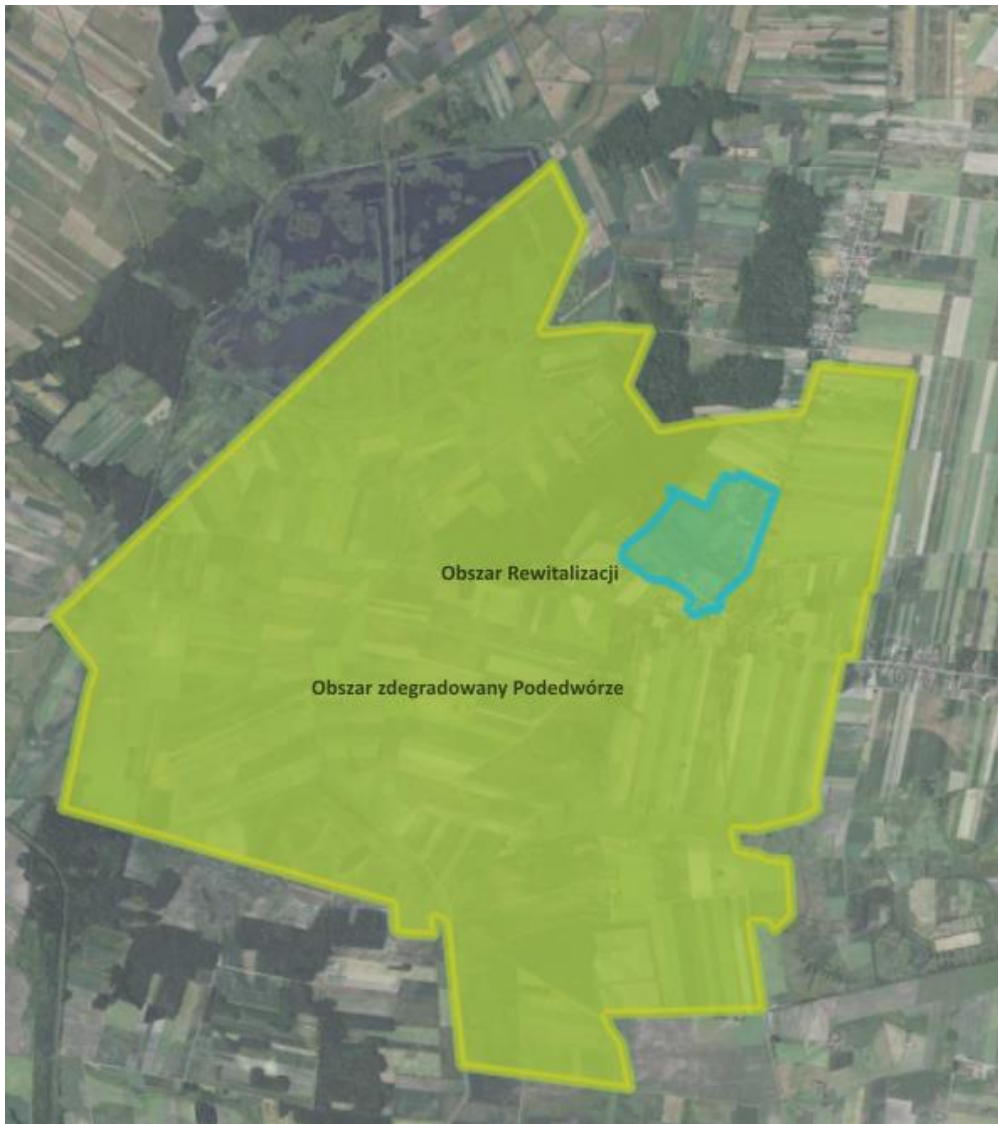
W myśl ustawy o rewitalizacji (art. 10 ust. 1), obszar obejmujący całość, bądź część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako Obszar Rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji ustala się, wybierając z obszarów zdegradowanych te tereny, w których występuje najgorsza sytuacja społeczna, na którą nawarstwia się największa liczba innych zdiagnozowanych problemów, przy czym, z uwagi na wymóg łączna powierzchnia wybranych terenów nie może przekroczyć 20% powierzchni gminy, a ich ludność nie może stanowić więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

Wyznaczony obszar rewitalizacji w Gminie Podedwórze spełnia kryteria określone w Ustawie ponieważ stanowi 3,83 % powierzchni gminy (409,29 ha) i jest zamieszkały przez 24,97% jej mieszkańców (407 osób).

3. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

3.1. Obszar Rewitalizacji Osiedle dawnego POM w Podedwórze

Demografia:

Podedwórze to wieś leżąca w gminie Podedwórze. Należy do województwa lubelskiego, powiatu parczewskiego. Według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 roku liczba ludności we wsi Podedwórze to 415 z czego 51,6% mieszkańców stanowią kobiety, a 48,4% ludności to mężczyźni. Miejscowość zamieszkuje 27,1% mieszkańców gminy. W latach 1998-2021 liczba mieszkańców zmalała o 12,4%. Współczynnik feminizacji we wsi wynosi 106 i jest porównywalny do współczynnika feminizacji dla województwa lubelskiego oraz porównywalny do współczynnika dla całej Polski. 61,9% mieszkańców wsi Podedwórze jest w wieku produkcyjnym, 14,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 23,1% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada we wsi Podedwórze 61,5 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc znacznie mniejszy od wskaźnika dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejszy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski.

Mieszkalnictwo i urządzenia sieciowe:

W 2018 roku na obszarze rewitalizacji oddano do użytku 2 mieszkania.

Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 4,82 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa lubelskiego oraz porównywalna do średniej dla całej Polski. 100,0% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach to 5,50 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2018 roku to 134,00 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Przedsiębiorczość:

We wsi Podedwórze w roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 49 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 30 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 3 nowe podmioty, a 0 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2022 najwięcej (8) podmiotów zarejestrowano w roku 2011, a najmniej (1) w roku 2012. W tym samym okresie najwięcej (5) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2014 roku, najmniej (0) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2022 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną we wsi Podedwórze najwięcej (3) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (45) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 2,0% (1) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 26,5% (13) podmiotów, a 71,4% (35) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Edukacja:

W roku 2021 we wsi Podedwórze mieściło się 1 przedszkole, w którym do 2 oddziałów uczęszczało 37 dzieci (18 dziewczynek oraz 19 chłopców). Dostępnych było 0 miejsc.

Placówkę ma 1 szkoła podstawową, w której w 8 oddziałach uczy się 75 uczniów (30 kobiet oraz 45 mężczyzn).

Kultura:

Według danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa (NID) z dnia 15.12.2017 na obszarze wsi Podedwórze znajdują się 2 zabytkowe obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Kościół z 1911 - 1914

Obiekt wpisany do rejestru zabytków NID jako zabytek nieruchomy dnia 1993-06-21, wykaz dokumentów: A-227 z 1993-06-21

Zieleń towarzysząca (data nieznana)

Obiekt wpisany do rejestru zabytków NID jako zabytek nieruchomy dnia 1993-06-21, wykaz dokumentów: A-227 z 1993-06-21

Od XVI do XIX w. Podedwórze – wcześniejsza nazwa Opole – wchodziło w skład dóbr opolskich, które należały do rodu Kopciów, a następnie od pocz. XIX w. do Szlubowskich. Nie zachowała się siedziba dóbr. Jej pozostałości czytelne są w układzie przestrzennym osady. Zespół zlokalizowany był na północno-zachodnim krańcu Podedwórza, na wyniesieniu. Tutaj jeszcze do 1945 r. stał murowany, klasycystyczny dwór na planie podkowy. Z licznych folwarków i majątków do naszych czasów zachowały się pozostałości założeń parkowych w Antopolu i Mostach.

W Podedwórze funkcjonowała na przełomie XIX i XX w. gorzelnia, której jedyną pozostałością jest obecnie budynek nieczynnego młyna motorowego (dawny magazyn gorzelnii) z pocz. XX w., zlokalizowany po zachodniej stronie drogi powiatowej z Podedwórza do Rusiń (pomiędzy centrum Podedwórza a zespołem zabudowy szkolnej). Gorzelnia uległa pożarowi na pocz. lat 20. XX w., ale pod powierzchnią gruntu mogły się zachować jej relikty.

Na terenie gminy znajduje się hala sportowa przy Zespole Placówek Oświatowych w Podedwórze. W miejscowości Podedwórze znajduje się również boisko sportowe. Na terenie miejscowości znajduje się duży zbiornik retencyjny o powierzchni 282 ha.

Kierunki zmian zawarte w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego gminy Podedwórze wskazują na wyznaczenie nowych obszarów aktywności gospodarczej oraz obszarów zabudowy usługowej wzmacniających potencjał rozwojowy miejscowości gminnej Podedwórze.

W zakresie zdiagnozowanego kryzysu w sferze społecznej zwraca się uwagę, iż zdelimitowany obszar charakteryzuje się podwyższonym poziomem przestępczości (wartość wskaźnika dla obszaru Podedwórze – 3,56, wartość wskaźnika dla gminy 2,99). Obserwowane na obszarze rewitalizacji negatywne zjawiska społeczne, takie jak przestępczość, przemoc i uzależnienia świadczą o rozpadzie więzi społecznych, dezintegracji społeczności lokalnej. Niekorzystną sytuację społeczną na obszarze rewitalizacji pogłębia fakt, że charakteryzuje się on niekorzystną strukturą demograficzną, z niższym niż średnia dla gminy wskaźnikiem osób w wieku przedprodukcyjnym (14,94, średnia gminna – 16,44).

Ponadto zauważa się, iż w miejscowości Podedwórze występuje mała liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców, która wynosi 0,95 osoby na 100 mieszkańców przy średniej gminnej 2,00 mieszkańców. Jednym z istotnych zadań polityki rewitalizacyjnej jest aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru.

Problemem sfery gospodarczej jest rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej, z której duża część to placówki handlowe i usługowe. Te miejsca generują negatywne zachowania społeczne, wpływając na ogólną atmosferę panującą na obszarze i bezpieczeństwo mieszkańców. Obecność osób spożywających alkohol w miejscach publicznych kształtuje niekorzystne wzorce konsumpcji wśród mieszkańców, w tym szczególnie młodzieży. Jednocześnie działające na obszarze firmy są relatywnie stabilne – notuje się tu mniej wyrejestrowań niż przeciętnie w gminie.

Jeśli chodzi o sferę techniczną należy zwrócić uwagę na poprawę stanu technicznego istniejącej infrastruktury i zabezpieczenie tych obiektów przed degradacją techniczną oraz podjąć działania w celu dalszej poprawy dostępu mieszkańców do urządzeń sieciowych. Znacznym problemem obszaru są tereny zdegradowane – pogłębiona diagnoza wykazała, iż na obszarze wartość wskaźnika wynosi 0,15, natomiast wartość wskaźnika dla całej gminy wynosi 0,06.

W sferze środowiskowej ważnym problemem zdiagnozowanym na obszarze jest zabudowa wymagająca poprawy w zakresie energochłonności. Jedynie z rzadka można tu znaleźć budynki, które można określić mianem niskoemisyjnych. Potrzebna jest więc kontynuacja i intensyfikacja działań mających na celu wymianę źródeł ogrzewania oraz termomodernizację i zmniejszanie emisyjności zabudowy, a także zwiększenie promowania odnawialnych źródeł energii.

W przypadku sfery przestrzenno-funkcjonalnej podobszar rewitalizacji charakteryzuje się stosunkowo niewielką skalą zjawisk kryzysowych na tle reszty gminy Podedwórze.

Wyznaczony obszar rewitalizacji Osiedle dawnego POM w Podedwórze stanowi powierzchnię 43,89 ha i jest zamieszkiwany przez 112 mieszkańców.

Państwowy Ośrodek Maszynowy w Podedwórze został utworzony w 1949 r. Od 1 lipca 1957 r. funkcjonował jako przedsiębiorstwo państwowe w oparciu o Zarządzenie nr 217 Ministra Rolnictwa z dnia 29 czerwca 1957 r.

W dniu 6 listopada 1957 r. został zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorstw państwowych i uzyskał osobowość prawną. W początkowym okresie działalności nadzór nad przedsiębiorstwem sprawował Minister Rolnictwa za pośrednictwem Okręgowego Zarządu Mechanizacji Rolnictwa w Lublinie. W 1958 r. zarządzeniem nr 121 Ministra Rolnictwa z 28 lipca. 1958 r. państwowe ośrodki maszynowe i zakłady naprawcze mechanizacji rolnictwa podporządkowane zostały Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie i Wojewódzkiemu Zjednoczeniu Przedsiębiorstw Mechanizacji Rolnictwa. Od 1974 r. Państwowy Ośrodek Maszynowy w Podedwórze przeszedł pod nadzór Ministra Rolnictwa i został zgrupowany w Zjednoczeniu Przedsiębiorstw Technicznej Obsługi Rolnictwa w Lublinie. Na podstawie ustawy z 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych organem założycielskim

zostało Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, a od stycznia 1983 r. Wojewoda Białkopodlaski.

Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane 15 lipca 1996 r. Siedziba Państwowego Ośrodka Maszynowego znajdowała się w Podedwórzcu. Przedmiotem działalności Państwowego Ośrodka Maszynowego w Podedwórzcu było: świadczenie usług warsztatowych w zakresie remontów ciągników, przeglądów technicznych i napraw maszyn rolniczych, świadczenie usług transportowych własnych i odpłatnych, produkowanie części zamiennych na potrzeby własne i zlecenia, prowadzenie sprzedaży oleju napędowego dla rolników, prowadzenie szkoleń, doksztalcenia i przygotowania zawodowego kadr mechanizacji rolnictwa oraz sprawowanie doradztwa technicznego. W chwili obecnej tereny te stanowią opustoszałe, niszczone i zdegradowane hale zakładowe i jeden budynek biurowy. Pozostało również osiedle mieszkaniowe.

Obszar rewitalizacji pełni kluczowe funkcje administracyjne, społeczne, edukacyjne i gospodarcze sołectwa i całej gminy. Obiekty usługowe, służące obsłudze mieszkańców gminy skoncentrowane są przede wszystkim w ośrodku gminnym Podedwórzcu. Znajdują się tu głównie obiekty administracji, usług publicznych, komercyjnych i rzemiosła. Ośrodek gminny w podstawowym stopniu zaspokaja potrzeby mieszkańców gminy. Działalność wymienionych instytucji, wzmacnia potencjał rewitalizacji co pozwala na rozwój przestrzeni integrującej i aktywizującej mieszkańców obszaru rewitalizacji (jak także, w dalszej kolejności, potencjał obszaru jako miejsca realizacji usług różnego rzędu przez mieszkańców innych części gminy, a także turystów).

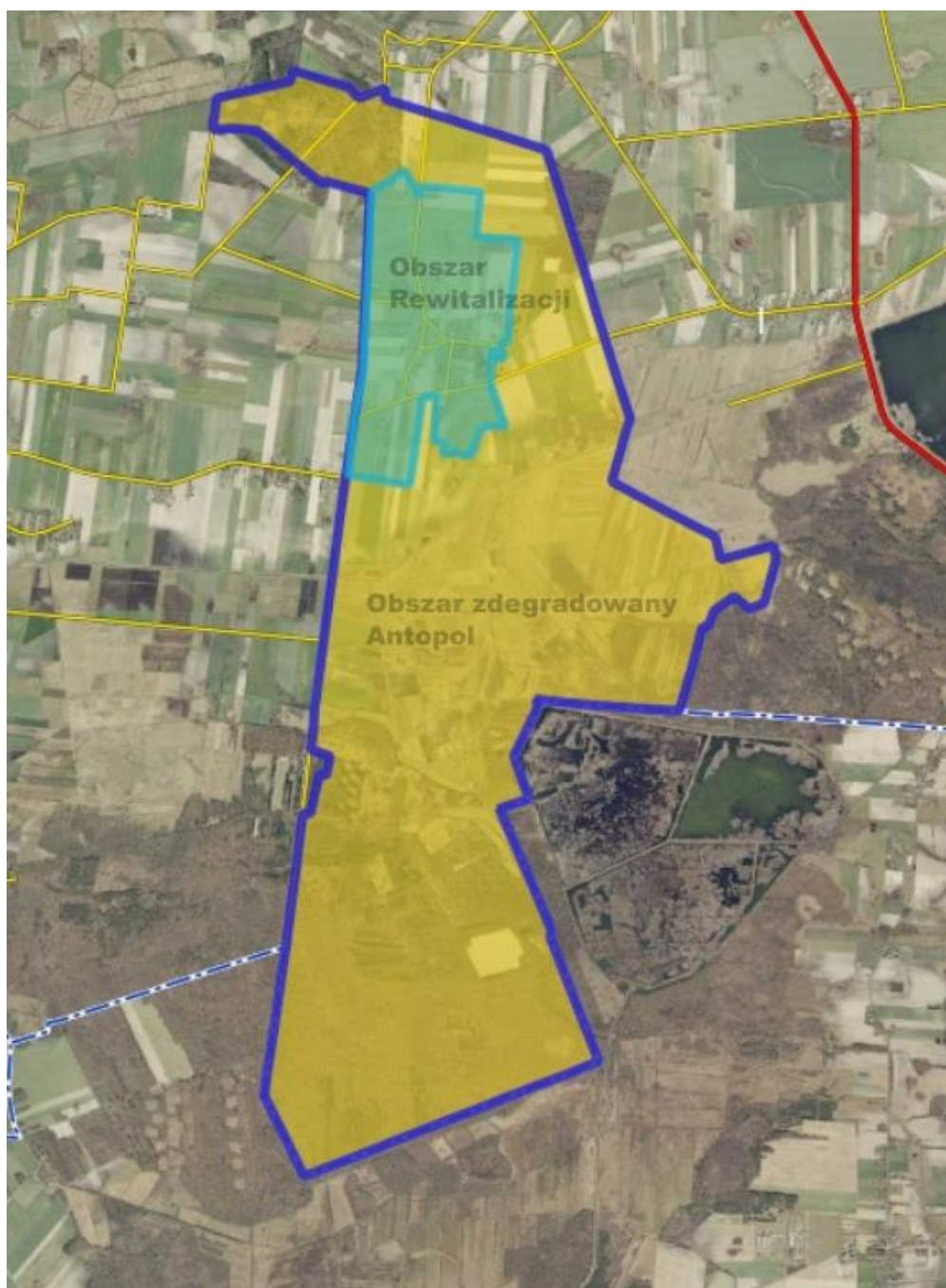
Dokumentacja zdjęciowa Obszaru Rewitalizacji Osiedle dawnego POM w Podedwórzcu:

3.2 Obszar Rewitalizacji Antopol

Demografia:

Wieś Antopol ma 104 mieszkańców, z czego 53,8% stanowią kobiety, a 46,2% mężczyźni. W latach 1998-2021 liczba mieszkańców zmalała o 22,4%. Współczynnik feminizacji we wsi wynosi 117 i jest większy od współczynnika feminizacji dla województwa lubelskiego oraz większy od współczynnika dla całej Polski. 63,5% mieszkańców wsi Antopol jest w wieku produkcyjnym, 18,3% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada we wsi Antopol 57,6 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc znacznie mniejszy od wskaźnika dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejszy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski.

Przedsiębiorczość:

We roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 8 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 7 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W 2022 roku zarejestrowano 0 nowych podmiotów, a 0 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2022 najwięcej (2) podmiotów zarejestrowano w roku 2019, a najmniej (0) w roku 2022. W tym samym okresie najwięcej (2) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (0) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2022 roku.

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (8) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 50,0% (4) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało przemysł i budownictwo, natomiast 50,0% (4) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Kultura:

W Antopolu znajduje się zespół dworsko-parkowy z XVIII - XIX w.

W zakresie zdiagnozowanego kryzysu w sferze społecznej zwraca się uwagę, iż zdelimitowany obszar charakteryzuje się podwyższonym poziomem bezrobocia. Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców obszaru na 100 mieszkańców wynosi 6,60, natomiast wartość tego samego wskaźnika dla całej gminy wynosi 3,32. Obserwowane na obszarze rewitalizacji negatywne zjawiska społeczne, takie jak przestępczość, przemoc i uzależnienia świadczą o rozpadzie więzi społecznych, dezintegracji społeczności lokalnej. Niekorzystną sytuację społeczną na obszarze rewitalizacji pogłębia fakt, że charakteryzuje się on niekorzystną aktywnością i integracją społeczną, z niższym niż średnia dla gminy (2,00) wskaźnikiem zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców (0,94). Spośród problemów społecznych występujących na obszarze najpoważniejsze wiążą się z bezrobociem, ubóstwem wymagającym dużego wsparcia przez pomoc społeczną, bezradnością wychowawczą rodziców skutkującą słabym funkcjonowaniem dzieci i młodzieży w szkołach i trudnościami socjalizacyjnymi, a także problemy związane z przemocą, uzależnieniami itp. Przekładają się one na niski kapitał społeczny dużej części mieszkańców, brak aktywności społecznej i obywatelskiej. Zidentyfikowane w trakcie badania problemy świadczą o występowaniu na tym podobszarze kumulacji problemów społecznych, w której jedne deficyty generują inne, wzmacniając się w czasie. Spirala tych problemów sprawia, że osoby narażone najpierw na marginalizację, a następnie popadające w wykluczenie społeczne, bez wsparcia z zewnątrz nie potrafią ani odnaleźć się na rynku pracy, ani radzić sobie w codziennym funkcjonowaniu.

Problemy związane z bezrobociem, najprawdopodobniej leżą u podstaw innych negatywnych zjawisk społecznych obecnych na obszarze rewitalizacji. Osoby bezrobotne, szczególnie te długotrwale, zmagają się z utratą poczucia własnej wartości i izolacją społeczną

Analizując pozostałe sfery największe zagęszczenie problemów obszaru dostrzega się **w kwestiach środowiskowych**. W sferze środowiskowej ważnym problemem zdiagnozowanym na obszarze jest zabudowa wymagająca poprawy w zakresie energochłonności. Jedynie z rzadka można tu znaleźć budynki, które można określić mianem niskoemisyjnych. Potrzebna jest więc kontynuacja i intensyfikacja działań mających na celu wymianę źródeł ogrzewania oraz termomodernizację i zmniejszanie emisyjności zabudowy, a także zwiększenie

promowania odnawialnych źródeł energii. Na uwagę zasługuje fakt, że w Antopolu nie funkcjonują właściwie rozwiązania ograniczające emisję CO₂ w mieszkalnictwie. Miejscowość charakteryzuje się jednym z najniższych w gminie wskaźnikiem zamontowanych urządzeń OZE.

Problemem sfery gospodarczej jest brak inwestycji gminnych na obszarze. Kwota inwestycji gminnych w latach 2019-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 0 PLN.

W przypadku sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszar rewitalizacji charakteryzuje się stosunkowo niewielką skalą zjawisk kryzysowych na tle reszty gminy Podedwórze.

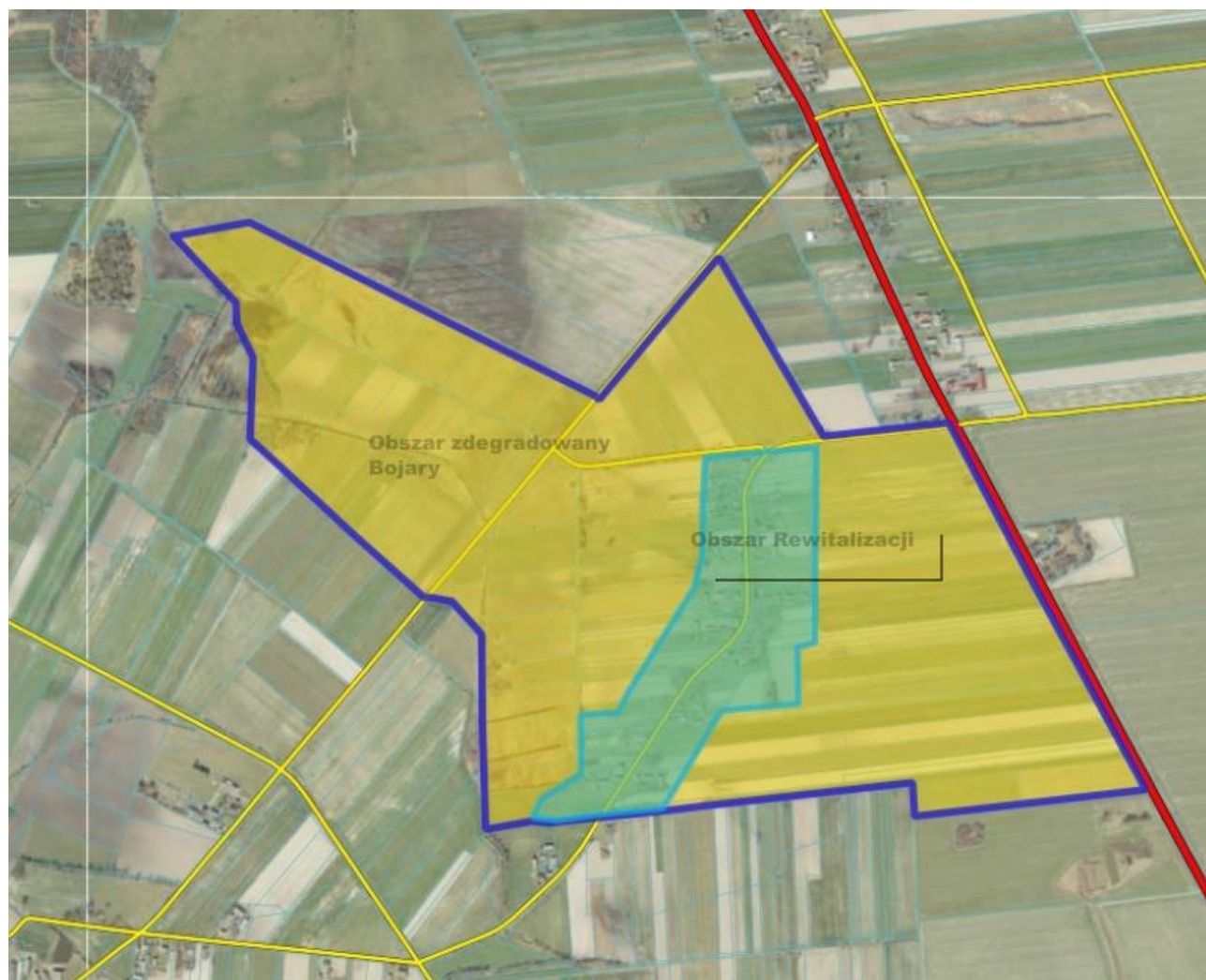
Jeśli chodzi o sferę techniczną należy zwrócić uwagę na poprawę stanu technicznego istniejącej infrastruktury i zabezpieczenie tych obiektów przed degradacją techniczną oraz podjąć działania w celu stopniowej poprawy dostępu mieszkańców do urządzeń sieciowych

Wyznaczony obszar rewitalizacji stanowi powierzchnię 152,5 ha i jest zamieszkiwany przez 89 mieszkańców.

Dokumentacja zdjęciowa Obszaru Rewitalizacji Antopol:

3.3. Obszar Rewitalizacji Bojary

Demografia:

Wieś Bojary ma 36 mieszkańców, z czego 44,4% stanowią kobiety, a 55,6% mężczyźni. W latach 1998-2021 liczba mieszkańców zmalała o 36,8%. Współczynnik feminizacji we wsi wynosi 80 i jest znacznie mniejszy od współczynnika feminizacji dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejszy od współczynnika dla całej Polski. 55,6% mieszkańców wsi Bojary jest w wieku produkcyjnym, 16,7% w wieku przedprodukcyjnym, a 27,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada we wsi Bojary 80,0 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc znacznie większy od wskaźnika dla województwa lubelskiego oraz znacznie większy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski.

Przedsiębiorczość:

We roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowane były 2 podmioty gospodarki narodowej, z czego 1 stanowiła osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą. W 2022 r roku zarejestrowano 0 nowych podmiotów, a 2 podmioty zostały wyrejestrowane.

Na przestrzeni lat 2009-2022 najwięcej (2) podmiotów zarejestrowano w roku 2011, a najmniej (0) w roku 2022. W tym samym okresie najwięcej (2) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2022 roku, najmniej (0) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2021 roku. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych

pracowników można stwierdzić, że najwięcej (2) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. Wszystkie podmioty we wsi Bojary jako rodzaj działalności deklarowało pozostałą działalność.

W zakresie zdiagnozowanego kryzysu w sferze społecznej zwraca się uwagę, iż zdelimitowany obszar charakteryzuje się wysokim poziomem przestępczości (przestępczość na 100 mieszkańców wynosi 1,11, przy średniej gminnej 2,99). Niekorzystną sytuację społeczną na obszarze rewitalizacji pogłębia fakt, że charakteryzuje się on niekorzystną strukturą demograficzną, z wyższym niż średnia dla gminy (47,61) wskaźnikiem liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa [%] (50,00). W kontekście rosnącej liczby osób starszych wyzwaniem staje się zjawisko alienacji społecznej, samotności, co przekłada się na potrzeby aktywizacyjne. Skupienie się na kwestiach jakości życia osób starszych jest istotne nie tylko z perspektywy dzisiejszych potrzeb, ale i przyszłych, co wiąże się z faktem, że udział seniorów będzie w kolejnych latach rosł. Zauważalny wzrost zostanie z pewnością odnotowany w grupie starszych seniorów, tj. powyżej 75 roku życia, których samodzielność może ulegać gwałtownemu pogorszeniu.

W sferze środowiskowej ważnym problemem zdiagnozowanym na obszarze jest zabudowa wymagająca poprawy w zakresie energochłonności. Jedynie z rzadka można tu znaleźć budynki, które można określić mianem niskoemisyjnych. Potrzebna jest więc kontynuacja i intensyfikacja działań mających na celu wymianę źródeł ogrzewania oraz termomodernizację i zmniejszanie emisyjności zabudowy, a także zwiększenie promowania odnawialnych źródeł energii.

Problemem sfery gospodarczej jest brak inwestycji gminnych na obszarze. Kwota inwestycji gminnych w latach 2019-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 0 PLN.

W przypadku **sfery przestrzenno-funkcjonalnej funkcjonalnej** należy zauważyć, że na obszarze rewitalizacji, obejmującym część sołectwa Bojary dostępność do usług kultury i usług społecznych jest niezadowolająca. Mieszkańcy tracą poczucie tożsamości lokalnej, co wpływa na ich funkcjonowanie w społeczności.

Ponadto brak integracji społeczności lokalnej, wpływa na więzi sąsiedzkie i społeczne, co przekłada się na poczucie wyobcowania i szerzenia się zjawisk patologicznych.

Podjęcie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji znaczenie wpłynie na poprawę zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Pomogą one odzyskać dotychczasowe funkcje pełnione przez obszar i wykreować nowe funkcje, które wynikają z aktualnych potrzeb mieszkańców.

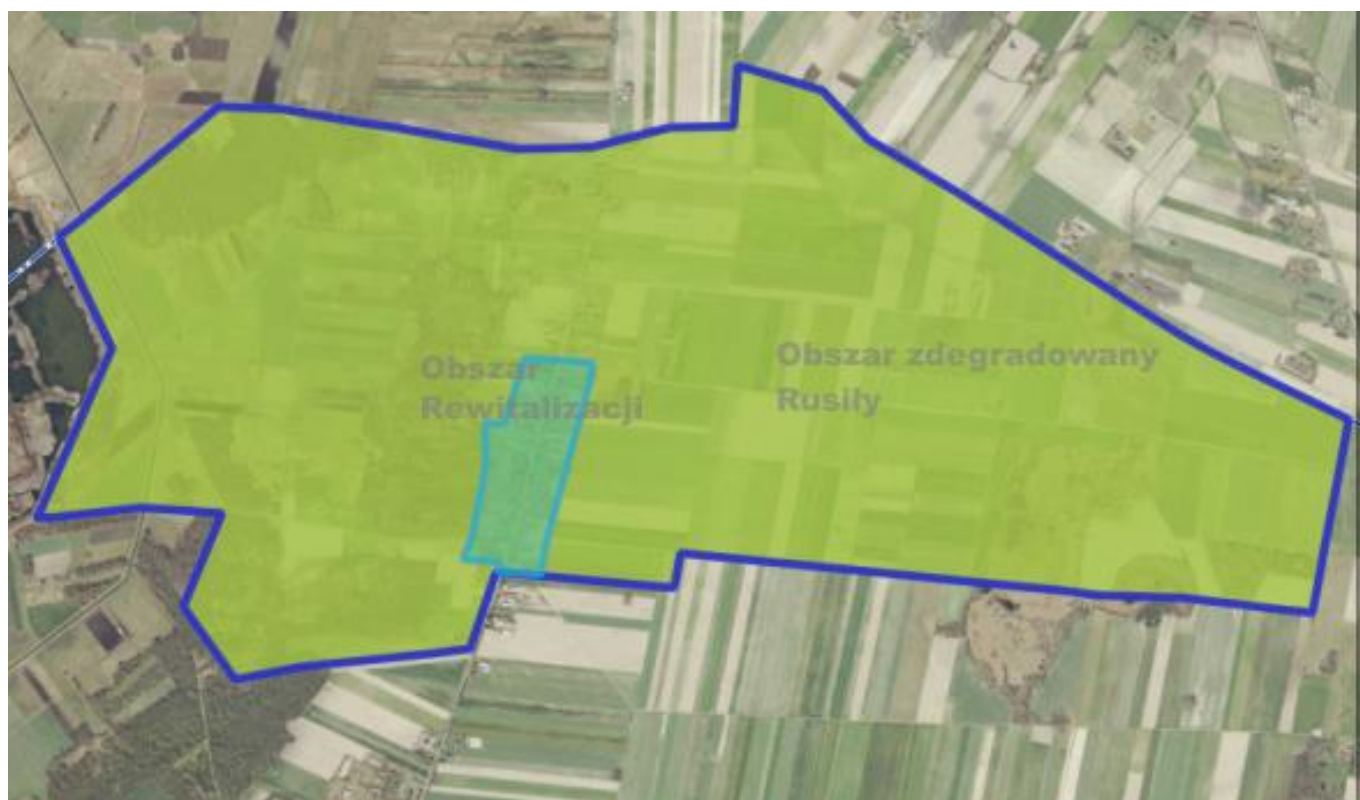
Jeśli chodzi o **sferę techniczną** należy zwrócić uwagę na poprawę stanu technicznego istniejącej infrastruktury i zabezpieczenie tych obiektów przed degradacją techniczną oraz podjąć działania w celu stopniowej poprawy dostępu mieszkańców do urządzeń sieciowych. Znacznym problemem obszaru są tereny zdegradowane – pogłębiona diagnoza wykazała, iż na obszarze występuje wysoki poziom degradacji przestrzeni publicznej, która wymaga odnowienia.

Wyznaczony obszar rewitalizacji stanowi 19,90 ha i jest zamieszkiwany przez 36 mieszkańców.

Dokumentacja zdjęciowa Obszaru Rewitalizacji Bojary:

3.4. Obszar Rewitalizacji Rusiły

Demografia:

Wieś Rusiły ma 160 mieszkańców, z czego 48,1% stanowią kobiety, a 51,9% mężczyźni. W latach 1998-2021 liczba mieszkańców zmalała o 29,5%. Współczynnik feminizacji we wsi wynosi 93 i jest znacznie mniejszy od współczynnika feminizacji dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniejszy od współczynnika dla całej Polski. 58,8% mieszkańców wsi Rusiły jest w wieku produkcyjnym, 16,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 24,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada we wsi Rusiły 70,2 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc porównywalny do wskaźnika dla województwa lubelskiego oraz porównywalny do wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski.

Mieszkalnictwo i urządzenia sieciowe:

W 2018 roku na obszarze rewitalizacji oddano do użytku 1 mieszkanie. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 6,25 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. 100,0% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach we wsi Rusiły to 6,00 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2018 roku we wsi Rusiły to 152,00 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Przedsiębiorczość:

We roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 7 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 6 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2022 roku zarejestrowano 1 nowy podmiot, a 0 podmiotów zostało wyrejestrowanych.

Na przestrzeni lat 2009-2022 najwięcej (2) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (0) w roku 2021. W tym samym okresie najwięcej (2) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2014 roku, najmniej (0) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2022 roku. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (7) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. Wszystkie podmioty we wsi Rusiły jako rodzaj działalności deklarowało pozostałą działalność.

W zakresie zdiagnozowanego kryzysu w sferze społecznej zwraca się uwagę, iż zdelimitowany obszar charakteryzuje się wysokim poziomem bezrobocia (liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców 3,05, przy średniej gminnej 3,32). Niekorzystna sytuacja na rynku pracy powoduje nasilenie zjawisk patologicznych, takich jak przemoc domowa („Niebieskie karty” oraz interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców na obszarze Rusiły – 2,44, przy średniej gminnej 2,03). Dlatego poprawa bezpieczeństwa jest istotnym zadaniem dla polepszenia jakości życia lokalnych mieszkańców.

Niekorzystną sytuację społeczną na obszarze rewitalizacji pogłębia fakt, że charakteryzuje się on niekorzystną strukturą demograficzną, z wyższym niż średnia dla gminy (48,78) wskaźnikiem liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa [%] (47,61). Spośród problemów społecznych występujących na podobszarze najpoważniejsze wiążą się z ubóstwem wymagającym dużego wsparcia przez pomoc społeczną, bezradnością wychowawczą rodziców skutkującą słabym funkcjonowaniem dzieci i młodzieży w szkołach i trudnościami socjalizacyjnymi, a także problemy związane z przemocą, uzależnieniami itp. Przekładają się one na niski kapitał społeczny dużej części mieszkańców, brak aktywności społecznej i obywatelskiej. Zidentyfikowane w trakcie badania problemy świadczą o występowaniu na tym podobszarze kumulacji problemów społecznych, w której jedne deficyty generują inne, wzmacniając się w czasie. Spirala tych problemów sprawia, że osoby narażone najpierw na marginalizację, a następnie popadające w wykluczenie społeczne, bez wsparcia z zewnątrz nie potrafią ani odnaleźć się na rynku pracy, ani radzić sobie w codziennym funkcjonowaniu.

Niska pozostaje również aktywność społeczna mieszkańców obszaru (liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców wynosi 0,61, przy średniej 2,00 dla gminy).

Problemem sfery gospodarczej jest brak inwestycji gminnych na obszarze. Kwota inwestycji gminnych w latach 2019-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 0 PLN.

W przypadku **sfery przestrzenno-funkcjonalnej funkcjonalnej** należy zauważyć, że na obszarze rewitalizacji, obejmującym część sołectwa Rusiły dostępność do usług kultury i usług społecznych jest niezadowalająca. Jest to peryferyjny obszar gminy.

Mieszkańcy tracą poczucie tożsamości lokalnej, co wpływa na ich funkcjonowanie w społeczności.

Ponadto brak integracji społeczności lokalnej, wpływa na więzi sąsiedzkie i społeczne, co przekłada się na poczucie wyobcowania i szerzenia się zjawisk patologicznych.

Podjęcie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji znaczenie wpłynie na poprawę zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Pomogą one odzyskać dotychczasowe funkcje pełnione przez obszar i wykreować nowe funkcje, które wynikają z aktualnych potrzeb mieszkańców.

Jeśli chodzi o **sferę techniczną** należy zwrócić uwagę na poprawę stanu technicznego istniejącej infrastruktury i zabezpieczenie tych obiektów przed degradacją techniczną oraz podjąć działania w celu stopniowej poprawy

dostępu mieszkańców do urządzeń sieciowych. Znacznym problemem obszaru są tereny zdegradowane – pogłębiona diagnoza wykazała, iż na obszarze występuje wysoki poziom degradacji przestrzeni publicznej, która wymaga odnowienia.

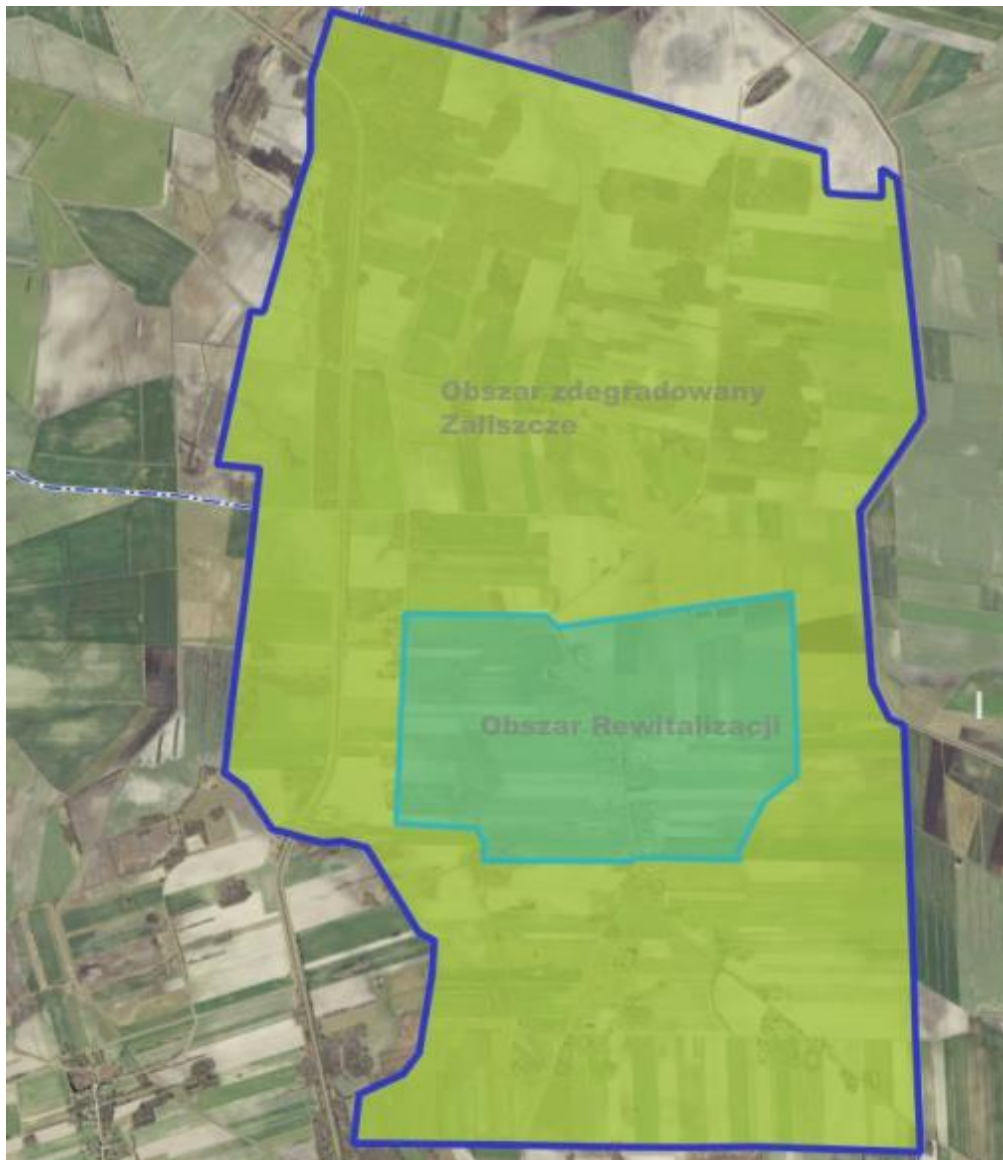
Wyznaczony obszar rewitalizacji stanowi 22 ha i jest zamieszkiwany przez 104 mieszkańców.

Dokumentacja zdjęciowa Obszaru Rewitalizacji Rusiły:

3.5.Obszar Rewitalizacji Zaliszcze

Demografia:

Wieś Zaliszcze ma 130 mieszkańców, z czego 49,2% stanowią kobiety, a 50,8% mężczyźni. W latach 1998-2021 liczba mieszkańców zmalała o 37,8%. Współczynnik feminizacji we wsi wynosi 97 i jest mniejszy od współczynnika feminizacji dla województwa lubelskiego oraz mniejszy od współczynnika dla całej Polski. 60,8% mieszkańców wsi Zaliszcze jest w wieku produkcyjnym, 14,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 24,6% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada we wsi Zaliszcze 64,6 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc nieznacznie mniejszy od wskaźnika dla województwa lubelskiego oraz mniejszy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski.

Mieszkalnictwo i urządzenia sieciowe:

W 2022 roku na obszarze rewitalizacji oddano do użytku 1 mieszkanie. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 7,69 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. 100,0% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach we wsi Zaliszcze to 5,00 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2022 roku we wsi Zaliszcze to 145,00

m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa lubelskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Przedsiębiorczość:

W roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 15 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 12 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W 2022 roku zarejestrowano 2 nowe podmioty, a 3 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2022 najwięcej (5) podmiotów zarejestrowano w roku 2020, a najmniej (0) w roku 2014. W tym samym okresie najwięcej (4) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2018 roku, najmniej (0) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (15) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 6,7% (1) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 20,0% (3) podmiotów, a 73,3% (11) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

W zakresie zdiagnozowanego kryzysu w sferze społecznej zwraca się uwagę, iż zdelimitowany obszar charakteryzuje się wysokim poziomem bezrobocia (liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców 7,79, przy średniej gminnej 3,32). Niekorzystną sytuację społeczną na obszarze rewitalizacji pogłębia fakt, że charakteryzuje się on niekorzystną strukturą demograficzną, z wyższym niż średnia dla gminy (49,90) wskaźnikiem liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa [%] (47,61) oraz niższym niż średnia dla gminy (16,44) wskaźnikiem udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszar (14,62).

Duża liczba seniorów rodzi różne potrzeby w zakresie szeroko rozumianej dostępności związanej z zapotrzebowaniem na usługi związane z ochroną zdrowia, ale też bliskością usług i placówek handlowych. Oznacza również konieczność dostosowania budynków użyteczności publicznej dla osób ze specjalnymi potrzebami, jak i przestrzeni publicznej, by umożliwić łatwiejsze przemieszczanie się. W kontekście rosnącej liczby osób starszych wyzwaniem staje się zjawisko alienacji społecznej, samotności, co przekłada się na potrzeby aktywizacyjne. Skupienie się na kwestiach jakości życia osób starszych jest istotne nie tylko z perspektywy dzisiejszych potrzeb, ale i przyszłych, co wiąże się z faktem, że udział seniorów będzie w kolejnych latach rosł. Zauważalny wzrost zostanie z pewnością odnotowany w grupie starszych seniorów, tj. powyżej 75 roku życia, których samodzielność może ulegać gwałtownemu pogorszeniu.

Problemem sfery gospodarczej jest brak inwestycji gminnych na obszarze. Kwota inwestycji gminnych w latach 2019-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 0 PLN.

W przypadku **sfery przestrzenno-funkcjonalnej** należy zauważyć, że na obszarze rewitalizacji, obejmującym część sołectwa Zaliszcze dostępność do usług kultury i usług społecznych jest niezadowalająca. Jest to peryferyjny obszar gminy.

Mieszkańcy tracą poczucie tożsamości lokalnej, co wpływa na ich funkcjonowanie w społeczności.

Ponadto brak integracji społeczności lokalnej, wpływa na więzi sąsiedzkie i społeczne, co przekłada się na poczucie wyobcowania i szerzenia się zjawisk patologicznych.

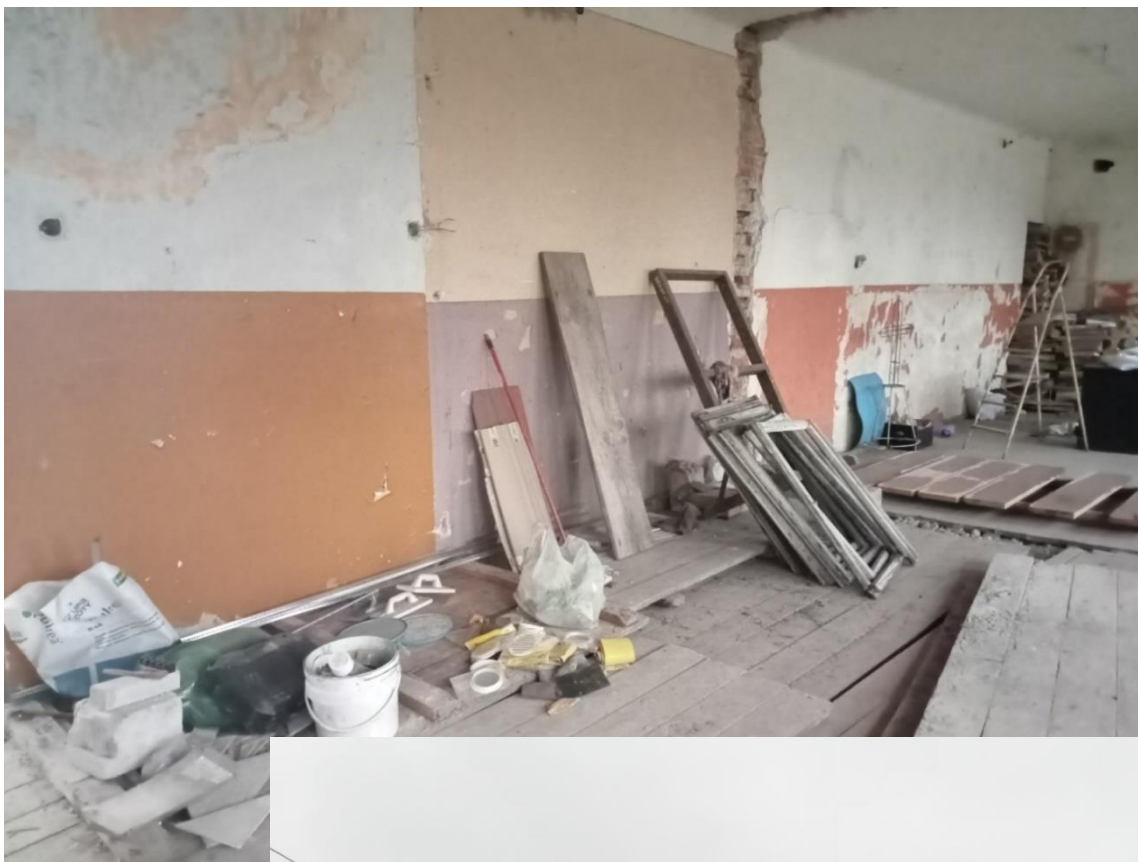
Podjęcie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji znaczenie wpłynie na poprawę zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Pomogą one odzyskać dotychczasowe funkcje pełnione przez obszar i wykreować nowe funkcje, które wynikają z aktualnych potrzeb mieszkańców.

Jeśli chodzi o sferę techniczną należy zwrócić uwagę na poprawę stanu technicznego istniejącej infrastruktury i zabezpieczenie tych obiektów przed degradacją techniczną oraz podjąć działania w celu stopniowej poprawy dostępu mieszkańców do urządzeń sieciowych. Znacznym problemem obszaru są tereny zdegradowane – pogłębiona diagnoza wykazała, iż na obszarze występuje wysoki poziom degradacji przestrzeni publicznej, która wymaga odnowienia.

Wyznaczony obszar rewitalizacji stanowi 22 ha i jest zamieszkiwany przez 104 mieszkańców.

Dokumentacja zdjęciowa Obszaru Rewitalizacji Zaliszcze:

3.6. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych wynikająca z konsultacji społecznych

W dniu 7.03.2023 r. o godzinie 10.00 w siedzibie Urzędu Gminy Podedwórze, 44 21-222 Podedwórze, w sali konferencyjnej w ramach konsultacji społecznych odbyło się spotkanie podczas którego omówiony został projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Podedwórze.

W spotkaniu wzięło udział 11 osób (przedstawiciele Urzędu Gminy Podedwórze, przedstawiciele OSP i KGW, sołtysi, Stowarzyszenie na Rzecz Aktywizacji Mieszkańców Polesia Lubelskiego w Podedwórzcu oraz mieszkańcy gminy Podedwórze).

W trakcie spotkania konsultacyjnego przedstawiono i omówiono między innymi następujące kwestie:

- ✓ projekt uchwały Rady Gminy Podedwórze w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- ✓ mapę określającą granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- ✓ planu wdrożenia GPR Gminy Podedwórze,
- ✓ Ogólne informacje dotyczące obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji,
- ✓ metodologię wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizacji,
- ✓ przedstawiono podział gminy na jednostki referencyjne,
- ✓ omówiono przeprowadzoną diagnozę z podziałem na strefę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną,
- ✓ przedstawiono wyznaczony obszar zdegradowany,
- ✓ przedstawiono wyznaczony obszar rewitalizacji,
- ✓ w trakcie spotkania omówiono wstępnie możliwości realizacji przyszłych projektów oraz kwestie możliwości pozyskania finansowania.

Podczas spotkania zdiagnozowano również problemy, które na obszarze rewitalizacji zostały zidentyfikowane podczas konsultacji społecznych w odniesieniu do obszarów rewitalizowanych.

Należą do nich:

- ✓ z zakresu sfery społecznej:
 - starzenie się społeczeństwa i paląca potrzeba zwiększenia dostępności zintegrowanych usług społecznych dostosowanych do specyficznych potrzeb seniorów wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, osób starszych przebywających samotnie w swoich domach, chorych i niesamodzielnym.
 - niski poziom integracji i aktywizacji mieszkańców gminy poprzez brak możliwości uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.
- ✓ z zakresu sfery gospodarczej: niski poziom przedsiębiorczości wynikający z wysokiego i długotrwałego bezrobocia oraz niskiego poziomu wykształcenia mieszkańców, brak dużych zakładów pracy pozwalających na znalezienie zatrudnienia w pobliżu miejsca zamieszkania, mały popyt na produkty i usługi na lokalnym rynku z powodu ubóstwa, brak lokalnych tradycji związanych z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, brak targowiska oraz terenów pod inwestycje, brak odpowiednich lokali na prowadzenie działalności gospodarczej, niska aktywność przedsiębiorcza;
- ✓ z zakresu sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej:
 - brak przestrzeni umożliwiającej integrację i aktywizację społeczną oraz wprowadzenie nowych aktywności, które pozwolą na eliminację istniejących problemów społecznych.
- ✓ z zakresu sfery środowiskowej: potrzeba inwestycji w OZE, istnienie terenów niezagospodarowanych traktowanych często jako dzikie wysypiska śmieci.

W terminie od 15.01.2024r. do 26.01.2024r. mieszkańcy obszaru rewitalizacji mieli możliwość wypełnienia ankiety celem zebrania niezbędnych opinii na temat jakości życia na obszarze rewitalizacji. W wyznaczonym terminie wpłynęło 42 ankiety. Poniżej przedstawiono główne postulaty z ankiet.

Osiedle dawnego POM w Podedwórzcu	☐ brak integracji społecznej ☐ brak miejsca spotkań dla ludzi młodych i seniorów ☐ brak dostępności miejsc spędzania wolnego czasu / rekreacji
Obszar Rewitalizacji Antopol	☐ brak integracji społecznej ☐ brak dostępności miejsc spędzania wolnego czasu / rekreacji
Obszar Rewitalizacji Bojary	☐ brak miejsca spotkań dla ludzi młodych i seniorów
Obszar Rewitalizacji Rusiły	☐ brak miejsca spotkań dla ludzi młodych i seniorów
Obszar Rewitalizacji Zaliszcze	☐ brak miejsca spotkań dla ludzi młodych i seniorów ☐ brak integracji społecznej

Przedstawione powyżej wnioski z przeprowadzonych w gminie konsultacji pokrywają się w dużej mierze z wnioskami z przeprowadzonej analizy statystycznej obszarów rewitalizacji i wskazują na znaczne potrzeby rewitalizacyjne tych terenów. Wybór zatem właściwych zadań rewitalizacyjnych pozwoli na zniwelowanie dysproporcji rozwojowych tych terenów.

Podsumowując, na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano zespół kluczowych problemów, które powinny zostać rozwiązane w pierwszej kolejności. Pozwoli to na odpowiednią, skoncentrowaną tematycznie i przestrzennie interwencję zapewniającą osiągnięcie wymiernych korzyści w postaci poprawy jakości mieszkańców obszaru rewitalizacji.

W celu podsumowania pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji posłużono się analizą SWOT, tj. metodą umożliwiającą kompleksową analizę strategiczną sytuacji na danym obszarze, z uwzględnieniem wszystkich istotnych aspektów. Zastosowanie tej metody pozwoliło zrozumieć zidentyfikowane zależności pomiędzy danymi i umożliwiło dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji. Proces definiowania elementów analizy SWOT, jak też identyfikacji problemów i potencjałów na obszarze rewitalizacji przeprowadziła grupa ekspercka, wykorzystując w tym celu również m.in. wyniki badań ankietowych mieszkańców oraz wnioski z dyskusji przeprowadzonej podczas spotkań służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wyniki obu analiz przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 29 Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Czyste i nieskażone środowisko – Potencjał rozwoju upraw ekologicznych. • Różnorodne i cenne przyrodniczo środowisko naturalne i krajobrazowe (w tym sieć hydrograficzna) – atrakcyjność turystyczna obszaru. • Istniejące szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, szlaki kajakowe oraz przestrzenie publiczne i rekreacyjne. • Obecność produktów turystycznych (np. Kraina Rumianku) oraz lokalnych produktów spożywczych. • Dostępność zbiorników retencyjnych i kompleksów leśnych jako potencjał do 	<ul style="list-style-type: none"> • Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa). • Niewystarczająca oferta lokalna w zakresie kultury, sportu i turystyki oraz spędzania czasu wolnego. • Brak sprecyzowanego wizerunku i ukierunkowanej promocji) • Brak rozwiniętych funkcji turystycznych • Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości • Niewystarczająca aktywność organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych i gospodarczych. • Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej i infrastruktury komunalnej. • Niekorzystne poczucie tożsamości lokalnej.

<p>Rozwoju turystyki.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obiekty dziedzictwa kulturowego oraz ciekawa historia obszaru. • Rozwój infrastruktury społecznej oraz kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej, służącej aktywizacji i poprawie jakości życia mieszkańców. • Rosnące zaufanie do administracji samorządowej mieszkańców obszaru. • Rosnąca aktywność społeczna, wzrost znaczenia organizacji pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak infrastruktury wolnego czasu pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także osób starszych. • Znaczna odległość do dużych ośrodków gospodarczych. • Deficyty w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego (oświetlenie ulic, chodniki, ciągi pieszo-rowerowe, pobocza). • Zły stan lub brak infrastruktury publicznej w lokalizacjach peryferyjnych (drogi, kanalizacja, internet). • Duża liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych i remontowych, a także dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. • Wysokie koszty energii zużywanej w budynkach użyteczności publicznej oraz mieszkalnych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskiwania środków finansowych zewnętrznych, pozabudżetowych, w tym funduszy Unii Europejskiej w okresie 2021-2027 • Wysoki poziom wsparcia mieszkańców dla działań wzmacniających lokalną integrację i rozwój gminy w oparciu o zasoby kulturowe • Wysoki poziom wsparcia mieszkańców dla działań proekologicznych/zwiększająca się świadomość ekologiczna • Wzrost znaczenia oraz rozwój infrastruktury energetyki odnawialnej (utworzenie klastra energii i dążenie do samowystarczalności energetycznej). • Wysoki poziom obszarów chronionych, sprzyjający tworzeniu przestrzeni atrakcyjnej wypoczynkowo i turystycznie. • Bardzo duży potencjał na wykorzystanie posiadanych zasobów przyrodniczych do promocji obszaru rewitalizacji oraz rozwoju turystyki i związanych z nią infrastruktury i usług. • Wzrost udziału mieszkańców w inicjatywach społecznych (zwiększenie wpływu na odejmowane decyzje), wzrastająca aktywność obywatelska • Wzrost znaczenia marki i produktów lokalnych dla mieszkańców obszaru (system certyfikacji, promocji i dystrybucji). • Promocja produktów turystycznych, rolniczych, lokalnych oraz wspólnych inicjatyw – zintegrowany portal internetowy Doliny Zielawy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przedłużające się oczekiwanie na środki z Krajowego Planu Odbudowy • Negatywne konsekwencje dla rozwoju gospodarczego w wyniku przedłużającej się wojny w Ukrainie • Możliwość wystąpienia kolejnej fali pandemii COVID-19 i związanych z nią negatywnych konsekwencji dla zdrowia mieszkańców i rozwoju gospodarczego • Długotrwałe, negatywne skutki wywołane izolacją społeczną podczas pandemii COVID-19 (nauka i praca w trybie zdalnym) dla mieszkańców (np. rozluźnienie więzi społecznych, kryzysy psychiczne, pogorszenie stanu zdrowia i kondycji fizycznej) • Migracja edukacyjna i zarobkowa młodych ludzi poza teren gminy, bez planów powrotu • Postępujący proces starzenia się społeczeństwa na obszarze rewitalizacji • Niedobór kapitału społecznego i prywatnego na przedsięwzięcia rewitalizacyjne na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 30 Pogłębiona diagnoza problemów i potencjałów obszaru rewitalizacji.

Numer problemu	Opis zidentyfikowanych problemów		Opis potencjału umożliwiającego rozwiązanie zidentyfikowanych problemów
P1	Brak infrastruktury pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także miejsca spotkań dla osób starszych	⇒	Dostępność obiektów, w których można zapewnić pełną dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami, wysokie poparcie społeczne dla działań skierowanych do tych grup społecznych
P2	Słabe wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji	⇒	Potencjał gminy do rozwoju turystyki, istnienie obiektów dziedzictwa kulturowego
P3	Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców)	⇒	Organizacje pozarządowe działające na obszarze rewitalizacji, które stanowią potencjał do aktywizacji społecznej mieszkańców, wysokie poparcie społeczne dla działań integracyjnych, rosnące zainteresowanie różnymi formami rekreacji i spędzania wolnego czasu, wysoki poziom wsparcia mieszkańców dla działań proekologicznych/zwiększająca się świadomość ekologiczna.
P4	Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości	⇒	Możliwość pozyskiwania środków finansowych zewnętrznych, pozabudżetowych, w tym funduszy Unii Europejskiej w okresie 2021-2027 na rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców
P5	Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji	⇒	Wysoki potencjał terenów atrakcyjnych krajobrazowego oraz przestrzeni publicznej umożliwiającej rozwój oferty czasu wolnego,
P6	Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej	⇒	Dostępność obiektów, które można wykorzystać na potrzeby rozwoju usług komunalnych
P7	Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej	⇒	Wysoki potencjał przestrzeni publicznej, która może zostać odnowiona i zagospodarowana w sposób przyjazny mieszkańcom
P8	Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa).	⇒	Zasób budynków, którym mogą być nadane nowe funkcje służące aktywizacji i poprawie jakości życia mieszkańców w celu zahamowania niekorzystnych trendów demograficznych

Źródło: Opracowanie własne.

Jak wynika z powyższego zestawienia, na obszarze rewitalizacji liczba zidentyfikowanych „słabych” stron zdecydowanie przeważa nad liczbą „mocnych stron”, jednocześnie relatywnie zrównoważona jest liczba zdefiniowanych „szans” i „zagrożeń”. Oznacza to, iż mimo obecnych deficytów, istnieje szereg możliwości wykorzystania pojawiających się szans, a także neutralizacji zdefiniowanych zagrożeń, przynajmniej w zakresie, który zależy od Gminy Podedwórze. Program zakłada dążenie do przewyższenia zjawisk kryzysowych przy wykorzystaniu dostępnych potencjałów. Bazując na diagnozie obszaru rewitalizacji zidentyfikowano konkretne potrzeby rewitalizacyjne, które zostały ujęte w poniższej tabeli.

Tabela 31 Zdefiniowane potrzeby obszaru rewitalizacji w Gminie Podedwórze

Sfera	Potrzeby
Społeczna	<p>Poprawa stopnia integracji społecznej mieszkańców Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P1i P5, P7.</p> <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacji budynków i przestrzeni publicznej na cele kulturalne, edukacyjne i rekreacyjne - organizacji imprez sąsiedzkich oraz innych wydarzeń lokalnych, sprzyjających integracji mieszkańców
	<p>Zahamowanie niekorzystnych trendów demograficznych (poprawa atrakcyjności gminy jako miejsca do osiedlania się) Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P1, P8</p> <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inwestycje w infrastrukturę sprzyjającą łączeniu życia rodzinnego z pracą (żłobki) - stworzenia oferty pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży
	<p>Wzrost aktywizacji społecznej mieszkańców (zwłaszcza z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym) oraz organizacji pozarządowych. Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P3.</p> <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwoju współpracy lokalnego samorządu z organizacjami pozarządowymi i nieformalnymi grupami mieszkańców, - przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców nie związanych z żadnymi organizacjami pozarządowymi oraz nie uczestniczących w życiu lokalnym - utworzenia miejsc aktywizacji seniorów i osób wykluczonych
Gospodarcza	<p>Tworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości lokalnej Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P4</p> <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozwój kompetencji mieszkańców gminy, wspieranie postaw przedsiębiorczych, - Promocja turystyczna oparta na walorach przyrodniczych gminy Podedwórze (rozwój usług związanych z turystyką, w tym z turystyką weekendową).
Przestrzenno-funkcyjna	<p>Poprawa estetyki przestrzeni publicznej Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P7</p> <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przeciwdziałanie postępującej degradacji środowiska, kultury, dziedzictwa naturalnego poprzez rewitalizację zdegradowanych obszarów o znacznej wartości kulturowej, turystycznej oraz przyrodniczej - Nadanie nowych funkcji zdegradowanym przestrzeniom publicznym
Techniczna	<p>Wprowadzenie rozwiązań służących poprawie jakości i dostępności infrastruktury komunalnej Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P6, P8</p> <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizacja projektów zgodnie z obowiązującymi zasadami uniwersalnego projektowania i zasadami powszechnej dostępności obowiązującymi na terenie Unii Europejskiej.

Środowiskowa	<p>Wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji</p> <p>Potrzeba ta powiązana jest z problemem rewitalizacyjnym nr P2. Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rewitalizacja terenów cennych przyrodniczo - Edukacja ekologiczna mieszkańców.
---------------------	--

Źródło: opracowanie własne

3.4. Potencjały obszaru rewitalizacji i ich wzajemne powiązania

Przedmiotem pogłębionej diagnozy jakościowej obszaru rewitalizacji były wybrane problemy zidentyfikowane w wyniku analizy wskaźnikowej, oraz potencjały tego obszaru.

Narzędzia diagnozy jakościowej oraz partycypacji społecznej pozwoliły przyjrzeć się bliżej wybranym kwestiom problemowym, dały również możliwość rozpoznania potrzeb i oczekiwań poszczególnych grup społecznych: młodzieży, seniorów, rodziców małych dzieci, społeczników i aktywnych mieszkańców, przedsiębiorców - czyli mieszkańców i użytkowników obszaru rewitalizacji.

Badana problematyka dotyczyła wzajemnych powiązań kwestii społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych.

Obszar rewitalizacji, jak i cała gmina Podedwórze, dysponuje bogatym potencjałem środowiskowym, przestrzenno-technicznym jak i społeczno-gospodarczym.

Wskazać należy w szczególności na walory krajobrazowo - kulturowe (obiekty historyczne, zbiorniki wodne, obszary leśne)(**sfera środowiskowa i funkcjonalno-przestrzenna**), które w połączeniu z możliwością pozyskiwania środków finansowych zewnętrznych, pozabudżetowych, w tym funduszy Unii Europejskiej w okresie 2021-2027 stanowią bardzo duży potencjał na wykorzystanie posiadanych zasobów do promocji obszaru rewitalizacji oraz rozwoju turystyki i związanych z nią infrastruktury i usług (**sfera gospodarcza**). Realizacja inwestycji infrastrukturalnych będzie odzwierciedlała zapisy koncepcji działań rewitalizacyjnych ujętych w GPR gminy Podedwórze, tak aby dostrzegalne było pozytywne oddziaływanie projektu na zrewitalizowaną przestrzeń szczególnie w aspektach społecznych oraz gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych oraz środowiskowych zgodnie z przeprowadzoną diagnozą i opisem obszaru poddawanego przekształceniom – rewitalizacji. Celem realizacji zamierzeń GPR jest przeciwdziałanie postępującej degradacji środowiska, kultury, dziedzictwa naturalnego poprzez rewitalizację zdegradowanych obszarów o znacznej wartości kulturowej, turystycznej oraz przyrodniczej.

Planowane działania zwiększą potencjał regionu oraz wpłyną pozytywnie na pobudzenie rozwoju i zmian jakościowych w następstwie ożywienia aktywności społecznej i gospodarczej oraz poprawy stanu zamieszkiwanego środowiska.

Ponadto, obszar rewitalizacji dysponuje bogatym rezerwuarem zasobów przestrzenno-technicznych – gminnych nieruchomości i terenu, którym należy nadać nowe funkcje społeczne oraz poprawić ich kondycję i stan zagospodarowania(**sfera funkcjonalno - przestrzenna**), co w połączeniu z wysokim poziomem wsparcia mieszkańców dla działań wzmacniających lokalną integrację i rozwój gminy w oparciu o zasoby kulturowe(**sfera społeczna**) będzie stanowić podstawę działań zmierzających do modernizacji zdegradowanych budynków służącej celom społecznym (**sfera techniczna**). Wysoki poziom wsparcia mieszkańców dla działań proekologicznych(**sfera społeczna**) przyczyni się do propagowania zastosowania w budynkach nowoczesnych, odnawialnych źródeł energii

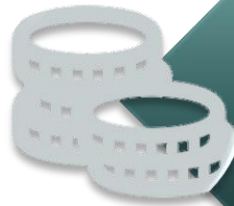
i poprawy jakości środowiska (**sfera środowiskowa**).

Spotkania z mieszkańcami oraz organizacjami takimi jak: Koła Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenia działające na terenie gminy (m.in. Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Wsi Lubelskiej, Stowarzyszenie Patrzyć w Przyszłość, Koło Gospodyń Wiejskich w Zaliszcu, Koło Gospodyń Wiejskich w Podedwórze, Koło Gospodyń Wiejskich w Antopolu, Koło Gospodyń Wiejskich „Cztery Gospodynie”) wskazują przede wszystkim na konieczność lepszego wykorzystania istniejących potencjałów, a w szczególności łączenia i integrowania zasobów, funkcji i środowisk, w celu podniesienia jakości życia mieszkańców i dalszego wzmocnienia kondycji społeczno-gospodarczej gminy Podedwórze.

Sfera społeczna

- Wysoki poziom wsparcia mieszkańców dla działań wzmacniających lokalną integrację i rozwój gminy w oparciu o zasoby kulturowe
- Wysoki poziom wsparcia mieszkańców dla działań proekologicznych/zwiększająca się świadomość ekologiczna
- Jakość kapitału społecznego w postaci mieszkańców chcących aktywnie włączyć się w działania rewitalizacyjne

Sfera gospodarcza

- Możliwość pozyskiwania środków finansowych zewnętrznych, pozabudżetowych, w tym funduszy Unii Europejskiej w okresie 2021-2027 na rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców
- Bardzo duży potencjał na wykorzystanie posiadanych zasobów przyrodniczych do promocji obszaru rewitalizacji oraz rozwoju turystyki i związanych z nią infrastruktury i usług

Sfera środowiskowa

- walory krajobrazowo - kulturowe
- propagowanie zastosowania nowoczesnych, odnawialnych źródeł energii
- czyste środowisko
- duże walory przyrodnicze i krajobrazowe

Sfera funkcjonalno-przestrzenna

- Dostępność obiektów, które można wykorzystać na potrzeby rozwoju usług komunalnych
- Wysoki potencjał przestrzeni publicznej, która może zostać odnowiona i zagospodarowana w sposób przyjazny mieszkańcom

Sfera techniczna

- Zasób budynków, którym mogą być nadane nowe funkcje służące aktywizacji i poprawie jakości życia mieszkańców w celu zahamowania niekorzystnych trendów demograficznych

Tabela 32 Powiązania potencjałów rozwojowych w sferze gospodarczej, społecznej i środowiskowej

4. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Zgodnie z art. 15 ust. 3 i 4 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. gminny program rewitalizacji powinien zawierać m.in. „opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji oraz cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk”. Wizja obszaru rewitalizacji przedstawia jego obraz stanowiący efekt działań rewitalizacyjnych, będący jednocześnie pożądanym z punktu widzenia mieszkańców i innych interesariuszy. Pokazuje, jakie pozytywne skutki przyniosły wiązki przedsięwzięć. Kształt wizji odpowiada zarówno potrzebom i oczekiwaniom lokalnych społeczności, jak i zdiagnozowanym wcześniej problemom, a co za tym idzie – określonym na ich podstawie celom projektowanych działań.

Wizja stanu obszaru zdegradowanego przewidzianego do rewitalizacji została zdefiniowana następująco:

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Jakość życia na obszarze rewitalizacji poprawia się, a obszary rewitalizacji w Gminie Podedwórze są dobrymi miejscami do mieszkania, spędzania czasu wolnego i pracy.

Różnorodni partnerzy, w tym organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne, przedsiębiorcy podejmują wspólne działania na rzecz rozwiązywania zidentyfikowanych kryzysowych zjawisk społecznych. Pozwala to na ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego oraz przyczynia się do zwiększenia kapitału ludzkiego i społecznego oraz poziomu przedsiębiorczości mieszkańców.

Istnieje zarówno rozwinięta ogólnodostępna baza rekreacyjna i usługowa, stworzone zostały miejsca spotkań i rozwoju kompetencji, które są przestrzenią integrującą lokalną społeczność. Mieszkańcy Gminy Podedwórze czują przynależność do lokalnej wspólnoty.

Rewitalizacja jest procesem, który ma na celu wyprowadzić daną jednostkę z sytuacji problemowej związanej z koncentracją przede wszystkim problemów społecznych. Przystępując do prac nad Programem Rewitalizacji, Gmina Podedwórze w pierwszej kolejności podjęła działania zmierzające do określenia rodzaju oraz natężenia zjawisk niekorzystnych w przestrzeni gminy. Przeprowadzona na wstępie diagnoza pozwoliła określić główne grupy problemów charakteryzujących poszczególne jednostki (miejscowości wiejskie) oraz wyłonić te, których rozwiązanie przy wykorzystaniu dostępnych dla władz gminy (oraz pozostałych interesariuszy działań) narzędzi i możliwych źródeł finansowania są możliwe oraz przyniosą wymierne korzyści dla gminy w postaci poprawy jakości życia jej mieszkańców.

GPR cechuje podejście zintegrowane:

- przyjęte cele i kierunki działań usójnione z wnioskami płynącymi z diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji; identyfikowała występujące problemy i potencjały rozwojowe, na podstawie których określono główne potrzeby rewitalizacyjne; takie podejście zapewnia integrację działań, mających na celu wyprowadzanie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego przy wykorzystaniu jego potencjałów, co powinno wygenerować impuls rozwojowy;

- komplementarność problemowa oznaczała ustalenie powiązań między zaobserwowanymi negatywnymi zjawiskami na podstawie analizy sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, co pozwoliło na określenie dopełniających się celów, które oddziałują na zidentyfikowane kryzysy;
- cele i kierunki działań GPR oraz wynikające z nich przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zintegrowane – ujednoczone z zakresem programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027 (FEL) – zastosowanie takiego podejścia umożliwia wykorzystanie przy opisie przedsięwzięć wskaźników produktu i rezultatu powiązanych z realizacją FEL.

5. Cele i kierunki działań w ramach procesu rewitalizacji

Zgodnie z ustawą zdefiniowany obszar rewitalizacji będzie rewitalizowany z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych. Szczególny nacisk będzie ukierunkowany na stopień nasilenia problemów społecznych na danym obszarze – głównie w zakresie marginalizacji i wykluczenia społecznego mieszkańców danego obszaru.

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Podedwórze wyznaczone zostały główne celere witalizacji:

1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze

2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji

3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych

Cele są względem siebie komplementarne i stanowią odpowiedź na zdiagnozowane deficyty i problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji. Każdy z celów strategicznych rewitalizacji jest dopełniany przez kierunki działań.

Sfera	Cel główny	Kierunek działań	Zdiagnozowane problemy	Beneficjenci	Przewidywane efekty
Społeczna	1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze	<p>1.1. Integracja społeczna, aktywizacja mieszkańców oraz wzrost poczucia tożsamości lokalnej</p> <hr/> <p>1.2. Zwiększenie dostępności zintegrowanych usług społecznych dostosowanych do specyficznych potrzeb seniorów i osób wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym</p> <hr/> <p>1.3. Rozwój oferty kulturalno – edukacyjnej w oparciu o lokalne potencjały</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wysokie bezrobocie – duża liczba osób korzystających z opieki społecznej – wysoka przestępczość – niska integracja społeczna – wykluczenie społeczne osób ubogich i starszych – brak oferty czasu wolnego dla młodzieży 	<p>Wszyscy mieszkańcy obszarów rewitalizacji, a zwłaszcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby niepełnosprawne – osoby bezrobotne – dzieci i młodzież – organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> – aktywizacja i integracja społeczna – poprawa jakości życia mieszkańców – atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży – włączenie społeczne osób starszych i niepełnosprawnych – wydarzenia kulturalne, integracyjne i edukacyjne – promocja lokalnych potencjałów
Gospodarcza	2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji	2.1. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> – wysokie bezrobocie – duża liczba osób korzystających z opieki społecznej – niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> – osoby bezrobotne – dzieci i młodzież 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój kompetencji i umiejętności społecznych przez młodzież - doradztwo zawodowe dla mieszkańców obszaru rewitalizacji

Funkcjonalno - przestrzenna, techniczna i środowiskowa	3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych	3.1. Modernizacja infrastruktury publicznej i jej adaptacja pod nowe funkcje społeczne, rekreacyjne i kulturalne wraz ze zwiększeniem ich dostępności	<ul style="list-style-type: none"> – występowanie zdegradowanych budynków użyteczności publicznej – brak dostosowania budynków użyteczności publicznej dla osób o szczególnych potrzebach – ograniczony dostęp do usług społecznych i publicznych – zdegradowane przestrzenie publiczne 	Wszyscy mieszkańcy miejscowości, a zwłaszcza:	<ul style="list-style-type: none"> – uporządkowanie przestrzeni publicznych – zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców – poprawa dostępności do obiektów użyteczności publicznej – poprawa estetyki miejscowości – poprawa jakości środowiska
		3.2. Uporządkowanie architektoniczne oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej	<ul style="list-style-type: none"> – osoby niepełnosprawne – osoby bezrobotne – dzieci i młodzież – organizacje pozarządowe 		
		3.3. Zrównoważone wykorzystanie potencjału przyrodniczego i kulturowego, zapobieganie degradacji środowiska oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców			

6. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. wprost wskazuje, że gminny program rewitalizacji powinien obejmować opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym. W dokumencie można wydzielić podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne i pozostałe dopuszczalne (uzupełniające). Adekwatnie pierwszy typ powinien zawierać konkretny opis, tj.: nazwę, podmiot realizujący, zakres zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji oraz opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami.

W rozdziale zaprezentowano zestawienie planowanych oraz przygotowanych zgodnie z zapisami art. 15 ust.1 ustawy o rewitalizacji, podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłoszonych do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Ostrów Lubelski na lata 2023- 2030 . Przedstawiona lista projektów jest zgodna z wymogami art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji oraz art. 36 ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), co pozwala uznać niniejszy program rewitalizacji za strategię IIT.

Projekty identyfikowane były oddolnie w ramach otwartego naboru na przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

W terminie od 11.08.2023 r. do 30.09.2023 r. został przeprowadzony nabór propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mogły być ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Podedwórze na lata 2023-2030. Fiszki służące do stworzenia projektów udostępniono na stronie internetowej Gminy Podedwórze. W trakcie naboru wpłynęło 15 fiszek projektowych.

Przedsięwzięcia na liście podstawowej zawarte w GPR zostały zweryfikowane przez Urząd Gminy w Podedwórz, przede wszystkim pod kątem:

- formalnym, tj. położenia na podobszarach rewitalizacji (lub właściwego uzasadnienia w przypadku położenia poza obszarem),
- opisu przedsięwzięcia, w tym problemów obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie, głównego celu projektu oraz zakresu realizowanych zadań,
- spójności z celami procesu rewitalizacji oraz skali ich wpływu na poprawę jakości życia mieszkańców,
- osiągniętych prognozowanych rezultatów zgłaszanych projektów wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, ich wykonalności z punktu widzenia prawa własności nieruchomości, na których przewidziano interwencję,
- pod kątem działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie, czasu realizacji (w latach obowiązywania GPR).

Założeniem naboru było zebranie projektów przyczyniających się do poprawy lub rozwiązania problemów obszaru rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno - funkcjonalnej i technicznej – zdiagnozowanych na etapie diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji.

Projekty główne to projekty, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa, a obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z sytuacji kryzysowej. Ważne, by projekty uzupełniały się i były ze sobą spójne.

Wszystkie przedsięwzięcia, które zostały ujęte na liście projektów podstawowych, spełniają warunek poprawy dostępności w stosunku do osób, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Horyzont czasowy realizacji projektów wskazano na lata 2024-2030, co umożliwi ich realizację w okresie obowiązywania GPR.

Opisy przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały opracowane w oparciu o aktualny, faktyczny stan ich przygotowania. W przypadku projektów niekompletnych na dzień składania formularza projektowego, które np. nie posiadały dokumentacji technicznej, ich opisy zostały ujęte w sposób ogólny z założeniem ich sprecyzowania na dalszym etapie.

Odpowiedzialność za deklaracje dotyczące sposobu realizacji projektów, zakładanych celów, szacowanej wartości oraz planowanych do wykorzystania źródeł finansowania jest każdorazowo przypisywana podmiotom zgłaszającym.

W zakresie wartości przedsięwzięć oraz typu ich finansowania zapisy GPR nie definiują ostatecznie rodzaju i źródła finansowania, ponieważ będą one precyzowane każdorazowo przez wnioskodawcę na etapie dokumentacji technicznej oraz analiz finansowych, wykonywanych na potrzeby aplikowania o zewnętrzne granty.

Zestawienie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiono poniżej.

1.	Nazwa przedsięwzięcia: Poprawa jakości życia mieszkańców dawnego POM w Podedwórze poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej.
Sfera rewitalizacji	
Społeczna/Funkcjonalno -przestrzenna, techniczna i środowiskowa	
Cel GPR	
3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych	
Kierunek Działań GPR	
3.1. Modernizacja budynków użyteczności publicznej i ich adaptacja pod nowe funkcje społeczne, rekreacyjne i kulturalne wraz ze zwiększeniem ich dostępności	
3.2. Uporządkowanie architektoniczne oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej	
Podmiot realizujący projekt	
Gmina Podedwórze	
Zakres realizowanych zadań	
Zakres projektu będzie obejmował zakup zdegradowanego budynku przemysłowego oraz części działki sąsiadującej z tym budynkiem na cele społeczno – kulturalne (np. utworzenia Klubu Seniora, świetlicy środowiskowej, Centrum Integracji Międzypokoleniowej, centrum kultury lokalnej lub podobne) oraz utworzenie mieszkań komunalnych/ socjalnych, wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Przebudowa i adaptacja budynku (wykonanie instalacji wewnętrznych, poprawa parametrów termoizolacyjności, roboty wykończeniowe zgodne z obowiązującymi standardami) oraz	

doposażenie w sprzęt potrzebny do pełnienia nowych funkcji. Dodatkowo planowane jest zagospodarowanie terenów zieleni wokół budynku.

Cele projektu

Celem projektu będzie zwiększenie dostępności do usług społecznych mieszkańców obszaru zdegradowanego poprzez stworzenie miejsca przeznaczonego do integracji i aktywizacji społecznej osób zagrożonych marginalizacją. W tym celu w przedmiotowym budynku prowadzone będą usługi społeczne odpowiadające potrzebom mieszkańców (Klub Seniora, Centrum Integracji Międzypokoleniowej, centrum kultury lokalnej lub podobne). Inwestycja umożliwi realizowanie dodatkowych działań integracyjnych, edukacyjnych i aktywizujących, przez co wpłynie na aktywność społeczno-kulturalną seniorów, ograniczając zjawisko wykluczenia społecznego tej grupy oraz stymulując dążenie do integracji międzypokoleniowej w środowisku lokalnym.

Utworzenie mieszkań komunalnych/socjalnych poprawi warunki mieszkaniowe osób najuboższych, przez co wpłynie na poprawę jakości ich życia.

Miejsce realizacji projektu

Działka ewidencyjna 302/17, 302/9 obręb Podedwórze

Okres realizacji projektu

2025-2030

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
3 200 000	150 000	-	2 550 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem -100 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Realizacja inwestycji ma na celu efektywne osiągnięcie korzyści społecznych i gospodarczych, w wymiarze lokalnym. Realizacja planowanych działań wpłynie przede wszystkim na zwiększenie możliwości integracji społecznej oraz aktywnego zagospodarowania wolnego czasu mieszkańców gminy oraz wzrost uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak infrastruktury pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także miejsca spotkań dla osób starszych
- ✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej
- ✓ P7 Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej
- ✓ P8 Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa).

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

2. Nazwa przedsięwzięcia: **Centrum Kultury i Edukacji: Przyszłość Gminnej Biblioteki Publicznej w Podedwórzcu**

Sfera rewitalizacji

Spółeczna/Funkcjonalno - przestrzenna, techniczna i środowiskowa

Cel GPR

1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze.
3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych

Kierunek Działań GPR

- 1.3. Rozwój oferty kulturalno – edukacyjnej w oparciu o lokalne potencjały.
- 3.1. Modernizacja budynków użyteczności publicznej i ich adaptacja pod nowe funkcje społeczne, rekreacyjne i kulturalne wraz ze zwiększeniem ich dostępności

Podmiot realizujący projekt

Gminna Biblioteka Publiczna w Podedwórzcu

Zakres realizowanych zadań

Przedsięwzięcie zakłada przebudowę oraz doposażenie Gminnej Biblioteki Publicznej w celu nadania nowych funkcji kulturalnych, edukacyjnych i społecznych jako miejsca integracji oraz edukacji poza formalnej. Zakres obejmuje: remont czytelnicy, wykonanie pracowni (doświadczalna, plastyczna), utworzenie strefy malucha wraz z salą sensoryczną oraz zakup niezbędnego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej. Planowany jest również remont zaplecza kuchennego wraz wyposażeniem i dostosowaniem do celów sanitarnych na cele prowadzenia warsztatów kulinarnych/zdrowego odżywiania oraz rozwoju współpracy z KGW w zakresie przygotowania produktów regionalnych. Planuje się również wykonanie strefy relaksacyjnej, sali spotkań i integracji oraz komputerowej.

Cele projektu

Celem projektu będzie poprawa dostępu mieszkańców do nowoczesnych usług kulturalnych, społecznych i edukacyjnych poprzez modernizację i doposażenie Gminnej Biblioteki Publicznej w Podedwórzcu. Wykonanie prac adaptacyjnych i aranżacyjnych oraz zakup wyposażenia umożliwi wprowadzenie nowych form zajęć skierowanych do mieszkańców w różnych grupach wiekowych (dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów), zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami (zajęcia oswojające z czytelnictwem dla maluchów, Dyskusyjnych Klub Książki). Nowe pracownie (przyrodnicza, kulinarna) umożliwią ciekawe zagospodarowanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań oraz realizację zadań z zakresu edukacji nieformalnej oraz uczenia się przez całe życie. W zmodernizowanej przestrzeni organizowane będą warsztaty przyrodnicze, kulinarne, a także zajęcia dotyczące ogrodnictwa, ziołolecznictwa, czy zdrowego odżywiania oraz będą

miejszem wspólnych przedsięwzięć integracyjnych i międzypokoleniowych (pieczenie świątecznych pierników, wspólne przygotowywanie potraw okazjonalnych). Modernizacja sali widowiskowej oraz zakup wyposażenia (scena mobilna, nagłośnienie, oświetlenie etc.) umożliwią organizację imprez kulturalnych integrujących lokalną społeczność. Dobudowany taras umożliwi utworzenie dodatkowej strefy relaksu dla czytelników, czyniąc przestrzeń biblioteki bardziej przyjazną i otwartą, również w okresie wiosenno-letnim, kiedy zwykle odnotowuje się spadek zainteresowania czytelnictwem.

Miejsce realizacji projektu

Działka ewidencyjna nr 300/1 i 299/8 obręb Podedwórze.

Okres realizacji projektu

2025-2030

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
3 000 000	150 000	-	2 550 000	-	300 000	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
- Liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalno – edukacyjne objęte wsparciem – 300 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Przebudowa i doposażenie Gminnej Biblioteki Publicznej przyczyni się do wzrostu integracji społecznej i aktywizacji lokalnej społeczności. Projekt przyczyni się również do zwiększenia możliwości godzenia życia rodzinnego z pracą zawodową. Działania podejmowane w oparciu o rozwój instytucji kultury jaką jest Gminna Biblioteka Publiczna w rezultacie doprowadzą do zwiększenia partycypacji w kulturze mieszkańców Gminy Podedwórze, gmin sąsiednich oraz turystów.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak infrastruktury pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także miejsca spotkań dla osób starszych
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej
- ✓ P7 Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

3. Nazwa przedsięwzięcia: **Rozwój terenów rekreacyjnych w miejscowości Podedwórze**

Sfera rewitalizacji

Spółeczna/Funkcjonalno -przestrzenna, techniczna i środowiskowa

Cel GPR

3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych

Kierunek Działań GPR

3.2. Uporządkowanie architektoniczne oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Podmiot realizujący projekt

Gmina Podedwórze

Zakres realizowanych zadań

Zadanie obejmuje uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej na obszarze dawnego POM w Podedwórze w celu nadania mu nowych funkcji społecznych i turystycznych. W ramach tego zadania wykonane zostaną zielone tereny rekreacyjne, ścieżka biegowa i nordic-walking, kort tenisowy. Ustawiona zostanie infrastruktura dla rowerzystów: wiata rowerowa, stacja naprawy. Ponadto w zakres przedsięwzięcia wchodzi budowa infrastruktury towarzyszącej, w tym m.in.: oświetlenie, ogrodzenie, mała architektura. W ramach uzupełnienia projektu zaplanowano również nasadzenia zieleni, zapewniające obniżenie temperatury rewitalizowanego terenu w najbardziej upalne dni. Powierzchnie utwardzone zostaną wykonane z materiałów wodnoprzepuszczalnych.

Cele projektu

Realizacja przedsięwzięcia stworzy warunki do rozwoju rekreacji, integracji społecznej i turystyki na obszarze zdegradowanym. Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru oraz przeciwdziałania migracji dzieci i młodzieży. Przedsięwzięcie wpłynie na podniesienie walorów estetycznych nie tylko obszaru zdegradowanego, ale także całej miejscowości Podedwórze.

Realizacja planowanego działania umożliwi nadanie obszarowi zdegradowanemu funkcji turystycznych. Pomimo niewątpliwych walorów przyrodniczych i kulturowych, na terenie miejscowości Podedwórze brakuje zaplecza dla rekreacji i turystyki. Wyposażenie miejscowości w infrastrukturę rekreacyjną oraz zwiększenie możliwości aktywnego zagospodarowania wolnego czasu mieszkańców pozytywnie wpłynie na jakość ich życia. Realizacja planowanego działania będzie miała korzystny wpływ na poprawę kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców i osób odwiedzających miejscowość.

Miejsce realizacji projektu

Działka ewidencyjna 300/2 obręb Podedwórze

Okres realizacji projektu

2025-2030

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
1 500 000	225 000	-	1 275 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją - 1,16 (ha)

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem -500 osób/rocznie

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Dla osiągnięcia celów rewitalizacji istotnym jest m.in. wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, na co bezpośredni wpływ ma także jakość infrastruktury edukacyjnej, warunki techniczne, w których odbywają się zajęcia oraz możliwość organizacji dodatkowych zajęć hobbystycznych i ruchowych.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak infrastruktury pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także miejsca spotkań dla osób starszych
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej
- ✓ P7 Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej. Przestrzeń powstała w ramach projektu będzie przestrzenią otwartą dla wszystkich odwiedzających.

4. Nazwa przedsięwzięcia: Nowoczesna szkoła - wdrożenie programu rozwojowego w Szkole Podstawowej w. Podedwórze

Sfera rewitalizacji

Społeczna/Funkcjonalno - przestrzenna, techniczna i środowiskowa

Cel GPR

1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze.
2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla obszaru rewitalizacji.

Kierunek Działań GPR

- 1.3. Rozwój oferty kulturalno – edukacyjnej w oparciu o lokalne potencjały
- 2.1. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców.

Podmiot realizujący projekt

Gmina Podedwórze

Zakres realizowanych zadań

Projekt obejmuje organizację wysokiej jakości zajęć edukacyjnych, doradztwa zawodowego oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w celu zwiększenia szans edukacyjnych dzieci i

młodzieży, zamieszkujących obszar zdegradowany. W ramach projektu przewidziano następujące zajęcia, wynikające ze zdiagnozowanych potrzeb uczniów, nauczycieli i rodziców:

- zajęcia rozwijające zainteresowania matematyczno- przyrodnicze,
- zajęcia rozwijające zainteresowania językowe
- zajęcia rozwijając kluczowe kompetencje społeczno- emocjonalne (artystyczne, plastyczne, muzyczne, taneczne)
- zajęcia rozwijające zainteresowania z robotyki i programowania
- zajęcia wyrównawcze z przedmiotów matematyczno- przyrodniczych
- zajęcia specjalistyczne: logopedyczne, terapeutyczne i psychologiczne
- utworzenie „Szkolnego Ośrodka Kariery"
- doskonalenie nauczycieli
- zakup dodatkowego wyposażenia, pomocy i zabawek nie stanowiących środków trwałych

Cele projektu

Głównym celem realizowanego projektu jest wzrost jakości kształcenia realizowanego przez Szkołę Podstawową w Podedwórze oraz podniesienie umiejętności i kompetencji uczniów i nauczycieli poprzez wdrożenie programu rozwojowego przyczyniającego się do zwiększenia dostępu do edukacji dobrej jakości, włączającego kształcenia, ułatwienia mobilności edukacyjnej oraz poprawy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Miejsce realizacji projektu

Działka ewidencyjna 300/2 obręb Podedwórze

Okres realizacji projektu

2024-2030

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
577 000 zł	62 000	-	-	515 000	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem – 72 osoby
- Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym – 29 osób

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu – 60 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Opisany projekt zapewni większe możliwości wsparcia dla dzieci i młodzieży. Nauka języków obcych. Mieszkańcy obszaru rewitalizowanego niejednokrotnie podkreślali, że jednym z istotnych problemów społecznych jest potrzeba zapewnienia lepszych warunków do edukacji, nie tylko w wymiarze infrastrukturalnym, ale także z punktu widzenia jakości i różnorodności kształcenia.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1Brak infrastruktury pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także miejsca spotkań dla osób starszych
- ✓ P4Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości
- ✓ P5Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa).

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Zapewnienie rozwiązań architektonicznych wolnych od barier przy poruszaniu się osób ze

szczególnymi potrzebami. Umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami (preferencje podczas zapisów na warsztaty i zajęcia).

5.	Nazwa przedsięwzięcia: Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych w centrum miejscowości Podedwórze
Sfera rewitalizacji	
Społeczna/Funkcjonalno -przestrzenna, techniczna i środowiskowa	
Cel GPR	
3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych	
Kierunek Działań GPR	
3.2. Uporządkowanie architektoniczne oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej	
Podmiot realizujący projekt	
Gmina Podedwórze	
Zakres realizowanych zadań	
Zakres projektu obejmował będzie zagospodarowanie terenu w centrum miejscowości Podedwórze: <ol style="list-style-type: none">1. Zagospodarowanie placu przy OSP w Podedwórze. W zakresie tego przedsięwzięcia planowana jest budowa altany, montaż oświetlenia oraz wykonanie monitoringu. Stworzenie plenerowego miejsca spotkań i aktywności mieszkańców poprzez wykonanie m.in. nasadzeń zieleni, montaż elementów rekreacyjnych i małej architektury, wykonanie ogrodzenia terenu, budowa ciągów pieszych. Przekształcenie nowej przestrzeni w przyjazny teren do kreatywnego spędzania czasu, nowo zagospodarowany plac pozwoli aktywnie spędzać czas zarówno dzieciom, młodzieży, rodzicom oraz seniorom.2. Zagospodarowanie placu przy rondzie w Podedwórze. W ramach tego zadania wykonane zostanie oświetlenie, utwardzenia ścieżek, zakupione zostaną urządzenia małej infrastruktury. W celu poprawienia atrakcyjności terenu dokonane zostaną nasadzenia roślin.3. Rewitalizacja miejsc pamięci w centrum miejscowości Podedwórze. Przeprowadzenie kompleksowych prac budowlano-konserwatorskich związanych z renowacją i konserwacją pomników z I i II wojny światowej. Nasadzenia zieleni, montaż elementów małej architektury.	
Cele projektu	
Celem projektu będzie utworzenie przestrzeni umożliwiającej integrację i aktywizację społeczną oraz wprowadzenie nowych aktywności, które pozwolą na eliminację istniejących problemów społecznych. Głównym celem przedsięwzięcia jest rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców i rozwój turystyki. Zrewitalizowany obszar przyczyni się do nadania im nowych funkcji społecznych i turystycznych. Zamiana miejsca zdegradowanego i zaniedbanego na przestrzeń aktywizacji społecznej ma wiele korzyści. Po pierwsze, pomaga to w tworzeniu pozytywnej atmosfery, w której ludzie mogą wspólnie spędzać czas. Aktywności społeczne sprzyjają budowaniu relacji i integracji społecznej, co może przyczynić się do wzrostu poczucia wspólnoty. Wreszcie, przekształcenie miejsca odstrasającego w przestrzeń aktywizacji społecznej może wpływać pozytywnie na otaczającą społeczność, przyczyniając się do poprawy wizerunku	

i bezpieczeństwa w okolicy.

Miejsce realizacji projektu

Działka ewidencyjna nr 277/2, 278, 382, 422/2, 782/2 obręb Podedwórze

Okres realizacji projektu

2025-2030

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
500 000 zł	25 000 zł	-	475 000 zł	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 2 szt.
- Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – 2 szt.
- Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym – 2 szt
- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 3,9 ha

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty turystyczne objęte wsparciem - 700 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Przebudowa skwerów, nadanie im funkcji rekreacyjnej oraz charakterystycznego i szczególnego wyglądu dla miejsca stanowiącego centrum gminy. Na skwerze zamontowany będzie monitoring oraz elementy drobnej architektury.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak infrastruktury pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także miejsca spotkań dla osób starszych
- ✓ P2 Słabe wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej
- ✓ P7 Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

6. Nazwa przedsięwzięcia: **Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno – kulturalnych terenu dawnego parku dworskiego w miejscowości Antopol**

Sfera rewitalizacji

Społeczna/Funkcjonalno - przestrzenna, techniczna i środowiskowa

Cel GPR

3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych

Kierunek Działań GPR

3.1. Modernizacja budynków użyteczności publicznej i ich adaptacja pod nowe funkcje społeczne, rekreacyjne i kulturalne wraz ze zwiększeniem ich dostępności

3.2. Uporządkowanie architektoniczne oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej

3.3. Zrównoważone wykorzystanie potencjału przyrodniczego i kulturowego, zapobieganie degradacji środowiska oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców

Podmiot realizujący projekt

Gmina Podedwórze

Zakres realizowanych zadań

Zabytkowe założenie dworsko – ogrodowe w Antopolu objęte planowanym projektem wpisane jest do Gminnego Rejestru Zabytków oraz objęte pośrednią ochroną konserwatorską. Zakres rzeczowy projektu obejmuje rewitalizację dawnego parku dworskiego w miejscowości Antopol-ogrodzenie parku, prace pielęgnacyjne zieleni, wykonanie alejek spacerowych, oczka wodnego, altany, tężni solankowej oraz makiety dawnego założenia dworskiego. Wszystkie działania będą uzgodnione z konserwatorem zabytków. Uporządkowany park będzie miejscem spotkań, koncertów, wystaw i innych imprez kulturalnych, związanych z kulturą dworską.

Kolejnym elementem projektu będzie przebudowa i adaptacja budynku dawnej szkoły znajdującego się na terenie parku na potrzeby działalności kulturalnej i społecznej (np. dziennego domu opieki, środowiskowego domu samopomocy lub innej placówki integracji społecznej).

Efektom wszystkich wymienionych prac będzie przywrócenie dawnej świetności zespołowi dworskiemu w Antopolu oraz nadanie mu nowych funkcji społecznych i kulturalnych.

Cele projektu

Celem projektu będzie utworzenie przestrzeni umożliwiającej integrację i aktywizację społeczną mieszkańców oraz wprowadzenie nowych aktywności, które pozwolą na eliminację istniejących problemów społecznych. Planowane w zaadoptowanym budynku usługi społeczne wpłyną na integrację i aktywizację mieszkańców. Poprzez fakt, iż w zrewitalizowanym obiekcie realizowane będą funkcje społeczne i kulturalne, zapewniony zostanie mieszkańcom obszaru zdegradowanego dostęp do dóbr kultury, co również przełoży się na poprawę jakości ich życia. Poprzez przywrócenie walorów estetycznych i użytkowych dawnemu parkowi dworskiemu osiągnięty zostanie pozytywny wpływ na ład przestrzenny, zwiększona zostanie atrakcyjność tego obszaru, jak również możliwy będzie rozwój funkcji turystycznych na tym terenie.

Miejsce realizacji projektu

Działka ewidencyjna nr 95 obręb Antopol

Okres realizacji projektu

2025-2030

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
5 000 000	750 000	-	4 250 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej -1 szt.
- Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne – 1 szt.
- Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – 1 szt.
- Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem – 1 szt.
- Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach rewitalizacji – 1,58 ha

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 1000 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Efektem realizacji projektu będzie podniesienie jakości i dostępności oferty kulturalnej i turystycznej w Gminie Podedwórze. Obiekt zostanie dostosowany do pełnienia nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P1 Brak infrastruktury pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także miejsca spotkań dla osób starszych
- ✓ P2 Słabe wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej
- ✓ P7 Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej
- ✓ P8 Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa).

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OZN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

7. Nazwa przedsięwzięcia: Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusiśtach oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców

Sfera rewitalizacji

Spółeczna/Funkcjonalno - przestrzenna, techniczna i środowiskowa oraz gospodarcza

Cel GPR

3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych

Kierunek Działań GPR

- 3.1. Modernizacja infrastruktury publicznej i jej adaptacja pod nowe funkcje społeczne, rekreacyjne i kulturalne wraz ze zwiększeniem ich dostępności
- 3.2. Uporządkowanie architektoniczne oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej
- 3.3. Zrównoważone wykorzystanie potencjału przyrodniczego i kulturowego, zapobieganie degradacji środowiska oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców

Podmiot realizujący projekt

Gmina Podedwórze

Zakres realizowanych zadań

Zakres projektu obejmował będzie zagospodarowanie terenu we wsi Rusiły obejmujące:

1. rewitalizację gminnej działki w Rusiłach.

Uwzględniając walory ukształtowania terenu, brak miejsc aktywnego spędzania czasu dzieci zimą oraz niewielką odległość od szkoły, planowane jest utworzenie alejki spacerowej oraz montaż urządzeń rekreacyjnych (tor saneczkowy, rowerowy, rampa zjazdowa, pumtrack itp.) i zabawowych oraz nasadzenia zieleni, co wspólnie będzie tworzyć park sensoryczny dla dzieci i młodzieży.

Przedsięwzięcie obejmuje stworzenie na gminnej działce w Rusiłach atrakcyjnej przestrzeni stymulującej wszystkie zmysły, która dzięki bogatej ofercie zachęca do spędzania czasu przez użytkowników z wszystkich grup wiekowych. Park sensoryczny obejmie strefy tematyczne: wzroku, słuchu, dotyku, smaku i zapachu oraz strefę zabawy. Elementem wyposażenia będą też m.in. tablice edukacyjne dotyczące ochrony przyrody oraz zachęcające do zdrowego trybu życia. Na terenie parku znajdują się również drzewa i krzewy owocowe a także leżaki i ławki służące wypoczynkowi.

2. przebudowę i modernizację budynku świetlicy wiejskiej w Rusiłach wraz z adaptacją do funkcji społecznych – modernizacja budynku (w tym modernizacja toalet, zaplecza kuchennego i sali integracyjno-warsztatowej, montaż ogrzewania) umożliwi całoroczne wykorzystanie budynku do organizacji warsztatów i spotkań integrujących lokalną społeczność.

Cele projektu

Celem projektu będzie utworzenie przestrzeni umożliwiającej integrację i aktywizację społeczną oraz wprowadzenie nowych aktywności, które pozwolą na eliminację istniejących problemów społecznych.

Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej umożliwi realizowanie w nim rozmaitych warsztatów i kursów m.in. dla osób bezrobotnych.

Park sensoryczny będzie miejscem integracji dzieci i młodzieży, jak również całych rodzin. Realizacja działania pozwoli rozszerzyć ofertę zajęć ruchowych, zapewniając skuteczny rozwój kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, jak również wpłynie na wzrost integracji społecznej oraz możliwości aktywnego zagospodarowania wolnego czasu całych rodzin. Działania te podniosą atrakcyjność miejscowości. Urządzenie takiego miejsca pozwoli także znacząco poprawić jakość i estetykę przestrzeni publicznej oraz przeciwdziałać dalszej degradacji mienia komunalnego.

Miejsce realizacji projektu

Działka ewidencyjna nr : 312, 451/1 obręb Rusiły

Okres realizacji projektu

2025-2030

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		

1 800 000	270 000	-	1 530 000	-	-	-
Wskaźniki produktu						
<ul style="list-style-type: none"> - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach -1 szt. - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt. - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,5 ha 						
Wskaźniki rezultatu						
- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem- 500 osób						
Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji						
<p>Efektom realizacji projektu będzie podniesienie jakości i dostępności terenów służącym celom społecznym i rozwojowi przedsiębiorczości w Gminie Podedwórze.</p> <p>W wyniku rekultywacji działki gminnej („jamki”) zostanie terenowi nadana funkcja rekreacyjna, a modernizacja budynku świetlicy wiejskiej umożliwi organizację warsztatów integrujących i aktywizujących mieszkańców. Inwestycja wpłynie na wzrost atrakcyjności miejscowości.</p>						
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt						
<ul style="list-style-type: none"> ✓ P1 Brak infrastruktury pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także miejsca spotkań dla osób starszych ✓ P2 Słabe wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy pod kątem rozwoju turystyki i rekreacji ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej ✓ P7 Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej ✓ P8 Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa). 						
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami						
Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.						

8.	Nazwa przedsięwzięcia: Remont budynku dawnej szkoły i adaptacja z przeznaczeniem na Ośrodek Tradycji Patriotycznej.
Sfera rewitalizacji	
Społeczna/Funkcjonalno - przestrzenna, techniczna i środowiskowa	
Cel GPR	
3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych	
Kierunek Działań GPR	
3.1. Modernizacja infrastruktury publicznej i jej adaptacja pod nowe funkcje społeczne, rekreacyjne	

i kulturalne wraz ze zwiększeniem ich dostępności

Podmiot realizujący projekt

Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Wsi Lubelskiej

Zakres realizowanych zadań

Remont zdegradowanego budynku dawnej szkoły podstawowej w Zaliszczu i adaptacja na potrzeby Ośrodka Tradycji Patriotycznej. Wykonanie instalacji wewnętrznych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, podniesienie parametrów termoizolacyjności, prace wykończeniowe i adaptacyjne, zakup wyposażenia niezbędnego do prowadzenia warsztatów, spotkań i imprez o charakterze integracyjnym i patriotycznym. W odrestaurowanym obiekcie planowane jest utworzenie izby pamięci pochodzącego z Zaliszcza pilota dywizjonu 303 Ludwika Kraszewskiego, organizacja pikników historycznych, warsztatów, konkursów modelarskich. Dawna szkoła zyska nowe funkcje edukacyjne i turystyczne, sprzyjać będzie aktywizacji osób bezrobotnych obszaru zdegradowanego, którzy zyskają szanse na zatrudnienie przy organizacji warsztatów i oprowadzaniu grup turystów.

Cele projektu

Celem projektu jest podniesienie atrakcyjności miejscowości Zaliszcze oraz poprawa dostępności do ciekawej oferty spędzania czasu wolnego poprzez organizację zajęć, warsztatów i spotkań o tematyce patriotycznej. Cel główny będzie realizowany za pośrednictwem celów szczegółowych polegających na przygotowaniu odpowiednich warunków infrastrukturalnych po renowacji budynku szkoły. Projekt przyczyni się do krzewienia historii poprzez lekcje historyczne, przybliżenie historycznych postaci związanych z regionem a warty przypomnienia, którzy zapisali się pozytywnie na kartach historii.

Działka ewidencyjna nr 245 Zaliszcze

Okres realizacji projektu

2025-2030

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet JST	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
1 000 000	-	-	850 000	-	-	150 000

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem- 400 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Efektom projektu będzie przywrócenie funkcji edukacyjnych obiektowi zdegradowanemu w miejscowości Zaliszcze. Dawna szkoła służyć będzie edukacji nieformalnej z zakresu lokalnej historii oraz tradycji patriotycznych na bazie lokalnych zasobów (postać pochodzącego z Zaliszcza pilota Dywizjonu 303). Zaadoptowany budynek oraz otaczającą przestrzeń wpłyną na zwiększenie atrakcyjności obszaru zdegradowanego oraz umożliwią zbudowanie nowej oferty skierowanej do

mieszkańców i turystów. Utworzony ośrodek będzie prowadzony na zasadzie przedsiębiorstwa społecznego, w którym zatrudnienie znajdą osoby zagrożone wykluczeniem.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

P1 Brak infrastruktury pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także miejsca spotkań dla osób starszych

P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji

P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej

P7 Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

9. Nazwa przedsięwzięcia: Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Zaliszcu celem dostosowania do potrzeb społecznych

Sfera rewitalizacji

Spółeczna/Funkcjonalno - przestrzenna, techniczna i środowiskowa

Cel GPR

1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze.
3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie

Kierunek Działań GPR

- 1.3. Rozwój oferty kulturalno – edukacyjnej w oparciu o lokalne potencjały
- 3.1. Modernizacja infrastruktury publicznej i jej adaptacja pod nowe funkcje społeczne, rekreacyjne i kulturalne wraz ze zwiększeniem ich dostępności
- 3.2. Uporządkowanie architektoniczne oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Podmiot realizujący projekt

Gmina Podedwórze

Zakres realizowanych zadań

W ramach realizacji projektu planuje się przebudowę i adaptację świetlicy wiejskiej celem dostosowania do potrzeb społecznych (wymiana drzwi zewnętrznych, docieplenie budynku, montaż instalacji fotowoltaicznej oraz ogrzewania, budowa zaplecza kuchennego). Zagospodarowanie terenu wokół budynku oraz utworzenie miejsca aktywnego wypoczynku, poprzez zakup urządzeń siłowni zewnętrznej, małej architektury i placu zabaw. Zrealizowane prace umożliwią wykorzystanie budynku na cele integracji społecznej – organizacji spotkań, warsztatów i zajęć rozwijających zainteresowania mieszkańców, podtrzymujących lokalne więzi społeczne i budujących współpracę międzypokoleniową.

Cele projektu

Projekt będzie realizowany w celu eliminacji zdiagnozowanych na rewitalizowanym obszarze i w jego bezpośrednim otoczeniu problemów dotyczących: niekorzystnej struktury społecznej (demograficznej, edukacyjnej i zawodowej), występującego zjawiska wykluczenia i patologii

społecznych. Zabezpieczy i udostępni w kierunku wszechstronnej aktywizacji (szczególnie poprzez działalność miejscowych organizacji społecznych i pożytku publicznego). Koncentruje się na poprawie sytuacji społecznej na terenie Gminy Podedwórze poprzez podniesienie poziomu życia i aktywizowanie mieszkańców w zakresie działań integracyjnych i prospołecznych.

Miejsce realizacji projektu

Działka ewidencyjna nr 265 obręb Zaliszcze

Okres realizacji projektu

2025-2030

Szacunkowa wartość projektu (EUR)

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet JST	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
700 000	105 000	-	595 000	-	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 300 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Poprzez nadanie i rozwój funkcji kulturowej i edukacyjnej w budynku świetlicy projekt w sposób bezpośredni przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców i warunków ich funkcjonowania. Teren, na którym realizowany będzie projekt jest zamieszkały przez osoby dotknięte największymi barierami w dostępie do infrastruktury publicznej, dlatego też jego realizacja, w szczególności poprzez udostępnienie obiektu dla funkcji edukacyjnych i integracyjnych, spowoduje wzrost atrakcyjności przestrzeni i zapewni nową ofertę spędzania wolnego czasu dla wielu grup odbiorców z miejscowości Zaliszcze, wpływając na zwiększenie aktywności oraz integracji społecznej na rewitalizowanym obszarze.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- P1 Brak infrastruktury pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także miejsca spotkań dla osób starszych
- P3 Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców)
- P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
- P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej
- P7 Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej
- P8 Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa).

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt

realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

10.	Nazwa przedsięwzięcia: Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu					
Sfera rewitalizacji						
Społeczna, Gospodarcza						
Cel GPR						
3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych						
Kierunek Działań GPR						
3.1. Modernizacja infrastruktury publicznej i jej adaptacja pod nowe funkcje społeczne, rekreacyjne i kulturalne wraz ze zwiększeniem ich dostępności						
3.2. Uporządkowanie architektoniczne oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej						
Podmiot realizujący projekt						
Gmina Podedwórze						
Zakres realizowanych zadań						
Przebudowa świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku, adaptacja na cele społeczne i kulturalne (wykonanie łazienek, montaż ogrzewania, instalacji fotowoltaicznej, instalacji sanitarnej i wodociągowej w budynku, docieplenie ścian). Poprawa parametrów termoizolacyjności budynku. Zagospodarowanie terenu wokół budynku oraz przywrócenie mu dawnych funkcji rekreacyjnych, integracyjnych i turystycznych– budowa altany, miejsca na ognisko, urządzenie zieleni, montaż infrastruktury obsługi turystów rowerowych – wiata, dla rowerów, stacja obsługi)						
Cele projektu						
Celem projektu będzie utworzenie przestrzeni umożliwiającej integrację i aktywizację społeczną oraz wprowadzenie nowych aktywności (społecznych, kulturalnych i turystycznych), które pozwolą na eliminację istniejących problemów społecznych.						
Miejsce realizacji projektu						
Działka ewidencyjna nr 4/1 obręb Bojary						
Okres realizacji projektu						
2025-2030						
Szacunkowa wartość projektu [PLN]						
Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
1 000 000	150 000	-	850 000	-	-	-
Wskaźniki produktu						
- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.						

- Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
- Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.
- Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 200 osób

Opis rezultatu w odniesieniu do celu rewitalizacji

Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Bojarach umożliwi nadanie i rozwój funkcji kulturowej, społecznej i turystycznej.

Teren, na którym realizowany będzie projekt jest zamieszkały przez osoby dotknięte największymi barierami w dostępie do infrastruktury publicznej, w tym osoby z osiedla dawnego PGR, dlatego też jego realizacja, w szczególności poprzez udostępnienie obiektu dla funkcji społecznych i integracyjnych, zapewni nową ofertę spędzania wolnego czasu dla wielu grup odbiorców z miejscowości Niecielin, Grabówka, Bojary, Nowe Mosty, wpływając na zwiększenie aktywności oraz integracji społecznej na rewitalizowanym obszarze. W wyremontowanym budynku prowadzone będą działania kulturalne, organizowane spotkania integracyjne i warsztaty dla mieszkańców. Zagospodarowanie terenu wokół budynku wraz montażem elementów małej architektury wpłynie na poprawę atrakcyjności obszaru zdegradowanego dla mieszkańców i turystów.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- P1 Brak infrastruktury pozwalającej na integrację i rozwijanie kompetencji i zainteresowań dzieci i młodzieży a także miejsca spotkań dla osób starszych
- P3 Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców)
- P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
- P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej
- P7 Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej
- P8 Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa).

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.

11. Nazwa przedsięwzięcia: Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusińcach, Bojarach i Zaliszczu

Sfera rewitalizacji

Społeczna

Cel GPR

1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze

Kierunek Działań GPR

1.2. Zwiększenie dostępności zintegrowanych usług społecznych dostosowanych do specyficznych potrzeb seniorów i osób wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym

1.3. Rozwój oferty kulturalno – edukacyjnej w oparciu o lokalne potencjały

Podmiot realizujący projekt

Gmina Podedwórze we współpracy z we współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, instytucjami kultury

Zakres realizowanych zadań

• W odnowionych budynkach świetlic wiejskich planuje się realizację szeregu działań polegających na prowadzeniu szkoleń oraz warsztatów z następujących dziedzin:

- kursy językowe, kursy plastyczne, zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży,
- akcje charytatywne,
- półkolonie w czasie ferii i wakacji,
- warsztaty ludowe - kultywowanie rodzinnych tradycji np. wikliniarstwo, hafciarstwo, szycie, wycinanki, malowanie na szkle, rzeźba.

Pozwoli to na ograniczenie zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji, które związane są m.in. z niedostateczną aktywnością społeczną i kulturalną mieszkańców, niedostatecznie rozwiniętym kapitałem ludzkim i społecznym, a także problemami wychowawczymi i niesamodzielnością rodzin w tym zakresie.

Cele projektu

Zwiększenie poziomu aktywności społeczno-kulturalnej mieszkańców na obszarze rewitalizacji. Świetlice, które zostaną wyremontowane i wyposażone w ramach projektu rewitalizacyjnego staną się bazą lokalową dla inicjatyw podnoszących kapitał ludzki, społeczny i budujących ofertę spędzania czasu wolnego w gminie. Realizacja projektu pomoże również w integracji i zagospodarowaniu wolnego czasu seniorom, których przybywa na obszarze rewitalizowanym.

Miejsce realizacji projektu

Działka ewidencyjna nr: 451/1 obr. Rusiły, 265 obr. Zaliszcze, 4/1 obr. Bojary

Okres realizacji projektu

2027-2030

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
100 000	10 000	-	-	-	-	90 000

Wskaźniki produktu

- Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem – 20 osób
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem – 10 osób
- Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem – 50 osób
- Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem – 50 osób

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu – 100 osób

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P3 Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców)
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P6 Wysoki stopień degradacji infrastruktury komunalnej
- ✓ P7 Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej
- ✓ P8 Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa).

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

- ✓ umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami (preferencje podczas zapisów na warsztaty i zajęcia)

12. Nazwa przedsięwzięcia: Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze

Sfera rewitalizacji

Społeczna

Cel GPR

1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze

Kierunek Działań GPR

1.1. Integracja społeczna, aktywizacja mieszkańców oraz wzrost poczucia tożsamości lokalnej

1.3. Rozwój oferty kulturalno – edukacyjnej w oparciu o lokalne potencjały

Podmiot realizujący projekt

Gminna Biblioteka Publiczna w Podedwórzcu we współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami

Zakres realizowanych zadań

Projekt zakłada się organizację w każdym z obszarów rewitalizacji cyklicznych wydarzeń, imprez kulturalno-artystycznych. Działania te będą realizowane w celu wzmocnienia aktywności lokalnej społeczności, ukształtowania lokalnej tożsamości i wzmocnienia poziomu kapitału społecznego. Organizacja przez lokalny samorząd uzupełniających działań np. wystawa prac plastycznych dzieci i młodzieży; pokazy rękodzieła regionalnego w wykonaniu seniorów; konkursy potraw regionalnych; turnieje rywalizacji rodzin, grup sąsiedzkich i ulic; wspólne śniadania na trawie, festyny sąsiedzkie itp.

Cele projektu

Projekt jest odpowiedzią na zidentyfikowany problem związany z niedostatecznym zaangażowaniem mieszkańców w aktywność społeczną i kulturalną oraz częściowym brakiem identyfikacji z miejscem zamieszkania. Zidentyfikowane potrzeby: niedostateczna liczba działań integrujących społeczność obszaru rewitalizacji , niedostateczny poziom dostępu do oferty kulturalnej, niska aktywność społeczna, ograniczona oferta działań skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji a dotyczących spędzania wolnego czasu.

Miejsce realizacji projektu

Antopol działka ewidencyjna nr : 95, Rusiły działka ewidencyjna nr: 312, Podedwórze: działka ewidencyjna nr: 278, 277/2, Zaliszcze działka ewidencyjna nr: 265, Bojary działka ewidencyjna nr:

4/1						
Okres realizacji projektu						
2027-2030						
Szacunkowa wartość projektu [PLN]						
Szacunkowy koszt ogólny	Budżet Gminy	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
60 000	20 000	-	-	-	20 000	20 000
Wskaźniki produktu						
- Liczba wspartych wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 15 szt.						
Wskaźniki rezultatu						
- Liczba osób odwiedzających wydarzenia integracyjne i aktywizujące społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 500 osób						
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt						
<ul style="list-style-type: none"> ✓ P3 Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców) ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji ✓ P8 Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa). 						
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami						
<ul style="list-style-type: none"> ✓ umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami 						

13.	Nazwa przedsięwzięcia: Aktywizacja literacko-artystyczna dzieci, młodzieży i dorosłych.
Sfera rewitalizacji	
Społeczna	
Cel GPR	
1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze	
Kierunek Działań GPR	
1.3. Rozwój oferty kulturalno – edukacyjnej w oparciu o lokalne potencjały	
Podmiot realizujący projekt	
Gminna Biblioteka Publiczna w Podedwórze	
Zakres realizowanych zadań	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ głośne czytanie wybranych utworów literackich dla dzieci i młodzieży ✓ zajęcia artystyczno-literackie dla dzieci i młodzieży ✓ tematyczne oraz cykliczne warsztaty rękodzieła w oparciu o zasoby książkowe biblioteki 	

- ✓ okołoliterackie konkursy, foto-konkursy, quizy, zagadki, gry, krzyżówki
- ✓ cykle zajęć „Ferie w bibliotece” i „Wakacje z biblioteką”

Cele projektu

Projekt jest odpowiedzią na zidentyfikowany problem związany z niedostateczną ofertą kulturalną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży, która skutkuje brakiem identyfikacji z miejscem zamieszkania.

Miejsce realizacji projektu

Podedwórze działka ewidencyjna nr 300/1, 299/8

Okres realizacji projektu

2027-2030

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet JST	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
30 000	-	-	-	-	30 000	-

Wskaźniki produktu

- Liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 1 szt.

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 100 osób.

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P3 Wąskie grono mieszkańców gminy angażujące się społecznie i obywatelsko (bierność części mieszkańców)
- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa).

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

- ✓ umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami (preferencje przy zapisach na zajęcia)

14. Nazwa przedsięwzięcia: TERAZ SENIORZY

Sfera rewitalizacji

Społeczna

Cel GPR

1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze

Kierunek Działań GPR

1.2. Zwiększenie dostępności zintegrowanych usług społecznych dostosowanych do specyficznych potrzeb seniorów i osób wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym

Podmiot realizujący projekt

Gmina Podedwórze we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, KP Policji w Parczewie

Zakres realizowanych zadań

Projekt zakłada aktywizację seniorów oraz przeprowadzenie kampanii Świadomy Senior, której tematem będą zagadnienia związane, m.in. z zagrożeniami: czyhającymi w Internecie, podczas użytkowania kart płatniczych, komputerów, telefonów czy bankomatów. Projekt skierowany do mieszkańców gminy) powyżej 60. roku życia. Obejmuje m.in. warsztaty kompetencji interpersonalnych; wzmocnienie potencjału osobowościowego i podniesienie poczucia własnej wartości, – aktywizacja i integracja społeczna osób powyżej 60 roku życia, wzmocnienie więzi międzypokoleniowej oraz wzmacnianie potencjału społecznego. Zajęcia zostaną przeprowadzone w zrewitalizowanych świetlicach i Centrum Kultury.

Cele projektu

Projekt ma na celu aktywizację seniorów na terenie obszaru rewitalizacji. Z uwagi na identyfikację na obszarze rewitalizacji wyższego niż w innych częściach gminy poziomu bezrobocia, ubóstwa, problemu alkoholizmu czy niedostatecznej samodzielności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych zakłada się realizację projektu umożliwiającego wsparcie osób/ rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji. Zakłada się organizowanie i finansowanie wsparcia w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społecznych, zajęcia prozdrowotne, spotkania ze specjalistami, aktywizację zawodową osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem.

Miejsce realizacji projektu

Antopol działka ewidencyjna nr : 95, Rusiły działka ewidencyjna nr: 312, Dawny POM w Podedwórze działka ewidencyjna nr: 300/1, Zaliszcze działka ewidencyjna nr: 265, Bojary działka ewidencyjna nr: 4/1

Okres realizacji projektu

2027-2030

Szacunkowa wartość projektu [PLN]

Szacunkowy koszt ogólny	Budżet JST	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
100 000	15 000	-	-	85 000	-	-

Wskaźniki produktu

- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem – 10 osób
- Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem – 50 osób

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu – 45 osób

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt

- ✓ P5 Niewystarczająca różnorodność oferty spędzania czasu wolnego oraz działań integracyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
- ✓ P8 Niekorzystna sytuacja demograficzna (ujemne saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, depopulacja, utrzymująca się niekorzystna struktura wiekowa).

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

- ✓ umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami (preferencje przy zapisach na zajęcia)

15.	Nazwa przedsięwzięcia: Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej					
Sfera rewitalizacji						
Gospodarcza						
Cel GPR						
2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji						
Kierunek Działań GPR						
2.1. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców						
Podmiot realizujący projekt						
Gmina Podedwórze we współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami						
Zakres realizowanych zadań						
Realizacja przedsięwzięć służących podnoszeniu kompetencji społecznych i zawodowych i nabywaniu nowych umiejętności społecznych przez mieszkańców obszarów rewitalizowanych (zwłaszcza bezrobotni i młodzież), a w konsekwencji rozwijających poziom przedsiębiorczości.						
Cele projektu						
Celem projektu jest kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców związanych z bezrobociem i ich aktywizacja oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców (zwłaszcza wśród osób młodych wchodzących na rynek pracy).						
Miejsce realizacji projektu						
Antopol działka ewidencyjna nr: 95, Rusiły działka ewidencyjna nr: 312, Dawny POM w Podedwórze działka ewidencyjna nr: 300/1, Zaliszcze działka ewidencyjna nr: 265, Bojary działka ewidencyjna nr: 4/1						
Okres realizacji projektu						
2027-2030						
Szacunkowa wartość projektu [PLN]						
Szacunkowy koszt ogólny	Budżet JST	Środki prywatne	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne
			EFRR	EFS+		
150 000	22 500	-	-	127 500	-	-
Wskaźniki produktu						
- Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi - 50 osób						
Wskaźniki rezultatu						
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu – 40 osób						
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt						
✓ P4 Niewystarczający poziom konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości						
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami						

- ✓ umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami (preferencje przy zapisach na zajęcia)

6.2. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Wyżej wymienione projekty główne uzupełnione zostaną poprzez realizację projektów komplementarnych.

- Utworzenie wielofunkcyjnego ogólnodostępnego boiska sportowego poprzez rozbudowę istniejącego boiska tj. budowa kortu tenisowego oraz boiska do piłki siatkowej, budowa szlaku sensorycznego dla młodszych dzieci, placu zabaw oraz stałej trybuny i ławek w Podedwórzcu
- Wzmocnienie świadomości ekologicznej i zdrowotnej mieszkańców:
 - Warsztaty ekologiczne dla mieszkańców;
 - Kampania dot. azbestu;
 - Kampania dot. zapobiegania niskiej emisji;
 - Szkolenia i wsparcie w zakresie wymiany źródeł ciepła;
 - Kampanie dot. ochrony wód;
 - Kampanie dot. segregacji i zagospodarowywania odpadów;
- Zagospodarowanie terenów zieleni na cele rekreacyjne, sportowe i kulturalne;
- Rozwój sieci ścieżek rowerowych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą;
- Remonty, budowy i modernizacje budynków oświatowych.

GPR przewiduje także realizację we współpracy z organizacjami pozarządowymi, dodatkowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą wypełniały następujące cele:

- ✓ Wyposażenie mieszkańców w narzędzia umożliwiające wdrażanie długotrwałych i pozytywnych zmian w miejscu, w którym żyją;
- ✓ poszukiwanie i rozwijanie innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych;
- ✓ pobudzenie zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w sprawy lokalne;
- ✓ zachęcenie mieszkańców obszaru rewitalizacji do podejmowania oddolnych działań na rzecz dobra wspólnego;
- ✓ zwiększenie aktywizacji społeczności sąsiedzkich i budowanie relacji sąsiedzkich;
- ✓ wspieranie integracji społeczności na poziomie lokalnym;
- ✓ wykorzystywanie lokalnej infrastruktury i zasobów (w tym dziedzictwo kulturowe);
- ✓ wsparcie rozwoju wspólnej przestrzeni publicznej w celu budowania relacji pomiędzy członkami danej społeczności.

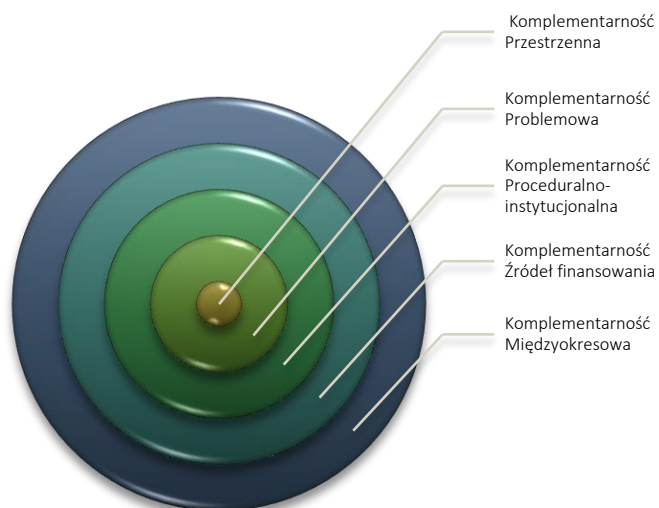
Ponadto wszystkie inwestycje zawarte w przedmiotowym GPR będą wykazywały zgodność z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 869).

7. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz podmiotami i ich działaniami realizowanymi na obszarze rewitalizacji

W zasadach regulujących procesy rewitalizacji podkreśla się konieczność integracji realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz zapewnienia ich kompleksowości. Przepisy nakazują, aby zadania

były spójne i nie powodowały "rozgraniczenia" rewitalizacji na osobne sfery społeczne, gospodarcze, itd., ale aby one wzajemnie się uzupełniały.

Komplementarność stanowi istotny element budowy GPR. Wskazuje na wzajemne powiązanie pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami skutkować będzie efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. Powiązania rozpatrywane są w 5 głównych kontekstach:

7.1. Komplementarność przestrzenna

Projekty realizowane w ramach rewitalizacji muszą oddziaływać na obszar rewitalizacji, nawet jeśli w wyjątkowych przypadkach realizowane są poza nim. Nie można doprowadzić do sytuacji, w której nastąpi rozprzestrzenienie się jakiegoś problemu poza obszar rewitalizacji.

W Programie Rewitalizacji zaproponowano szereg przedsięwzięć oraz projektów rewitalizacyjnych, które realizowane będą na wyznaczonych w efekcie pogłębionej diagnozy obszarach rewitalizacji. **W żadnym wypadku działania nie będą prowadzone poza obszarem rewitalizacji.**

Realizację projektów miękkich zaplanowano w budynkach i przestrzeniach publicznych zlokalizowanych w miejscowościach objętych rewitalizacją:

1. Poprawa jakości życia mieszkańców dawnego POM w Podedwórzcu poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • 12. Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze • 14. TERAZ SENIORZY
2. Centrum Kultury i Edukacji: Przyszłość Gminnej Biblioteki Publicznej w Podedwórzcu	<ul style="list-style-type: none"> • 13. Aktywizacja literacko-artystyczna dzieci, młodzieży i dorosłych
3. Rozwój terenów rekreacyjnych w miejscowości Podedwórze	<ul style="list-style-type: none"> • 12. Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze.
5. Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych w centrum miejscowości Podedwórze	<ul style="list-style-type: none"> • 12. Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze
6. Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno – kulturalnych terenu dawnego parku dworskiego w miejscowości Antopol	<ul style="list-style-type: none"> • 12. Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze • 14. TERAZ SENIORZY
7. Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusińcu oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • 12. Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze • 11. Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusińcu, Bojarach i Zaliszczu • 14. TERAZ SENIORZY • 15. Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej
8. Remont budynku dawnej szkoły i adaptacja z przeznaczeniem na Ośrodek Tradycji Patriotycznej.	<ul style="list-style-type: none"> • 12. Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze
9. Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Zaliszczu celem dostosowania do potrzeb społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • 12. Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze • 11. Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusińcu, Bojarach i Zaliszczu • 14. TERAZ SENIORZY • 15. Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej
10. Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu	<ul style="list-style-type: none"> • 12. Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze • 11. Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusińcu, Bojarach i Zaliszczu • 14. TERAZ SENIORZY • 15. Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej

Przestrzeń traktowana jest jako całość, w której efekty działań rewitalizacyjnych będą oddziaływać nie punktowo, ale poprzez efekt synergii na całe otoczenie. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne skoncentrowane są na obszarze rewitalizacji, przez co charakteryzują się komplementarnością przestrzenną. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i na tej podstawie określenie obszaru rewitalizacji oparte zostało o analizę wskaźnikową oraz konsultacje społeczne. Dzięki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, pozytywne skutki ich oddziaływania widoczne będą na całym obszarze rewitalizacji, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli nie tylko mieszkańcy obszaru, ale także całej gminy. Wszystkie działania będą prowadzone w taki sposób, aby niwelować zjawiska kryzysowe i przeciwdziałać rozlewaniu się ich na inne części gminy czy też przeciwdziałać niepożądanym efektom takim jak segregacja społeczna czy wykluczenie.

7.2. Komplementarność problemowa

Realizowane w ramach procesów rewitalizacyjnych projekty powinny się przenikać i wzajemnie

uzupełniać. Komplementarność ta wymaga koordynacji na wyższym poziomie, przy uwzględnieniu strategicznych decyzji wynikających często z innych dokumentów, a odnoszących się również do obszaru rewitalizacji.

W ramach GPR zaplanowano przedsięwzięcia mające na celu przeciwdziałać występowaniu zdiagnozowanych sytuacji kryzysowych na obszarze rewitalizacji. Na liście przedsięwzięć zadbano o to, aby przedsięwzięcia infrastrukturalne stanowiły wsparcie i uzupełnienie do przedsięwzięć mających rozwiązywać problemy społeczne. Zadania o charakterze inwestycyjnym uzupełniają działania o charakterze społecznym (kulturalnym, integracyjnym, aktywizującym mieszkańców). Wskazane w programie zadania zostały zaprojektowane zgodnie z zasadą integrowania działań realizowanych w ramach EFRR oraz EFS +.

Działania inwestycyjne skupiają się na umożliwieniu realizacji przedsięwzięć miękkich - społecznych, jednocześnie porządkując przestrzeń publiczną, zwiększają ład przestrzenny i docelowo poprawiają jakość życia mieszkańców. Zasada komplementarności problemowej wyraża się także w tym, że poszczególne przedsięwzięcia wpisują się w kierunki działań przewidziane do rewitalizacji, a co za tym idzie również w cele główne rewitalizacji. Dopełnianie się przedsięwzięć rewitalizacyjnych jak również powiązanie ich z celami rewitalizacji zapobiega zjawisku fragmentaryzacji, zapewniając kompleksowe oddziaływanie na obszar rewitalizacji. Planuje się, aby wskazane w diagnozie deficyty obszaru zostały zniwelowane poprzez realizowane projekty społeczne (dla których realizacji niezbędna jest realizacja przedsięwzięć infrastrukturalnych) – projekty edukacyjne dla dzieci i młodzieży wyposażą uczestników zajęć w dodatkowe kompetencje ułatwiające dalszą naukę i funkcjonowanie na rynku pracy.

Projekty zintegrowane wraz z uzasadnieniem:

Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny
<p>11. Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusiłach, Bojarach i Zaliszczu</p>	<p>7. Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusiłach oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców</p> <p>9. Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Zaliszczu celem dostosowania do potrzeb społecznych</p> <p>10. Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu</p>
<p>Uzasadnienie zintegrowania</p>	
<p>Działania w ramach projektu będą realizowane na zrewitalizowanej infrastrukturze w celu wzmocnienia aktywności lokalnej społeczności, ukształtowania lokalnej tożsamości i wzmocnienia poziomu kapitału społecznego. Rezultatem podjętych działań będzie zintegrowanie mieszkańców poszczególnych podobszarów i zachęcenie ich do podejmowania inicjatyw na rzecz poprawy jakości życia na obszarach rewitalizacji.</p> <p>W odnowionych budynkach planuje się realizację szeregu działań polegających na prowadzeniu szkoleń oraz warsztatów z następujących dziedzin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kursy językowe, kursy plastyczne, zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży, • szkolenia dot. możliwości założenia własnej działalności, • akcje charytatywne, • półkolonie w czasie ferii i wakacji, • warsztaty ludowe - kultywowanie rodzinnych tradycji np. wikliniarstwo, hafciarstwo, szycie, wycinanki, malowanie na szkle, rzeźba. <p>Pozwoli to na ograniczenie zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji, które związane są m.in. z niedostateczną aktywnością społeczną i kulturalną mieszkańców, niedostatecznie rozwiniętym kapitałem ludzkim i społecznym, a także problemami wychowawczymi i niesamodzielnością rodzin w tym zakresie.</p>	

Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny
12. Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze	1. Poprawa jakości życia mieszkańców dawnego POM w Podedwórze poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej 3. Rozwój terenów rekreacyjnych w miejscowości Podedwórze 6. Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno – kulturalnych terenu dawnego parku dworskiego w miejscowości Antopol 7. Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusiłach oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców 8. Remont budynku dawnej szkoły i adaptacja z przeznaczeniem na Ośrodek Tradycji Patriotycznej. 9. Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Zaliszczu celem dostosowania do potrzeb społecznych 10. Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu
Uzasadnienie zintegrowania	
<p>Projekt zakłada się organizację w każdym z obszarów rewitalizacji cyklicznych wydarzeń, imprez kulturalno-artystycznych. Działania te będą realizowane w celu wzmocnienia aktywności lokalnej społeczności, ukształtowania lokalnej tożsamości i wzmocnienia poziomu kapitału społecznego. Imprezy zaplanowane zostaną na terenie obiektów zrewitalizowanych w ramach projektów infrastrukturalnych w miejscowościach objętych rewitalizacją.</p>	

Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny
13. Aktywizacja literacko-artystyczna dzieci i młodzieży	2. Centrum Kultury i Edukacji: Przyszłość Gminnej Biblioteki Publicznej w Podedwórze
Uzasadnienie zintegrowania	
<p>Projekt zakłada zajęcia artystyczno-literackie dla dzieci i młodzieży, tematyczne oraz cykliczne warsztaty rękodzieła w oparciu o zasoby książkowe biblioteki, okotoliterackie konkursy, foto-konkursy, quizy, zagadki, gry, krzyżówki oraz cykle zajęć „Ferie w bibliotece” i „Wakacje z biblioteką.”</p> <p>Zajęcia przeprowadzone zostaną na terenie zrewitalizowanego budynku Biblioteki Publicznej w Podedwórze.</p>	

Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny
14. TERAZ SENIORZY	1. Poprawa jakości życia mieszkańców dawnego POM w Podedwórze poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej 6. Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno – kulturalnych terenu dawnego parku dworskiego w miejscowości Antopol 7. Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusiłach oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców 9. Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Zaliszczu celem dostosowania do potrzeb społecznych 10. Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu
Uzasadnienie zintegrowania	
<p>Projekt ma na celu aktywizację seniorów na terenie obszaru rewitalizacji. Z uwagi na identyfikację na obszarze rewitalizacji wyższego niż w innych częściach gminy poziomu bezrobocia, ubóstwa, problemu alkoholizmu czy niedostatecznej samodzielności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych zakłada się realizację projektu umożliwiającego wsparcie osób/ rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem</p>	

instrumentów aktywnej integracji. Zakłada się organizowanie i finansowanie wsparcia w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społecznych, aktywizację zawodową osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem. Zajęcia dla seniorów będą odbywać się w odnowionych budynkach na obszarze rewitalizacji.

Projekt społeczny	Projekt infrastrukturalny
15. Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej	7. Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusiłach oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców 9. Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Zaliszczu celem dostosowania do potrzeb społecznych 10. Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu
Uzasadnienie zintegrowania	
Projekt zakłada realizację przedsięwzięć służących podnoszeniu kompetencji społecznych i nabywaniu nowych umiejętności społecznych przez mieszkańców obszarów rewitalizowanych (zwłaszcza bezrobotni i młodzież), a w konsekwencji rozwijających poziom przedsiębiorczości. Zajęcia będą odbywać się w odnowionych budynkach na obszarze rewitalizacji.	

7.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Powołany zostanie **Komitet Rewitalizacji**, który zgodnie z Ustawą stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta.

Przedsięwzięcia zostały określone w ramach procesu partycypacji i dialogu społecznego. Realizatorów odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych przedsięwzięć wskazano w podrozdziale dotyczącym przedsięwzięć rewitalizacyjnych. System zarządzania został szczegółowo opisany w części zarządczej Programu.

W celu skutecznej realizacji założeń GPR przewiduje się także współpracę z podmiotami podległymi samorządowi lokalnemu oraz instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego. Instytucje te odpowiedzialne będą nie tylko za konsultowanie, opiniowanie projektów i działań rewitalizacyjnych w ramach prac Komitetu Rewitalizacji, ale także będą uczestniczyły w realizacji poszczególnych przedsięwzięć na zasadach zlecania zadań publicznych wg procedury przewidzianej w ustawie działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawie – Prawo zamówień publicznych. Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane zostało w kolejnych rozdziałach. Realizacja GPR będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących.

Nie wyklucza się – na etapie realizacji konkretnych projektów – włączenia jako ich wykonawców także organizacji pozarządowych czy lokalnych liderów. Zwłaszcza prawdopodobne jest to na terenach wiejskich, gdzie mieszkańcy w dużej mierze sami organizują życie społeczne i kulturalne. Lokalne stowarzyszenia zajmujące się pielęgnowaniem tradycji przede wszystkim realizować mogą działania z tej sfery. Niewątpliwie jednak to gmina i jednostki publiczne będą liderami realizowanych projektów i przedsięwzięć, koordynując wszystkie związane z nimi działania.

7.4. Komplementarność międzykresowa

Odnosi się do spójności przedsięwzięć wdrażanych w poprzednim programowaniu, a tych projektowanych obecnie.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze na lata 2023-2030 stanowi kontynuację polityki rozwojowej i inwestycyjnej gminy. Przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach GPR są kontynuacją i niezbędnym uzupełnieniem działań prowadzonych w poprzednich latach. Podobnie jak realizowane do tej pory, nowe przedsięwzięcia założone do realizacji w GPR na lata 2023-2030 nastawione są na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych oraz poprawy jakości życia i funkcjonowania mieszkańców obszaru rewitalizacji. W tabeli przedstawiono zrealizowane projekty w latach 2013-2022, których ideową kontynuację stanowią projekty zaproponowane w GPR.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wartość i źródło finansowania	Okres realizacji	Opis zrealizowanego zakresu
1.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Podedwórze	wartość projektu 1 798 853,48 zł dofinansowanie z UE 1 083 527,87 zł	2014 - 2020	Celem głównym projektu była poprawa efektywności zarządzania i wykorzystania energii w budynkach publicznych na terenie Gminy Podedwórze poprzez termomodernizację oraz zastosowanie instalacji odnawialnych źródeł energii. Przedsięwzięciu termomodernizacyjnemu poddane zostały trzy obiekty publiczne zlokalizowane na terenie Gminy Podedwórze, w tym: – budynek ZPO w Podedwórze o powierzchni 2140,16 m ² , - budynek UG w Podedwórze o powierzchni użytkowej 477,23 m ² oraz budynek świetlicy wiejskiej w Podedwórze o powierzchni 766,39 m ² . Ponadto w budynkach został zainstalowany system monitorowania energii oparty na technologii ICT. Efektem bezpośrednim zmniejszenie zapotrzebowania tych obiektów na energię średnio o 62,31%. Główną grupę docelową projektu stanowili mieszkańcy gminy Podedwórze, będący bezpośrednimi użytkownikami infrastruktury objętej projektem – łącznie 1600 osób oraz władze lokalne gminy Podedwórze (właściciel zmodernizowanej infrastruktury) odpowiedzialne za utrzymanie gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.
2.	AKTYWNIE W PRZYSZŁOŚĆ	wartość projektu 477 450,02 zł dofinansowanie z UE 405 832,51 zł	2014 - 2020	Celem głównym projektu był wzrost aktywności społeczno-zawodowej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym -21 osób (14K i 7M) – klientów OPS poprzez kompleksowy program wsparcia obejmujący diagnozę potrzeb uczestników oraz stworzenie indywidualnej ścieżki reintegracji, a także wsparcie z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze społecznym i/lub zawodowym i/lub edukacyjnym i/lub zdrowotnym w okresie 1.09.2019 do 31.11.2022 Główne rezultaty: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub kompetencje po opuszczeniu programu – 14 osób, Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) -4os, Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub

				wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 5 os. Grupę docelową stanowiły osoby wykluczone (w tym dotknięte ubóstwem) lub osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym powyżej 18 r.ż. z terenu Gminy Podedwórze (zamieszkujące gminę zgodnie z KC) będące klientami OPS – 21osób (14K i 7M), w tym w szczególności: osoby biernie zawodowo, osoby bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami, rolnicy i domownicy, w tym rolnicy posiadający gospodarstwo rolne o powierzchni przekraczającej2ha, korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej. Główne zadania w ramach projektu: Diagnoza potrzeb UP, praca socjalna, poradnictwo psychologiczne, doradztwo zawodowe, szkolenia i kursy zawodowe, staże.
3.	Nowa Perspektywa	wartość projektu 377 012,00 zł dofinansowanie z UE 320 460,20 zł	2013	Projekt „Nowa Perspektywa” Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej; Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4	Bezobsługowy park linowy	Wartość projektu 54 985,88 zł Z UE 50 000 zł	2021-2022	Budowa bezobsługowego parku linowego zrealizowana w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. W ramach projektu powstał park linowy - obiekt infrastruktury rekreacyjnej udostępniony dla lokalnej społeczności.
5	Wykonanie placu zabaw w m. Podedwórze	Wartość projektu 50 000 zł z UE 50 000 zł	2022-2023	Wykonanie placu zabaw w miejscowości Podedwórze zrealizowana w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. W ramach projektu powstał ogólnodostępny plac zabaw dla dzieci.
6	Budowa budynku rekreacyjnego na cele społeczne we wsi Mosty	Wartość projektu 117 674,63zł, w tym dofinansowanie z UE - 100 000,00 zł.	2019 -2020	Realizowana operacja dzięki budowie niewielkiego budynku turystycznego przyczyniła się do stworzenia miejsca wypoczynkowego w gminie Podedwórze, wpływając na podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy oraz całego obszaru Lokalnej Grupy Rybackiej „W dolinie Tyśmienicy i Wieprza”. W ramach realizacji projektu we wsi Mosty wybudowano drewniany budynek, który pełni funkcję turystyczną. Z obiektu korzystają turyści przyjeżdżający do miejscowości Mosty, gdzie będą mogli odpocząć i zatrzymać się na dłużej.
7	Granty PPGR - wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym	Wartość projektu 72 000, i stanowi 100% dofinansowania z Funduszy Europejskich	2021 -2023	Celem projektu jest wsparcie rodzin popegeerowskich z dziećmi w zakresie dostępu do sprzętu komputerowego oraz dostępu do Internetu. Zakupiono 24 szt. komputerów przenośnych.
8	CYFROWA GMINA PODEDWÓRZE	Wartość projektu: 61 595,00zł i stanowi 100%	2018 - 2019	Celem głównym projektu był rozwój kompetencji cyfrowych w tym korzystania z Internetu i e-usług publicznych u odbiorców którzy ukończyli 25 rok życia i zamieszkujących

dofinansowania
z Funduszy
Europejskich

na terenie Gminy Podedwórze poprzez darmowe szkolenia. Uczestnicy szkoleń nabyli umiejętności informacyjne, komunikacyjne, rozwiązywania problemów czy korzystania z usług publicznych w sieci. Projekt stworzył trwały mechanizm podnoszenia kompetencji cyfrowych na poziomie lokalnym.
W ramach projektu zakupiony sprzęt komputerowy niezbędny do przeprowadzenia szkoleń tj. 10 laptopów. Po realizacji projektu sprzęt komputerowy został przekazany do Zespołu Placówek Oświatowych Szkoła Podstawowa w Podedwórze.

7.5 Komplementarność źródeł finansowania

Oznaczałączenie różnych rodzajów środków do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Zapewnienie komplementarności problemowej w ramach rewitalizacji w Gminie Podedwórze związane jest komplementarnością źródeł finansowania. Wśród przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględniono różną strukturę finansowania.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne finansowane będą ze środków publicznych (wkład własny Gminy), środków prywatnych środki właścicieli nieruchomości, oraz w ramach możliwego wsparcia z regionalnych, krajowych oraz unijnych programów. Zasadniczo planuje się, aby głównym źródłem finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych były środki UE w ramach Funduszy Europejskich dla Lubelskiego, w szczególności przeznaczone na „wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich”.

Poza wskazanym źródłem przewiduje się także możliwość współfinansowania projektów ze źródeł sektorowych (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Fundusz Sprawiedliwości itp.) Taki montaż finansowy uwzględniający różne metody pozyskiwania środków finansowych, wskazuje wprost na komplementarność przyjętych rozwiązań.

Komplementarność źródeł finansowania obejmie również synergii pomiędzy projektami społecznymi (finansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz infrastrukturalnymi (finansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego). Przewiduje się, że podczas wdrażania programu, dzięki prowadzeniu akcji informacyjnej, do realizacji projektów zachęcona zostanie większa liczba realizatorów, np. organizacje pozarządowe, a w związku z tym, rozszerzony zostanie wachlarz wykorzystanych źródeł finansowania.

Tabela 33 Źródła finansowania GPR

Źródło finansowania	Opis źródła finansowania
Środki własne gminy	Dochody gminy – dochodami jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa.
Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027	<p>Podstawą opracowania FEeL jest Umowa Partnerstwa. Umowa ta określa cele i sposób inwestowania funduszy unijnych z polityki spójności, w tym także środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.</p> <p>Pieniądze na programy regionalne w nowej perspektywie finansowej podzielono według algorytmu opartego na obiektywnych kryteriach. Brano pod uwagę między innymi liczbę ludności, wartość PKB na mieszkańca, ubytek ludności, nakłady na B+R na mieszkańca, emisję zanieczyszczeń pyłowych przez zakłady szczególnie uciążliwe, wskaźnik międzygałęziowej dostępności transportowej (kolejowy/pasażerski), stopę bezrobocia osób w wieku 50+ (według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności) oraz funkcjonowanie organizacji według głównej dziedziny działalności (rozwój lokalny. Zapisy FEeL wynikają ponadto z Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategii Rozwoju Województw. Wsparciem obligatoryjnym objęte zostaną Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), tj. obszary zagrożone trwałą marginalizacją.</p>
Krajowe Programy Operacyjne	<p>Krajowe Programy Operacyjne uwzględniają cele polityki regionalnej i są ukierunkowane na: a) innowacje, inteligentny wzrost- wsparcie wszystkich etapów tworzenia innowacji; b) rynek pracy i adaptacyjność, włączenie społeczne i walkę z ubóstwem, edukację; c) dobre rządzenie;</p> <p>d) poprawę jakości powietrza, niską energochłonność, czystą energię, ograniczenie ekstremalnych skutków zmian klimatu, czystą wodę, ochronę przed powodzią i suszą, różnorodność biologiczną i ochronę przyrody oraz gospodarkę o obiegu zamkniętym; d) bezpieczeństwo energetyczne; dostępność transeuropejską i międzyregionalną; f) spójność terytorialną.</p>
Fundusz Odbudowy UE	<p>Fundusz Odbudowy jest odpowiedzią Unii Europejskiej na kryzysowe zagrożenia i wyzwania, jakie spowodowała pandemia. Składa się on z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz mniejszych funduszy i programów.</p> <p>Podstawą do uzyskania pieniędzy z Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności jest Krajowy Plan Odbudowy, którego celem jest zwiększenie produktywności gospodarki oraz tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy. Główne obszary wsparcia to: odporność i konkurencyjność gospodarki; zielona energia i zmniejszenie energochłonności; transformacja cyfrowa; dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia; zielona, inteligentna mobilność.</p>

7.7. Podsumowanie komplementarności

Tabela 34 Matryca komplementarności (komplementarność przedsięwzięć z celami i kierunkami działań GPR)

Lp.	Projekt	1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze			2 Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji	3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych		
		1.1. Integracja społeczna, aktywizacja mieszkańców oraz wzrost poczucia tożsamości lokalnej	1.2. Zwiększenie dostępności zintegrowanych usług społecznych dostosowanych do specyficznych potrzeb seniorów wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	1.3. Rozwój oferty kulturalno – edukacyjnej w oparciu o lokalne potencjały	2.1. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców	3.1. Modernizacja infrastruktury publicznej i jej adaptacja pod nowe funkcje społeczne, rekreacyjne i kulturalne wraz ze zwiększeniem ich dostępności	3.2. Uporządkowanie architektoniczne oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej	3.3. Zrównoważone wykorzystanie potencjału przyrodniczego i kulturowego, zapobieganie degradacji środowiska oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców
1	Poprawa jakości życia mieszkańców dawnego POM w Podedwórze poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej					×	×	
2	Centrum Kultury i Edukacji: Przyszłość Gminnej Biblioteki Publicznej			×			×	
3	Rozwój terenów rekreacyjnych w miejscowości Podedwórze						×	
4	Nowoczesna szkoła – wdrożenie program rozwojowego w Szkole Podstawowej w Podedwórze			×	×			
5	Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych w centrum miejscowości Podedwórze						×	
6	Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno – kulturalnych terenu dawnego parku dworskiego w miejscowości Antopol					×	×	×
7	Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusiicach oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców					×	×	×
8	Remont budynku dawnej szkoły i adaptacja z przeznaczeniem na Ośrodek Tradycji Patriotycznej					×	×	
9	Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Zaliszczu celem dostosowania do potrzeb społecznych			×			×	
10	Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu					×	×	
11	Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusiicach, Bojarach i Zaliszczu	×		×				

12	Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze	X		X				
13	Aktywizacja literacko-artystyczna dzieci i młodzieży			X				
14	TERAZ SENIORZY		X					
15.	Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej				X			

Źródło: opracowanie własne

8. Zarządzanie wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji

8.1. Szacunkowe ramy finansowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz harmonogram ich wdrażania

Tabela 35 Ramy finansowe

Lp	Nazwa przedsięwzięcia	Źródło finansowania	Budżet gminy	Fundusze UE		Krajowe środki publiczne	Inne PLN
			PLN	PLN		PLN	
				EFRR	EFS+		
1	Poprawa jakości życia mieszkańców dawnego POM w Podedwórzcu poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	150 000	2 550 000	-	-	-
2	Centrum Kultury i Edukacji: Przyszłość Gminnej Biblioteki Publicznej	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	150 000	2 550 000	-	300 000	-
3	Rozwój terenów rekreacyjnych w miejscowości Podedwórze	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	225 000	1 275 000	-	-	-
4	Nowoczesna szkoła – wdrożenie program rozwojowego w Szkole Podstawowej w Podedwórzcu	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	62 000	-	515 000	-	-
5	Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych w centrum miejscowości Podedwórze	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	25 000	-	475 000	-	-
6	Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno – kulturalnych terenu dawnego parku dworskiego w miejscowości Antopol	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	750 000	4 250 000	-	-	-
7	Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusińcu oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS,	270 000	1 530 000	-	-	-

	integracji mieszkańców	Krajowe środki publiczne, środki prywatne					
8	Remont budynku dawnej szkoły i adaptacja z przeznaczeniem na Ośrodek Tradycji Patriotycznej	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	850 000	-	-	150 000
9	Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Zaliszczu celem dostosowania do potrzeb społecznych	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	105 000	595 000	-	-	-
10	Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	150 000	-	850 000	-	-
11	Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusiśtach, Bojarach i Zaliszczu	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	10 000	-	-	-	90 000
12	Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podewórze	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	20 000	-	-	20 000	20 000
13	Aktywizacja literacko-artystyczna dzieci i młodzieży	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	-	-	-	30 000	-
14	TERAZ SENIORZY	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	15 000	-	85 000	-	-
15	Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej	Budżet gminy, Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, PS WPR 2023-2027, Polska Wschodnia+, FEnIKS, Krajowe środki publiczne, środki prywatne	22 500	-	127 500	-	-

Źródło: opracowanie własne

Tabela 36. Harmonogram wdrażania GPR

Wdrażanie GPR	Termin realizacji
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze	2024 r.
Podjęcie uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji	2024 r.
Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Podedwórze	Niewłócznie po uchwaleniu GPR
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji	Od 2023 do 2030 (przynajmniej jedno posiedzenie w ciągu roku)
Projekty Rewitalizacyjne	Termin realizacji
Poprawa jakości życia mieszkańców dawnego POM w Podedwórze poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej	2025-2030
Centrum Kultury i Edukacji: Przyszłość Gminnej Biblioteki Publicznej	2025-2030
Rozwój terenów rekreacyjnych w miejscowości Podedwórze	2025-2030
Nowoczesna szkoła – wdrożenie program rozwojowego w Szkole Podstawowej w Podedwórze	2024-2030
Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych w centrum miejscowości Podedwórze	2025-2030
Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno – kulturalnych terenu dawnego parku dworskiego w miejscowości Antopol	2025-2030
Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusiłach oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców	2025-2030
Remont budynku dawnej szkoły i adaptacja z przeznaczeniem na Ośrodek Tradycji Patriotycznej	2025-2030
Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Zaliszczu celem dostosowania do potrzeb społecznych	2025-2030
Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu	2025-2030
Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusiłach, Bojarach i Zaliszczu	2027-2030
Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze	2027-2030
Aktywizacja literacko-artystyczna dzieci i młodzieży	2027-2030
TERAZ SENIORZY	2027-2030
Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej	2027-2030
Monitoring i ewaluacja	Termin realizacji
Monitoring	Od 2024 r. do 2030 r. (realizowany systematycznie w okresach rocznych)
Ewaluacja okresowa	Od 2024 r. do 2030 r. (realizowana w okresach trzyletnich)
Komunikacja społeczna GPR	Od 2023 r. do 2030 r.

Źródło: opracowanie własne

8.2. System zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji

System zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Podedwórze na lata 2023-2030 ulokowany zostanie w ogólnym systemie zarządzania gminą, co umożliwi efektywne współdziałanie

instytucji samorządowych na szczeblu gminy, jak również wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur, z zapewnieniem nienaruszalności zasady subsydiarności.

System zarządzania programem zaprojektowany został z uwzględnieniem istniejących rozwiązań organizacyjnych, jakie działają w Urzędzie Gminy Podedwórze, przy czym zorientowany został na realizację zasad partycypacji, współdecydowania i partnerstwa.

Strukturalnie za tematykę rewitalizacji odpowiedzialne będą następujące organy:

Wójt Gminy Podedwórze:

Wójt zajmuje się koordynacją całego procesu, przygotowuje sprawozdania z realizacji, zapewnia obsługę administracyjną Komitetu Rewitalizacji oraz podejmuje decyzje bezpośrednio lub pośrednio oddziałujące na realizację Programu.

Rada Gminy Podedwórze:

Do zadań radnych należy uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze, uchwalanie ewentualnych zmian w treści dokumentu, podejmowanie innych decyzji (w formie uchwał),

które mają wpływ na realizację GPR-u oraz przyjmowanie sprawozdań z jego realizacji.

Komitet Rewitalizacji:

Komitet Rewitalizacji zostanie powołany spośród przedstawicieli różnych grup interesariuszy rewitalizacji i jako taki pełnił będzie funkcję opiniodawczo-doradczą w kontekście rewitalizacji. Posiada uprawnienia do wyrażania opinii m.in. dotyczących informacji z realizacji, raportów z ewaluacji. Ponadto może artykułować propozycje rozwiązań usprawniających proces rewitalizacji. Rolą Komitetu Rewitalizacji jest doradztwo Wójtowi w zakresie dbałości o prawidłową realizację GPR, prowadzenie dialogu między interesariuszami procesu rewitalizacji a organami gminy, a także uczestnictwo procesie ewaluacji. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa Rada Gminy w drodze uchwały, zapewniając wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli. Podjęcie uchwały w tej sprawie będzie poprzedzone konsultacjami społecznymi.

Wójt Gminy Podedwórze powoła w drodze zarządzenia Komitet Rewitalizacji w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia przez Radę Gminy Podedwórze zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Urząd Gminy Podedwórze:

Na poziomie wdrożeniowym z kolei zostanie wyznaczona komórka organizacyjna Urzędu Gminy Podedwórze będąca niejako operatorem rewitalizacji (**Referat Inwestycji i Rozwoju**).

Do jej zadań należeć będzie:

- ✓ organizacja i prowadzenie monitoringu GPR-u we współpracy z innymi komórkami urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz wnioskodawcami,
- ✓ prowadzenie monitoringu zewnętrznych źródeł finansowania rewitalizacji,
- ✓ opracowanie sprawozdań z realizacji,
- ✓ utrzymanie kontaktu z Komitetem Rewitalizacji oraz interesariuszami,
- ✓ koordynacja działań promujących rewitalizację oraz wdrażanie mechanizmów włączania mieszkańców i innych podmiotów w proces rewitalizacji,
- ✓ gromadzenie danych (np. analizy, badania, sprawozdania, rejestry) dotyczących rewitalizacji.

Podmioty składające projekty odpowiadają za realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych spójnych z wizją, celami rewitalizacji oraz wytyczonymi kierunkami działania. Do ich obowiązków należy też bieżąca współpraca z operatorem rewitalizacji w zakresie prowadzenia sprawozdawczości dotyczącej poziomu zaawansowania realizowanych projektów rewitalizacyjnych.

Zespoły zadaniowe:

W przypadku skomplikowanych projektów rewitalizacyjnych (wymagających współpracy specjalistów z różnych dziedzin) wójt w drodze zarządzenia może powołać zespoły zadaniowe składające się z wyspecjalizowanych komórek Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy.

Jednostki organizacyjne gminy:

Jednostki organizacyjne gminy będą bezpośrednio zaangażowane w realizację przedsięwzięć ujętych w GPR, zgodnie z ich właściwościami.

Interesariusze rewitalizacji:

Współzarządzanie procesem rewitalizacji przez interesariuszy rewitalizacji odbywać się będzie za pośrednictwem Komitetu Rewitalizacji oraz form przewidzianych w rozdziale – uspołecznienie wdrażania GPR.

8.3. Koszty zarządzania realizacją Programu

Struktura zarządzania Programem jest osadzona w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy Podedwórze. Tym samym wszelkie prace będą wykonywane w ramach kompetencji pracowników Urzędu Gminy Podedwórze (Referat Inwestycji i Rozwoju), Wójta oraz Rady Gminy Podedwórze.

W przypadku Komitetu Rewitalizacji stosownie do art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji zostaną określone w drodze uchwały Rady Gminy Podedwórze, poprzedzonej konsultacjami społecznymi. W zasadach tych znajdzie się zapis ujmujący, że uczestnictwo w Komitecie ma charakter społeczny tym samym za udział w posiedzeniach i pracach Komitetu nie przysługuje wynagrodzenie.

Zadania niezbędne do wdrażania dokumentu wykonywane będą w ramach obowiązków poszczególnych struktur organizacyjnych Urzędu Gminy Podedwórze, dlatego nie określono dodatkowych kosztów ich realizacji. W ramach swoich kompetencji każda z komórek Urzędu i/lub jednostek organizacyjnych Gminy będzie wdrażała te działania, dostosowując w sposób elastyczny swoje zasoby osobowe do określonych aktualnie potrzeb.

Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizujące zadania własne Gminy Podedwórze będą wdrożone zgodnie z uchwaloną przez Radę Gminy Podedwórze Wieloletnią Prognozą Finansową oraz budżetami rocznymi, zapewniając efektywną realizację zaplanowanych działań. W zakresie zarządzania środkami finansowymi niezbędnymi do wdrożenia projektów rewitalizacyjnych włączony zostanie Skarbnik Gminy Podedwórze oraz kierowany przez niego Referat Finansowy.

9. System monitoringu, oceny skuteczności i wprowadzania modyfikacji do Gminnego Programu Rewitalizacji

9.1. Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR

Monitoring zmierza do oceny stopnia wdrożenia założeń rewitalizacji określonych w *Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze na lata 2023-2030*. Realizowany będzie w cyklu trzyletnim, w oparciu o wskaźniki rewitalizacji. Źródłem ich weryfikacji będą dane statystyczne oraz dane źródłowe. Źródłem danych pozwalających weryfikować osiągnięcie celów rewitalizacji (wskaźników) będą informacje gromadzone przez wnioskodawców i komórkę organizacyjną Urzędu Gminy Podedwórze odpowiedzialną za proces rewitalizacji.

Punkt odniesienia w procesie weryfikacji wskaźników stanowić będą dane z roku 2020 (wykorzystane do diagnozy) bądź też inne – w uzasadnionych przypadkach.

Tak jak na etapie diagnozy pochodzący będą z Urzędu Gminy Podedwórze, Komendy Powiatowej Policji w Parczewie, Ośrodka Pomocy Społecznej w Podedwórze, Powiatowego Urzędu Pracy w Parczewie.

W procesie monitoringu, w sytuacji braku postępów, które świadczyłyby o wdrażaniu GPR-u, identyfikowane będą **bariery wdrażania**.

Tabela 37 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR

Cel Główny	Kierunek działań	Wskaźniki	Wartość bazowa (2023)	Wartość docelowa (2030)	Źródło pomiaru
1. Rozwój kapitału społecznego oraz stworzenie warunków umożliwiających włączenie społeczne mieszkańców Gminy Podedwórze	1.1. Integracja społeczna, aktywizacja mieszkańców oraz wzrost poczucia tożsamości lokalnej	Wskaźnik produktu			
		Liczba przeprowadzonych wydarzeń integracyjnych (szt.)	0	15	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
		Wskaźnik rezultatu			
		Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach integracyjnych (osoby)	0	500	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
		Wskaźnik produktu			
		Liczba przeprowadzonych projektów z zakresu aktywizacji osób wykluczonych (szt.)	0	5	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
	1.2. Zwiększenie dostępności zintegrowanych usług społecznych dostosowanych do specyficznych potrzeb seniorów wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	Wskaźnik rezultatu			
		Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców (osoby)	3,32	2,82	Dane PUP w Parczewie
		Wskaźnik produktu			
		Liczba przeprowadzonych szkoleń/warsztatów/kursów (szt.)	0	9	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
	1.3. Rozwój oferty kulturalno – edukacyjnej w oparciu o lokalne potencjały	Wskaźnik rezultatu			
		Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców (szt.)	2,00	2,20	Dane Urzędu Gminy Podedwórze, BLD GUS

2. Wykorzystanie lokalnych potencjałów dla rozwoju obszaru rewitalizacji	2.1. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców	Wskaźnik produktu			
		Liczba przeprowadzonych szkoleń/warsztatów/kursów z zakresu wspierania przedsiębiorczości (szt.)	0	5	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
		Wskaźnik rezultatu			
		Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (szt.)	6,39	8,30	Rejestr CEIDG
3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz uporządkowanie i odnowienie przestrzeni publicznych	3.1. Modernizacja budynków użyteczności publicznej i ich adaptacja pod nowe funkcje społeczne, rekreacyjne i kulturalne wraz ze zwiększeniem ich dostępności	Wskaźnik produktu			
		Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	7	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
		Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	7	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
		Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	7	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
		Liczba instytucji kultury objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
		Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	3	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
		Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
		Wskaźnik rezultatu			
		Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	1700	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dane szacunkowe)
		Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	100	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dane szacunkowe)
	3.2. Uporządkowanie architektoniczne oraz poprawa estetyki	Wskaźnik produktu			
		Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha)	0	5,56	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)

przestrzeni publicznej	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)	
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	3	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)	
	Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej (szt.)	0	2	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)	
	Liczba wspartych obiektów o charakterze nie zabytkowym (szt.)	0	2	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)	
	Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)	
	Wskaźnik rezultatu				
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	800	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dane szacunkowe)	
	3.3. Zrównoważone wykorzystanie potencjału przyrodniczego, zapobieganie degradacji środowiska oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	Wskaźnik produktu			
		Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach rewitalizacji (ha)	0	1,58	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
		Wskaźnik rezultatu			
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	1000	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dane szacunkowe)		

Źródło: opracowanie własne

Zmiany stanu obszaru rewitalizacji

Monitorowanie stanu realizacji poszczególnych przedsięwzięć będzie polegać na ich śledzeniu, rejestrowaniu i raportowaniu postępów, ze szczególnym uwzględnieniem zaplanowanych przez podmioty rezultatów. Odnośnie przedsięwzięć wpisanych do realizacji w Programie, istotą monitoringu jest porównywanie realizacji faktycznej z wcześniej przyjętym założeniem. W przypadku ich opóźnień będzie podejmowana decyzja o ewentualnym wykreśleniu przedsięwzięcia. Oprócz monitoringu, czy poszczególne przedsięwzięcia są realizowane lub zostały już zrealizowane będzie oceniana ich efektywność przez określone mierniki/wskaźniki wskazane w przedsięwzięciach.

Tabela 38 Ocena i system monitorowania stanu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa Przedsięwzięcia	Wskaźniki	Wartość bazowa (2023)	Wartość docelowa (2030)	Źródło pomiaru
1. Poprawa jakości życia mieszkańców dawnego POM w Podedwórze poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	100	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)	
2. Centrum Kultury i Edukacji: Przyszłość Gminnej Biblioteki Publicznej	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
Liczba osób odwiedzających obiekt kulturalno - edukacyjny objęty wsparciem (osoby)	0	300	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)	
3. Rozwój terenów rekreacyjnych w miejscowości Podedwórze	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha)	0	1,16	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
Liczba osób odwiedzających obiekty publiczne objęte wsparciem (osoby)	0	500	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)	
4. Nowoczesna szkoła – wdrożenie program rozwojowego w Szkole Podstawowej w	Wskaźnik produktu			
	Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem (osoby)	0	72	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program

Podedwórze				wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
	Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym (osoby)	0	29	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu (osoby)	0	60	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
5. Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych w centrum miejscowości Podedwórze	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	2	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej (szt.)	0	2	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym (szt.)	0	2	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha)	0	3,9	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	700	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
6. Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno – kulturalnych terenu dawnego parku dworskiego w miejscowości Antopol	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach rewitalizacji (ha)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	1000	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
7. Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusińcach oraz zagospodarowanie	Wskaźnik produktu			
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)

zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców	(szt.)			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha)	0	0,5	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	500	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
8. Remont budynku dawnej szkoły i adaptacja z przeznaczeniem na Ośrodek Tradycji Patriotycznej	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 2 (szt)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	400	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dane szacunkowe)
9. Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Zaliszcu celem dostosowania do potrzeb społecznych	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)

	(szt.)			
Wskaźnik rezultatu				
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	300	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
10. Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu	Wskaźnik produktu			
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (dokumentacja, odbiory)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	200	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna)
11. Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusińtach, Bojarach i Zaliszczu	Wskaźnik produktu			
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem (osoby)	0	20	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem (osoby)	0	10	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
	Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem (osoby)	0	50	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
	Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem (osoby)	0	50	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu (osoby)	0	100	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (listy uczestników szkoleń/kursów/warsztatów)
12. Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze	Wskaźnik produktu			
	Liczba wspartych wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	15	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
	Wskaźnik rezultatu			

	Liczba osób odwiedzających wydarzenia integracyjne i aktywizujące społeczność lokalną zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (osoby)	0	500	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (listy uczestników szkoleń/kursów/warsztatów)
13. Aktywizacja literacko-artystyczna dzieci i młodzieży	Wskaźnik produktu			
	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem (szt.)	0	1	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby)	0	100	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
14. TERAZ SENIORZY	Wskaźnik produktu			
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem (osoby)	0	10	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
	Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem (osoby)	0	50	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu (osoby)	0	45	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
15. Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej	Wskaźnik produktu			
	Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi(osoby)	0	50	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)
	Wskaźnik rezultatu			
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po realizacji projektu (osoby)	0	40	Dane Urzędu Gminy Podedwórze (program wydarzeń, dokumentacja fotograficzna, listy uczestników)

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji:

- ✓ Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie.
- ✓ Ocena sporządzona przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.
- ✓ W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, wójt, burmistrz albo prezydent miasta występuje do rady gminy z wnioskiem o jej zmianę. Wniosek łączy się opinią, o której mowa w ust.2.

✓ W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

9.2. Ewaluacja

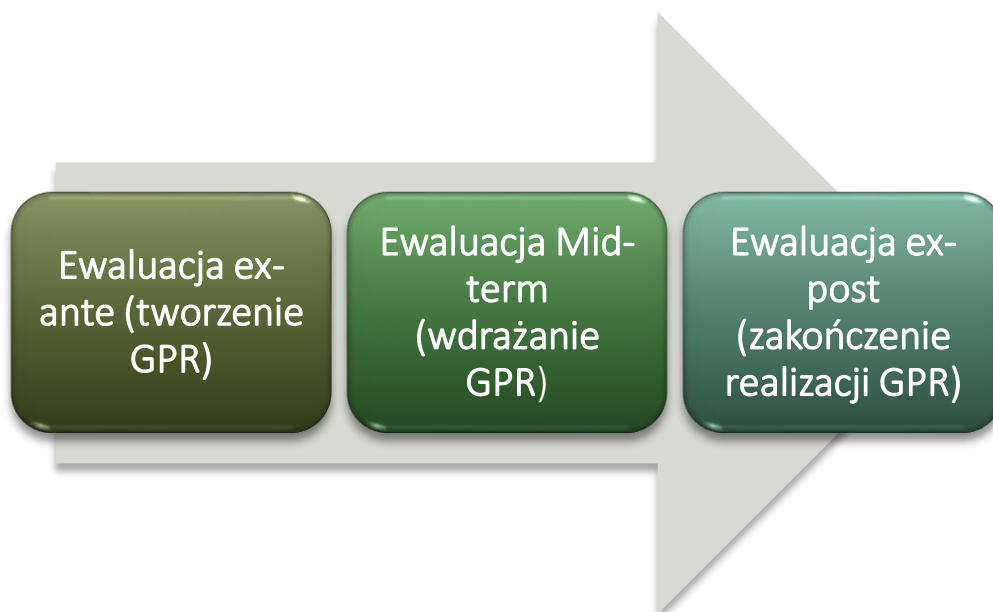
Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze polega na badaniu wpływu projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty funkcjonowania gminy oraz występowanie i kumulację negatywnych zjawisk na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.

Ewaluacja prowadzona jest na wszystkich etapach (od tworzenia, poprzez wdrażanie i zakończenie) Gminnego Programu Rewitalizacji:

Ewaluacja ex-ante prowadzona była na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, polegała na dokonaniu oceny zasadności poszczególnych działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ich wpływu na społeczność lokalną i obszary strategiczne, a także logiki interwencji i przewidywanych rezultatów programu. Taka ocena dokumentu pozwoliła na poprawę jego jakości oraz przygotowanie jego ostatecznej wersji.

Ewaluacja mid-term zostanie dokonana w połowie okresu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, z uwagi na zakładany 7-letni okres jego realizacji. Jej celem będzie oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów oraz ocena konieczności aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w kontekście identyfikacji nowych problemów i oczekiwań mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Ewaluacja ex-post zostanie zrealizowana na zakończenie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i będzie oceną przeprowadzonej interwencji w zakresie zaspokajania potrzeb, na które miała odpowiadać oraz badaniem wpływu i trwałości zrealizowanych przedsięwzięć na społeczność lokalną i poszczególne grupy Interesariuszy. Ewaluacja ex-post wykonana zostanie za pomocą zebrania ponownie danych, umożliwiających przeprowadzenie analizy wskaźnikowej, i porównanie ich z danymi z roku bazowego. Skuteczności i efektywności Programu zostanie oceniona na podstawie wpływu podjętych działań interwencyjnych na skalę występowania zjawisk kryzysowych.

9.3. Identyfikacja i sposób ograniczenia ryzyka podczas wdrażania GPR

Na poziomie indywidualnych projektów do najpoważniejszego ryzyka należy:

1. Nieosiągnięcie w ramach realizacji projektu zakładanych produktów – do barier, które składają się na to ryzyko można zaliczyć np. Niezrealizowanie robót w przewidzianym zakresie ze względu na problemy techniczne, prawne czy społeczne.
Z tego powodu prowadzony będzie monitoring wskaźników osiągniętych w wyniku realizacji projektów. W razie konieczności ich aktualizacji, Rada Gminy będzie władna do podejmowania uchwał w sprawie zmian w programie, tak aby GPR mógł w dalszym ciągu spełniać swoje zadania operacyjne. Każdorazowo wybierany będzie taki wykonawca, który swoim doświadczeniem i potencjałem technicznym gwarantować będzie terminową i zgodną z zakresem rzeczowym implementację zaplanowanych działań.
2. Nieosiągnięcie w ramach realizacji projektu zakładanych rezultatów – w razie zidentyfikowania takiego problemu we wdrażaniu GPR, Urząd Gminy dołoży wszelkich starań, aby wskaźniki rezultatu zostały osiągnięte w zakładanym wymiarze (odpowiednia promocja działań itd.).
3. Nieuzyskanie środków finansowych na realizację projektów – dla każdego projektu wskazano jego potencjalne źródła finansowania, co minimalizuje ryzyko nieuzyskania dofinansowania zewnętrznego.

Głównym założeniem dla realizacji danego projektu jest uzyskanie współfinansowania (m.in. ze środków UE, budżetu Państwa). Brak dofinansowania może wpłynąć na przesunięcie w czasie kolejnych etapów projektów do momentu zapewnienia wystarczających środków w budżecie lub też gmina zapewni dodatkowe, brakujące środki finansowe. Zostaną podjęte wszelkie środki, aby dokumentacja aplikacyjna została przygotowana rzetelnie, a w trakcie realizacji projektu nie wystąpiły nieprawidłowości, które mogłyby skutkować cofnięciem całości lub części przyznanych środków.

Na poziomie realizacji GPR jako całości można wyróżnić następujące potencjalne sytuacje problemowe:

1. Zmiana polityczna we władzach gmin – mogłaby ona skutkować odmienną wizją rewitalizacji. Wybrane do realizacji projekty nie zostały jednak wytypowane w oparciu o sympatie polityczne, a o niezależne badania ekspertów zewnętrznych i opinie mieszkańców.
2. Nieosiągnięcie porozumienia z interesariuszami GPR na etapie wdrażania programu – brak akceptacji ze strony zainteresowanych podmiotów mogłoby przekreślić zasadność Programu, jednakże dla jego akceptacji społecznej odbyły się otwarte spotkania konsultacyjne z mieszkańcami i badania ankietowe, a w programie uwzględniono zgłoszone postulaty i propozycje wysuniętych przez nich konkretnych zadań. Zagwarantowano również możliwość zgłaszania uwag już w trakcie realizacji Programu, które będą przedyskutowane wraz z osobami je zgłaszającymi w celu uzyskania porozumienia.
3. Ryzyko opóźnień w związku z procedurami administracyjnymi – harmonogram realizacji poszczególnych zadań i projektów w ramach GPR przewiduje możliwe wystąpienie opóźnień, dlatego wskazane w nim terminy zostały określone z marginesem czasu potrzebnym do przeprowadzenia odpowiednich procedur urzędowych.

9.4 Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wyniki monitoringu przyjmowały będą postać sprawozdań z realizacji GPR-u. Za przeprowadzanie monitoringu odpowiedzialna będzie komórka organizacyjna Urzędu Gminy zajmująca się rewitalizacją. Proces monitoringu prowadzony będzie z uwzględnieniem form szerokiej partycypacji społecznej – w tym m.in. poprzez zaangażowanie Komitetu Rewitalizacji. Informacja z realizacji GPR-u przedkładana będzie Radzie Gminy.

Bieżący monitoring, polega na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów i realizacji całego programu, mając na celu zapewnienie zgodności realizacji projektów z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami Programu. Monitorowanie obejmować będzie zarówno finansowe, jak i rzeczowe aspekty wdrażania dokumentu.

Monitoring finansowy dostarczy danych na temat szacunkowego kosztu oraz wykorzystanych źródeł finansowania, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków.

9.5. Aktualizacja GPR

Zakłada się, że proces rewitalizacji, jako rozciągnięty w czasie, podlegał będzie wpływowi czynników zewnętrznych, co wymusza konieczność założenia okresowej aktualizacji GPR oraz aktualizacji nadzwyczajnej w razie zaistnienia takich okoliczności. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze na lata 2023-2030, zgodnie z zapisami ewaluacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Wójta, co najmniej raz na 3 lata.

Procedura okresowej aktualizacji GPR obejmuje następujące kroki:

- ✓ Ocena sporządzona przez Wójta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.
- ✓ W przypadku stwierdzenia, że Gminny Program Rewitalizacji wymaga zmiany, Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę, dołączając do wniosku sporządzoną ocenę aktualności i stopnia realizacji.
- ✓ W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji GPR, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Gminy uchyla uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Wójta.
- ✓ Zaktualizowany GPR powinien zawierać uzasadnienie przeprowadzonych korekt i opis zmian oraz ich wpływu na dalszą realizację programu. Zmiana programu następuje w trybie, w jakim był on uchwalony – jeśli wprowadzone zmiany dotyczą modyfikacji w podstawowych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych lub dotyczą ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, obowiązkowe są konsultacje, uzyskanie opinii, przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji

Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji podkreśla znaczenie zasady partnerstwa i partycypacji w procesie tworzenia i realizacji/wdrażania programu rewitalizacji.

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych.

Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji polegają w szczególności na:

- ✓ poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- ✓ prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- ✓ inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- ✓ zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- ✓ wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji; zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji, jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.

10.1. Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji

Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze strategicznym, którego skutki wdrożenia obejmują praktycznie wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym. Powoduje to konieczność zaangażowania do prac w przygotowaniu i wdrażaniu szerokiego spektrum przedstawicieli sektora samorządowego, pozarządowego i biznesowego. W celu zaangażowania w planowanie i realizację jak największej grupy mieszkańców reprezentujących sektor biznesu, samorządu i NGO proces tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji był opracowany metodą partycypacji społecznej przy dużym zaangażowaniu mieszkańców Gminy, a także radnych, sołtysów, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz działaczy kultury i liderów opinii publicznej.

Tabela 39 Wykaz interesariuszy zaangażowanych w proces przygotowania i realizacji GPR

<i>L.p</i>	<i>Nazwa</i>	<i>Adres</i>
1.	Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Wsi Lubelskiej	Zaliscze
2.	Stowarzyszenie Patrząc w Przyszłość	Podedwórze
3.	Koło Gospodyń Wiejskich w Zalisczu	Zaliscze
4.	Koło Gospodyń Wiejskich w Podedwórze	Podedwórze
5.	Koło Gospodyń Wiejskich w Antopolu	Antopol
6.	Koło Gospodyń Wiejskich Cztery Gospodynie	Bojary
7.	Koło Gospodyń Wiejskich „Mosty” w Mostach	Mosty
8.	Ochotnicza Straż Pożarna Rusiły	Rusiły
9.	Ochotnicza Straż Pożarna Podedwórze	Podedwórze
10.	Ochotnicza Straż Pożarna Zaliscze	Zaliscze
11.	Ochotnicza Straż Pożarna Hołowno	Hołowno
12.	Fundacja „Centrum Edukacji Ekologicznej”	Hołowno

Podmioty powyższe zostały poinformowane o procesie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji oraz o potrzebie włączenia się w proces jego tworzenia.

Bezpośrednimi interesariuszami procesu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji, do których przede wszystkim są skierowane działania rewitalizacyjne, jak i podmioty społeczne występujące w roli wykonawców powierzonych im do realizacji zadań publicznych.

Są to:

- ✓ mieszkańcy obszaru zagrożeni wykluczeniem społecznym,
- ✓ mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- ✓ mieszkańcy gminy inni niż mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

Na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji działalność prowadzą podmioty, w tym organizacje pozarządowe, świadczące usługi publiczne na terenie rewitalizacji:

- ✓ na rzecz ochrony środowiska naturalnego,
- ✓ na rzecz lokalnej gospodarki oraz wspierające rozwój przedsiębiorczości,
- ✓ dotyczące promowania włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji,
- ✓ w sferze aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem,
- ✓ skoncentrowane na pomocy osobom zagrożonych przemocą w rodzinie,

W szczególności są to:

- ✓ gminne jednostki organizacyjne zaangażowane w szeroki zakres działań i polityk społecznych rewitalizacji gminy Podedwórze w tym straże i służby: (Ośrodek Pomocy Społecznej w Podedwórze, Straż Pożarna, Policja);
- ✓ instytucje animujące działania na terenie obszarów rewitalizacji (kultura, sport, edukacja): „Stowarzyszenie Patrząc w Przyszłość”, Gminna Biblioteka Publiczna;
- ✓ instytucje kultury i sztuki funkcjonujące na obszarze rewitalizacji : Gminna Biblioteka Publiczna; Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Wsi Lubelskiej, Koła Gospodyń Wiejskich
- ✓ instytucje odpowiedzialne za pomoc społeczną: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- ✓ organy władzy publicznej oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy (Referat Finansowy, Referat Inwestycji i Rozwoju);
- ✓ organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia i in.).

Obszar rewitalizacji, poza interwencją zaplanowaną w GPR, będzie dodatkowo skupiał aktywność wymienionych wyżej podmiotów, realizujących na jego terenie działania statutowe. Na obszarze rewitalizacji dojdzie więc do integracji wielu polityk publicznych oraz procesu odnowy wywołanego wdrażaniem programu, w efekcie czego zwiększy się dostępność usług publicznych, a w ślad za nią aktywność mieszkańców i poziom ich udziału w życiu społecznym.

Niezwykle ważnymi interesariuszami rewitalizacji gminy Podedwórze są, działające na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, które reprezentują społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji.

Z punktu widzenia procesu rewitalizacji kluczowymi podmiotami społeczno-gospodarczymi, które powinno włączyć się w proces, są stowarzyszenia prowadzące działalność w sferze aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem.

Na terenie obszaru rewitalizacji zidentyfikowano potencjalnych partnerów i inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, bądź realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, ochrony przyrody, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne: **Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Wsi Lubelskiej, Stowarzyszenie Patrząc w Przyszłość, Koła Gospodyń Wiejskich.**

Dodatkowo, możliwymi partnerami w procesie rewitalizacji będą organizacje pozarządowe realizujące działania dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie i wykluczeniem w powiecie parczewskim: **Caritas Diecezji Siedleckiej Świetlica Socjoterapeutyczna,**

Z uwagi na zdiagnozowane problemy w sferze środowiskowej, gospodarczej i technicznej istotnymi interesariuszami rewitalizacji są potencjalni partnerzy działający na rzecz lokalnej gospodarki i ochrony środowiska naturalnego: **Fundacja „Centrum Edukacji Ekologicznej”, Lokalna Grupa Działania „Jagiellońska Przystań”**

W sferze ochrony przyrody, potencjalnym partnerem procesu rewitalizacji jest m.in.: **Nadleśnictwo Parczew.**

Do tak zidentyfikowanego kręgu interesariuszy zostały skierowane i będą kierowane działania włączeniowe – zaproszenia do wzięcia udziału w spotkaniach konsultacyjno-informacyjnych, naborze

przedsięwzięć rewitalizacyjnych, naborze kandydatów do Komitetu Rewitalizacji czy konsultacjach społecznych poszczególnych dokumentów.

Kluczowymi mechanizmami integracji zaplanowanej w GPR interwencji będą następujące czynniki:

Integracja na poziomie celów – mechanizm integracji w tym obszarze został wdrożony na poziomie opracowania dokumentu i będzie kontynuowany w okresie jego wdrażania. Etap opracowania dokumentu uwzględnił będzie takie mechanizmy jak:

- konsultacje wytyczonego obszaru zdegradowanego i wyznaczonego na jego podstawie obszaru rewitalizacji – etap ten rozpoczął mechanizm integracji poprzez uruchomienie procesu udziału mieszkańców i organizacji pozarządowych w tworzeniu GPR.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji prace nad Programem rozpoczęto od wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Na podstawie art. 6 ust. 2 oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j.: Dz.U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.) Wójt Gminy Podedwórze powiadomił o przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy Podedwórze w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

W proces przygotowania diagnozy społeczno– gospodarczej dla Gminy Podedwórze zostały zaangażowane poniższe instytucje, które przygotowały dane potrzebne do sporządzenia analizy wskaźnikowej dla wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji.

- ✓ **Ośrodek Pomocy Społecznej w Podedwórze (wskaźniki dotyczące pomocy społecznej, ubóstwa).**
- ✓ **Komenda Powiatowa Policji w Parczewie (wskaźniki dotyczące przestępczości i przemocy domowej).**
- ✓ **Urząd Pracy w Parczewie (wskaźniki dotyczące bezrobocia).**

Konsultacje przeprowadzone były w następujących formach:

1. Spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji, umożliwiającego wyrażenie uwag, opinii i propozycji do Projektu Uchwały Rady Gminy Podedwórze w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Spotkanie odbyło się w dniu 7.03.2023 r. o godzinie 16.00 w siedzibie Urzędu Gminy Podedwórze, 44 21-222 Podedwórze, w sali konferencyjnej.
W spotkaniu wzięło udział 11 osób.

W spotkaniu uczestniczyli mieszkańcy Gminy Podedwórze, przedstawiciele Urzędu Gminy Podedwórze(Referat Inwestycji i Rozwoju), przedstawiciele Koła Gospodyń Wiejskich w Zaliszczu i Podedwórze i Stowarzyszenia na Rzecz Aktywizacji Mieszkańców Polesia Lubelskiego, przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Podedwórze oraz Biblioteki publicznej.

2. Zbierania uwag ustnych do protokołu od 03 marca 2023 r. do 03 kwietnia 2023 r. osobiście w Urzędzie Gminy Podedwórze, Podedwórze 44 21-222 Podedwórze pokój 3 (parter), tel. 83 37 95 227 (rejestrowanych w Formularzu Konsultacji Społecznych) od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu Gminy Podedwórze.
3. Zbierania uwag w postaci elektronicznej lub papierowej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej poprzez wypełnienie formularza zamieszczonego na stronie internetowej Urzędu Gminy Podedwórze pod adresem internetowym

<http://www.gmina-podedworze.pl> w zakładce – rewitalizacja oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Podedwórze pod adresem internetowym <https://ugpodedworze.bip.lubelskie.pl> w zakładce – rewitalizacja, w terminie od 3 marca 2023 r. do 3 kwietnia 2023r.

4. Badania ankietowego dotyczącego opinii na temat proponowanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz zaproponowanych w uchwale rozwiązań. Ankieta dostępna była na stronie internetowej Urzędu Gminy Podedwórze oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Podedwórze.

Po zakończeniu konsultacji społecznych sporządzony został „Raport z konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Gminy Podedwórze w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Podedwórze”.

Etap I zakończył się podjęciem Uchwały nr XXXI/237/2023 Rady Gminy Podedwórze z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Podedwórze.

Treść uchwały została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego (Poz. 4613).

- Etap tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Przystąpienie do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Podedwórze na lata 2023-2030 rozpoczęło od podjęcia Uchwały nr XXXI/238/2023 Rady Gminy Podedwórze z dnia 22.06.2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Podedwórze na lata 2023-2030.

Pogłębioną charakterystykę obszaru rewitalizacji wykonano w oparciu o dane ilościowe i jakościowe. Zostały one zebrane na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy Podedwórze. Zebrane informacje o przestrzeni obszaru rewitalizacji i istotnych problemach dla mieszkańców uzupełniono po uzyskaniu ankiet, które dotyczyły obszarów rewitalizacji.

W ramach konsultacji wpłynęło 26 ankiet, w tym:

- ✓ 3 ankiety, z których wynikało, że granice obszarów rewitalizowanych nie zostały wyznaczone trafnie
- ✓ 23 ankiety ze wskazaniem na trafne wyznaczenie granic obszarów rewitalizowanych

W terminie od 11.08.2023 r. do 30.09.2023 r. został przeprowadzony nabór propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mogły być ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Podedwórze na lata 2023-2030. Fiszki służące do stworzenia projektów udostępniono na stronie internetowej Gminy Podedwórze. **W trakcie naboru wpłynęło 15 fiszek projektowych.**

Zgromadzone pomysły mieszkańców przedstawione na spotkaniach i w ankiecie internetowej zostały uwzględnione w Programie, celem stworzenia dokumentu odpowiadającego na realne potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Do uzupełnienia – informacje nt. konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Podedwórze na lata 2023-2030”.

10.2. Procedura uspołecznienia na etapie realizacji programu rewitalizacji

Efektywność partycypacji społecznej zależy od skuteczności dwustronnego przepływu informacji, co oznacza, że nie tylko gmina, jako podmiot zarządzający procesem rewitalizacji powinien informować stronę społeczną o planowanych działaniach i zamierzeniach, ale także strona społeczna powinna mieć szansę wyrażenia swojej opinii na temat realizowanych działań.

Integracja na poziomie partycypacji społecznej w zarządzaniu wdrażaniem GPR - mechanizm ten będzie realizowany poprzez:

- powołanie Komitetu Rewitalizacji – podstawową funkcją Komitetu będzie ocenianie postępu wdrażania GPR z punktu widzenia integracji i komplementarności podejmowanych działań przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji (**monitoring i ewaluacja**),
- współpracę ze środowiskiem seniorów oraz młodzieży w zakresie działań rewitalizacyjnych podejmowanych dla osób starszych, młodzieży i dzieci (**wdrażanie projektów**),
- współpracę z przedstawicielami organizacji pozarządowych (**wdrażanie projektów, zwłaszcza w sferze społecznej**),
- współpracę ze Stowarzyszeniem na Rzecz Wspierania i Rozwoju Wsi Lubelskiej w zakresie wdrażania projektu zgłoszonego przez ww. podmiot (**wdrażanie projektów, monitoring, ewaluacja**),
- regularne spotkania z interesariuszami (**monitoring, ocena skuteczności podejmowanych działań**),
- dodatkowym narzędziem integracji jest kontrola społeczna procesu realizowanego dzięki publikacji i opiniowaniu sprawozdań z monitoringu GPR.

Elementem partycypacji społecznej będzie organizacja konsultacji społecznych przeprowadzonych metodami aktywizującymi, a dotyczących realizacji konkretnych przedsięwzięć. Chodzi o danie mieszkańcom możliwości wypowiedzenia się co do sposobów zagospodarowania terenów czy szczegółów projektów miękkich tak, aby wszystkie one w jak największym stopniu odpowiadały potrzebom mieszkańców. Z drugiej strony takie spotkania stanowią wyraz otwartości władz wobec mieszkańców oraz są okazją do wyjaśnienia pewnych zagadnień czy powodów, dla których dane przedsięwzięcie musi być zorganizowane w taki, a nie inny sposób.

Inny sposób angażowania społeczności lokalnej to ankietyzacja podmiotów/interesariuszy (osób, podmiotów gospodarczych, społecznych, itd.) z obszarów rewitalizacji na etapie oceny efektów wdrażania Programu Rewitalizacji. Przeprowadzanie takich ankiet pozwoli na uzupełnienie danych statystycznych gromadzonych na potrzeby monitoringu o odczucia i wnioski indywidualne. Jednocześnie - przy odpowiednio skonstruowanej ankiecie - pozwoli poznać propozycje rozwiązań ewentualnych pojawiających się problemów.

Wreszcie partycypacja społeczna może zostać zagwarantowana na etapie wdrażania dokumentu poprzez włączanie mieszkańców do realizacji konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Mowa tu zarówno o pojedynczych mieszkańcach, jak i osobach zrzeszonych np. w organizacjach pozarządowych. Zaangażowanie to może przyjmować formę wolontariatu, przy czym coraz popularniejszy staje się on nie tylko wśród młodzieży szkolnej, ale również osób starszych. W tym drugim przypadku przynosi pozytywne efekty, ponieważ z jednej strony wykorzystuje wiedzę i doświadczenie życiowe, a z drugiej sprawia, że osoby starsze czują się potrzebne i są bardziej dowartościowane. Włączenie to odnosi się przede wszystkim do realizacji projektów „miękkich”. Gmina będzie zachęcać mieszkańców do zaangażowania i promować możliwości włączania się do procesu rewitalizacji.

W proces realizacji GPR będą zaangażowane następujące podmioty:

- ✓ **Urząd Gminy Podedwórze (Referat Inwestycji i Rozwoju)** - (zaangażowanie w realizację projektów: Poprawa jakości życia mieszkańców dawnego POM w Podedwórze poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej, Centrum Kultury i Nauki: Przyszłość Gminnej Biblioteki Publicznej w Podedwórze, Rozwój terenów rekreacyjnych w miejscowości Podedwórze, Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych w centrum miejscowości Podedwórze, Wzmocnienie funkcji integracyjno-rekreacyjno – kulturalnych terenu dawnego parku dworskiego w miejscowości Antopol, Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusiłach oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców, Przebudowa i adaptacja świetlicy wiejskiej w Zaliszczu celem dostosowania do potrzeb społecznych, Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach-przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu, Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusiłach, Bojarach i Zaliszczu, Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze, Aktywizacja literacko-artystyczna dzieci i młodzieży, TERAZ SENIORZY, Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej)
- ✓ **Ochotnicza Straż Pożarna w Podedwórze** (zaangażowanie w realizację projektu: Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych w centrum miejscowości Podedwórze)
- ✓ **Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Wsi Lubelskiej** (zaangażowanie w realizację projektu: Remont budynku dawnej szkoły i adaptacja z przeznaczeniem na Ośrodek Tradycji Patriotycznej)
- ✓ **Urząd Gminy Podedwórze, Gminna Biblioteka Publiczna, Koła Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Wsi Lubelskiej** (zaangażowanie w realizację projektów z zakresu aktywizacji społeczności lokalnej, tj. Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusiłach, Bojarach i Zaliszczu, Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze, Aktywizacja literacko-artystyczna dzieci i młodzieży, TERAZ SENIORZY, Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej)
- ✓ **Zespół Placówek Oświatowych** (zaangażowanie w realizację projektu: Nowoczesna szkoła-wdrożenie programu rozwojowego w Szkole Podstawowej w. Podedwórze)
- ✓ **Ośrodek Pomocy Społecznej w Podedwórze, Komenda Powiatowa Policji w Parczewie** (zaangażowanie w realizację projektu: TERAZ SENIORZY)
- ✓ **Powiatowy Urząd Pracy w Parczewie** (zaangażowanie w realizację projektu: Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej)

Zaangażowanie mieszkańców może przyjmować również formę wolontariatu, przy czym coraz popularniejszy staje się on nie tylko wśród młodzieży szkolnej, ale również osób starszych. W tym drugim przypadku przynosi pozytywne efekty, ponieważ z jednej strony wykorzystuje wiedzę i doświadczenie życiowe, a z drugiej sprawia, że osoby starsze czują się potrzebne i są bardziej dowartościowane. Włączenie to odnosi się przede wszystkim do realizacji projektów „miękkich”. Gmina będzie zachęcać mieszkańców do zaangażowania i promować możliwości włączania się do procesu rewitalizacji.

Integracja na poziomie zarządzania wdrażaniem – mechanizm związany z ciągłą oceną postępu wdrażania GPR, realizowany poprzez: monitoring i ewaluację.

Zasady partycypacji w projekcie:

1. Dwustronny przepływ informacji.
2. Rzetelne diagnozowanie i prezentowanie informacji.
3. Angażowanie społeczności na możliwie wielu etapach działań rewitalizacyjnych.
4. Wieloetapowość konsultacji społecznych.
5. Wieloaspektowość konsultacji społecznych.

W procesie rewitalizacji wykorzystywane zostaną bierne i czynne formy konsultacji społecznych:

1. Formy bierne, a więc takie, w których prowadzona komunikacja jest jednokierunkowa to m.in. artykuły w informatorach samorządowych oraz krótkie informacje na stronach internetowych Gminy, bądź też w lokalnych mediach. Komunikacja jednokierunkowa będzie miała głównie charakter informacyjny.
2. Formy czynne tzn. komunikacja dwukierunkowa będzie miała charakter informacyjno-konsultacyjny i prowadzona będzie w sposób dedykowany.

Założenia koncepcji procesu konsultacji społecznych:

1. Proces uspołecznienia realizacji programu rewitalizacji realizowany będzie wśród interesariuszy programu rewitalizacji, a więc podmiotów (osób fizycznych i prawnych), na które rezultaty będą miały wpływ.
2. W ramach procesu następować będzie komunikacja jedno- i dwukierunkowa z zespołami i osobami zarówno biorącymi bezpośredni udział w projektach rewitalizacji, jak również z zespołami i osobami, powiązаныmi pośrednio z działaniami rewitalizacyjnymi.
3. Wstępnie zidentyfikowane w niniejszym opracowaniu grupy interesariuszy (przedsiębiorcy, organizacje społeczne, lokalni liderzy, mieszkańcy poszczególnych sołectw, jednostki organizacyjne gminy, parafie) będą szczegółowo zweryfikowane na etapie prac realizacyjnych.
4. Uspołecznienie będzie prowadzone w sposób bezpośredni.
5. Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu uspołecznienia zostaną szczegółowo zweryfikowane po zapoznaniu się z oczekiwaniami, potrzebami i możliwościami uczestników procesu.
6. Po każdym spotkaniu konsultacyjnym/warsztatowym dotyczącym programu rewitalizacji zostanie sporządzony raport. Istotnym narzędziem partycypacji społecznej jest działalność Komitetu Rewitalizacji, który zostanie powołany Zarządzeniem Wójta.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa) gminny program rewitalizacji jest uznawany za **Inny Instrument Terytorialny (ITT)**, dzięki czemu gmina po spełnieniu wymogów dotyczących IIT może ubiegać się o środki unijne dostępne w ramach m.in. programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027.

Wymogi ustawy o rewitalizacji i Zasad realizacji IIT, a także regulacje ustawy wdrożeniowej w art. 36, pokrywają się ze sobą, wyjątkiem jest nieco inaczej sformułowany katalog interesariuszy.

W ustawie o rewitalizacji katalog interesariuszy wskazany został w art. 2 ust. 2. W ustawie wdrożeniowej (art. 36 ust. 8 pkt 4) mowa jest o partnerach społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotach reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotach działających na rzecz ochrony środowiska i podmiotach odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw

podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, przystępując do prac nad procesem rewitalizacji, gmina Ostrów Lubelski przy okazji identyfikacji interesariuszy rewitalizacji wzięła pod uwagę także wymogi wynikające z ustawy wdrożeniowej.

W toku analizy za partnerów społecznych realizujących działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne, uznano przede wszystkim organizacje pozarządowe opisane w podrozdziale 10.1. Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.

Zidentyfikowani partnerzy społeczno-gospodarczy oraz podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie lub realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne zostaną zaproszeni do prac związanych z realizacją GPR.

Dzięki kampanii informacyjnej udało się pozyskać partnerów społeczno-gospodarczych i inne podmioty określone w ustawie wdrożeniowej.

Partnerzy ci zostali zaproszeni do procesu partycypacji na etapie przygotowania GPR, na etapie jego wdrażania będą zaś brali udział w dalszych działaniach partycypacyjnych, przede wszystkim w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Kluczowymi partnerami rewitalizacji biorącymi udział we wdrażaniu programu są podmioty, które zgłosiły swój projekt w otwartym naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W celu pełnego włączenia partnerów społeczno-gospodarczych i podmiotów wskazanych w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej skład Komitetu Rewitalizacji zostanie ustalony z ich uwzględnieniem, dzięki czemu, oprócz innych interesariuszy procesu rewitalizacji, będą oni mieć także wpływ na sposób wdrażania, monitorowanie i ocenę prowadzonej interwencji.

W tym celu w zasadach dotyczących składu komitetu zostaną uwzględnieni przedstawiciele podmiotów wymienionych m.in. w art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej,

Włączenie społeczne wyżej wymienionych partnerów w proces rewitalizacji gminy Ostrów Lubelski spełnia wymogi ustawy wdrożeniowej, sprawiając że GPR można uznać za Inny Instrument Terytorialny zgodnie z regulacjami ustawy wdrożeniowej i Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

11. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowią Dyrektywa nr 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko(Dz.Urz.UEL197

z 21.7.2001), Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022r. poz. 1029) oraz Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022r. poz. 916) ustawa ta dodatkowo uszczegóławia przepisy odnośnie obszarów podlegających ochronie, w szczególności obszarów Natura 2000.

W celu identyfikacji potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji oraz oceny ich natężenia, a także określenia, czy w programie w należyty sposób został uwzględniony interes środowiska przyrodniczego i kulturowego rozpatruje się wpływ realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji na poszczególne komponenty środowiska:

1. różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny,
2. ludzi,
3. wodę,
4. powietrze i środowisko akustyczne,
5. powierzchnię ziemi,
6. krajobraz i zabytki,
7. klimat, zasoby naturalne.

W przypadku powierzchni ziemi, klimatu i zasobów naturalnych, stwierdzono neutralny wpływ realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, natomiast na wszystkie pozostałe komponenty środowiska realizacja projektów będzie miała wpływ pozytywny.

W przypadku realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych niekorzystne oddziaływanie może nastąpić jedynie w fazie ich wykonywania i może być związane bezpośrednio z uciążliwościami powstającymi w trakcie prowadzonego procesu budowlanego. Wówczas oddziaływania mają charakter odwracalny, chwilowy oraz występują w relatywnie krótkim czasie (krótkoterminowo).

Oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji, może spowodować nakładanie się działań w przypadku ich równoczesnej realizacji. Dlatego też, harmonogram realizacji zadań jest tak skonstruowany, aby z jednej strony uwzględnić technologię robót, a z drugiej ograniczyć kumulację uciążliwych oddziaływań.

W przypadku zadań związanych z budową lub modernizacją uzbrojenia podziemnego o podejmowanych w tym zakresie pracach będą informowani wszyscy zarządcy sieci, tak by w jednym czasie uporządkować całość zidentyfikowanych spraw na danym terenie.

Minimalizacja oddziaływań inwestycji na środowisko, to różnego rodzaju działania, które mają wpłynąć na zmniejszenie uciążliwości przedsięwzięcia na otoczenie, zarówno w fazie realizacji jak i eksploatacji.

Są to m.in. następujące działania:

- ✓ w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy,
- ✓ stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- ✓ właściwe kierowanie pracami,
- ✓ dotrzymywanie terminów wykonywania prac budowlanych,
- ✓ nadzór nad skutecznością i jakością realizacji,
- ✓ stosowanie wysokiej klasy rozwiązań technicznych,
- ✓ ograniczanie i oszczędzanie podczas budowy surowców takich jak woda, piasek i energia,

- ✓ maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Programu ma charakter lokalny, zatem oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie również miało zasięg lokalny. Natomiast realizacja Programu nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Mówiąc o znacząco negatywnym oddziaływaniu na środowisko trzeba zaznaczyć, że będzie miało ono charakter tymczasowy i ograniczy się do realizacji planowanych inwestycji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. W perspektywie długoterminowej działania, które będą realizowane, korzystnie wpłyną nie tylko na znaczącą poprawę warunków korzystania ze środowiska naturalnego, ale też na komfort życia mieszkańców Gminy Podedwórze.

Środki zapobiegawcze negatywnemu oddziaływaniu na środowisko to przede wszystkim rozwiązania, jakie zostały zaproponowane w przedmiotowym dokumencie. Są to przede wszystkim: wybór odpowiedniej lokalizacji, wybór właściwych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych.

Do uzupełnienia proces Strategicznej Oceny OOS

12. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

12.1. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Na dzień przyjęcia uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Podedwórze na lata 2023 – 2030 nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

12.2. Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

12.2.1. Niezbędne zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

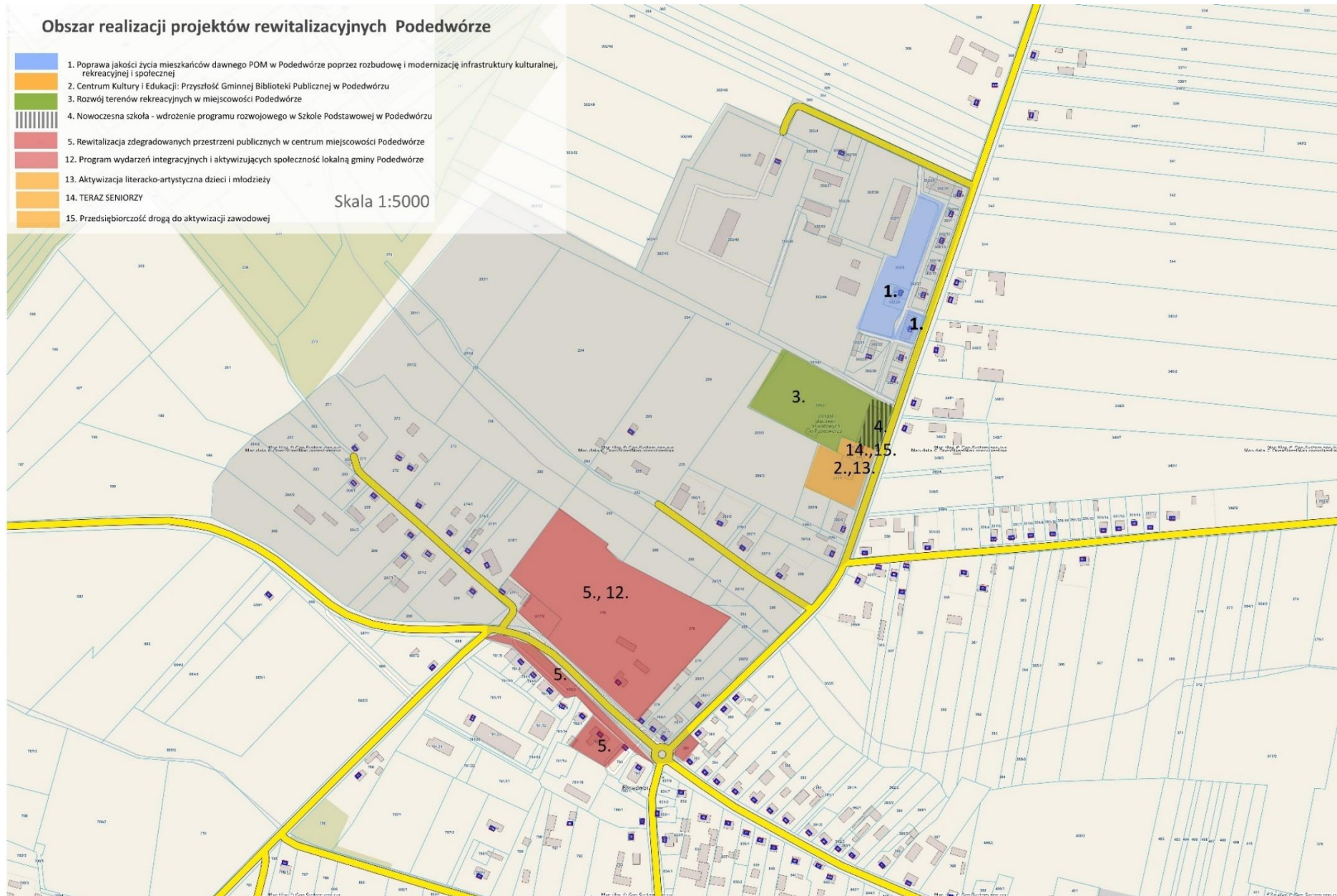
Gmina Podedwórze jest na etapie wyłonienia wykonawcy

12.2.2. Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

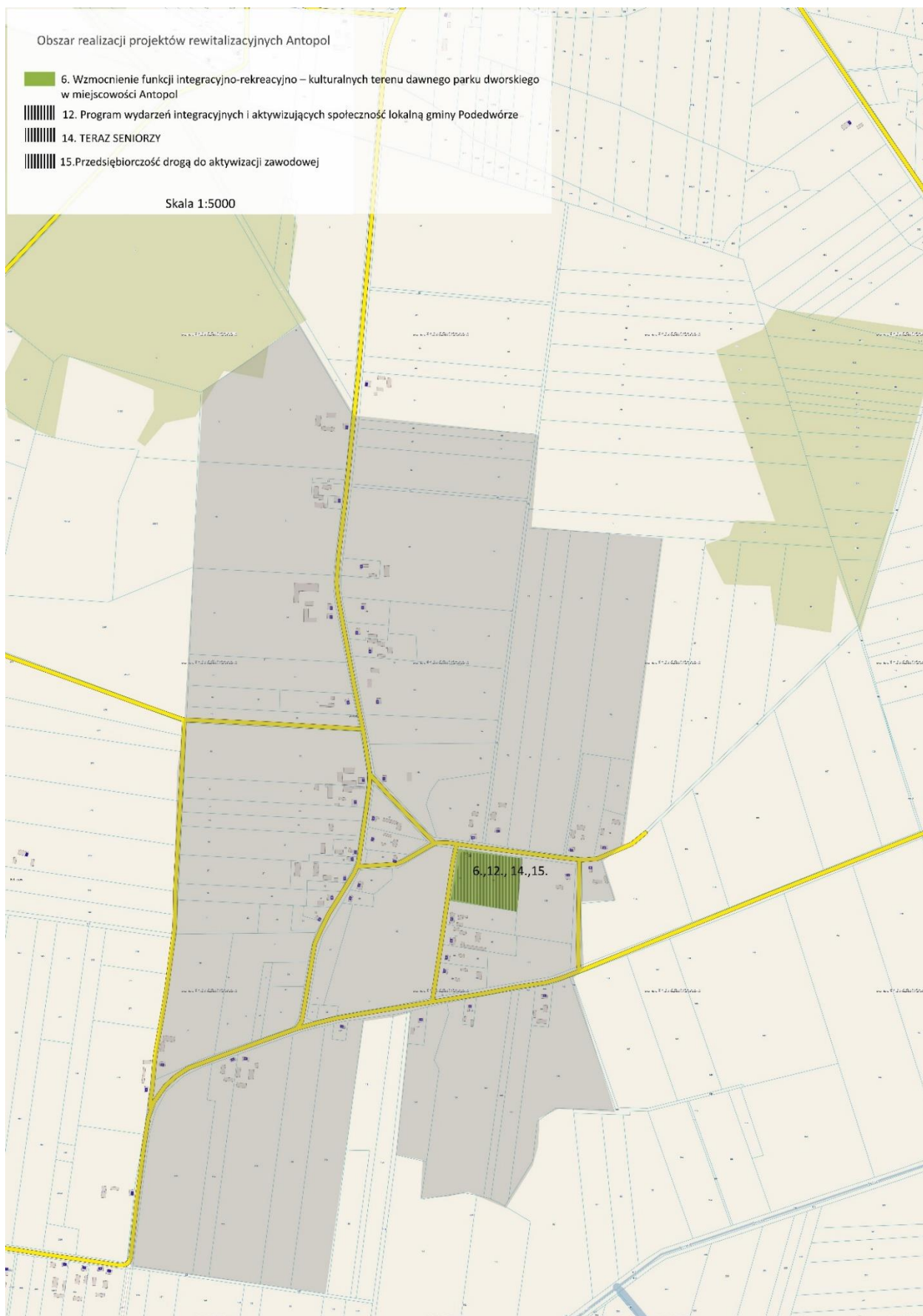
Na dzień przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Podedwórze na lata 2023 – 2030, nie przewiduje się wprowadzenia zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

9. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Mapa 3 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji POM Podedwórze

Mapa 4 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Antopol

Mapa 5 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Bojary

Obszar realizacji projektów rewitalizacyjnych Bojary

- 10. Remont świetlicy wiejskiej w Bojarach przebudowa zdegradowanego, istniejącego budynku w celu adaptacji na cele społeczno – kulturowe wraz z zagospodarowaniem terenu
- 11. Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusifach, Bojarach i Zaliszczu
- 14 TERAZ SENIORZY
- 15. Przedsiębiorczość drogą do aktywizacji zawodowej

Skala 1:5000

10. 11., 14., 15.

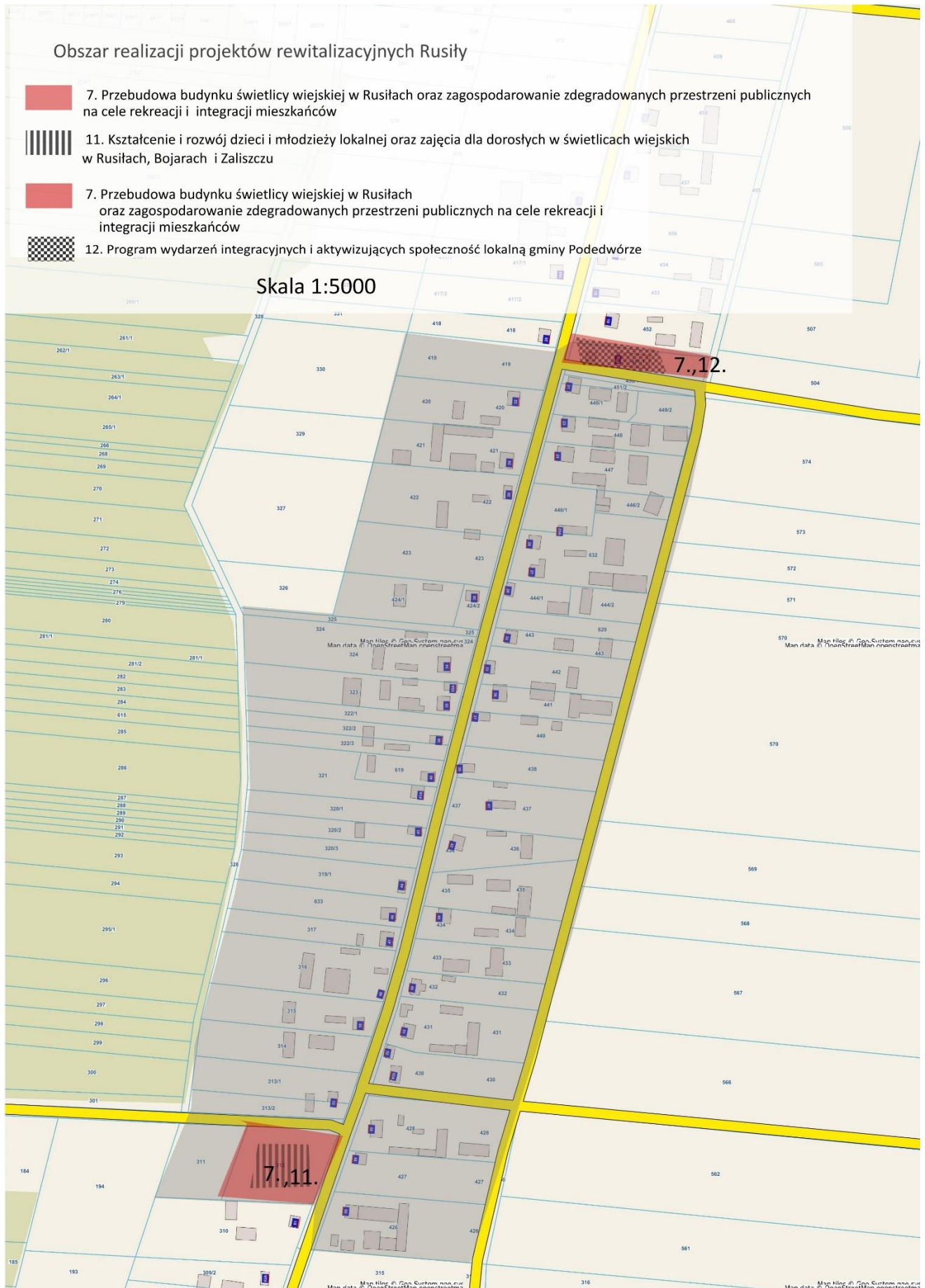

Mapa 6 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Rusiły,

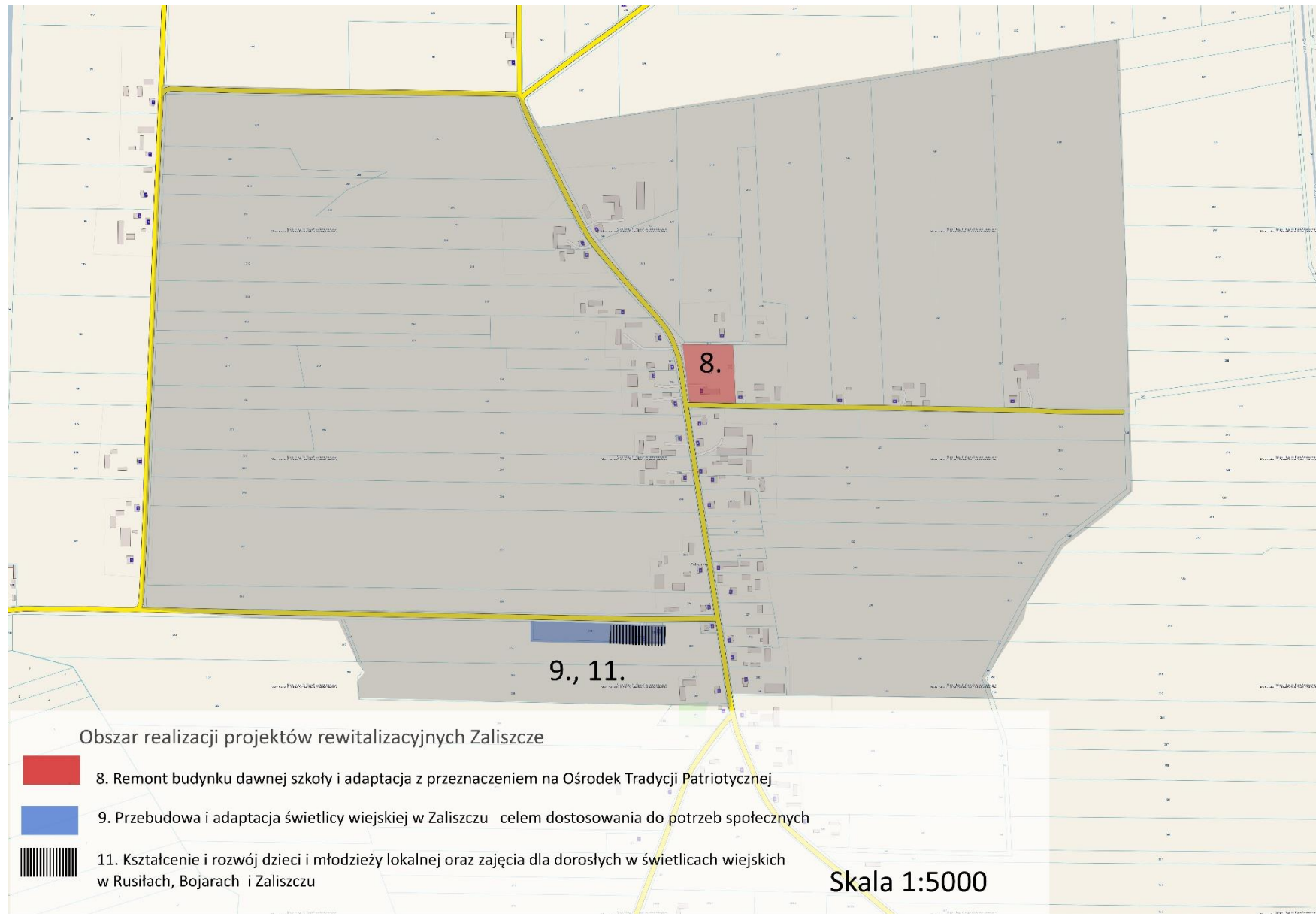
Obszar realizacji projektów rewitalizacyjnych Rusiły

- 7. Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusiłach oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców
- 11. Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży lokalnej oraz zajęcia dla dorosłych w świetlicach wiejskich w Rusiłach, Bojarach i Zaliszczu
- 7. Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Rusiłach oraz zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na cele rekreacji i integracji mieszkańców
- 12. Program wydarzeń integracyjnych i aktywizujących społeczność lokalną gminy Podedwórze

Skala 1:5000

Mapa 7 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Zaliszcze

Spis tabel:

Tabela 1 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach programu rewitalizacji.....	15
Tabela 2 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego	17
Tabela 3 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa w roku 2021 [%]	20
Tabela 4 Udział liczby ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym oraz poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru/sołectwa [%]	20
Tabela 5 Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców obszaru/sołectwa	21
Tabela 6 Przystępczość na 100 mieszkańców.....	21
Tabela 7 Niebieskie karty” oraz interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców.....	22
Tabela 8 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców w roku 2021.....	22
Tabela 9 Wartości wskaźników dla sfery społecznej.....	23
Tabela 10 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej.....	23
Tabela 11 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty	24
Tabela 12 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej.....	24
Tabela 13 Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	26
Tabela 14 Kwota inwestycji gminnych w poszczególnych miejscowościach w latach 2019-2021 w przeliczeniu na 1 mieszkańca	26
Tabela 15 Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	27
Tabela 16 Dostępność do usług kultury i usług społecznych (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe)	27
Tabela 17 Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru / sołectwa	28
Tabela 18 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	29
Tabela 19 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	29
Tabela 20 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty	30
Tabela 21 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	30
Tabela 22 Ocena skomunikowania Gminy Podedwórze	31
Tabela 23 Przestrzenie publiczne oraz stan ich zagospodarowania w ocenie UG Podedwórze	31
Tabela 24 Stopień wyposażenia gminy w infrastrukturę sportu i rekreacji	32
Tabela 25 Czynniki techniczne – w szczególności udział powierzchni terenów zdegradowanych w ogólnej powierzchni sołectwa, stopień funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w dostępie do sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej	33
Tabela 26 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową	33
Tabela 27 Delimitacja Obszaru Rewitalizacji Gminy Podedwórze.....	36
Tabela 28. Zakres obszaru rewitalizacji	36
Tabela 29 Analiza SWOT obszaru rewitalizacji.....	59
Tabela 30 Pogłębiona diagnoza problemów i potencjałów obszaru rewitalizacji.....	61
Tabela 31 Zdefiniowane potrzeby obszaru rewitalizacji w Gminie Podedwórze	62
Tabela 32 Powiązania potencjałów rozwojowych w sferze gospodarczej, społecznej i środowiskowej...	66
Tabela 33 Źródła finansowania GPR	105

Tabela 34 Matryca komplementarności (komplementarność przedsięwzięć z celami i kierunkami działań GPR).....	106
Tabela 35 Ramy finansowe.....	108
Tabela 36. Harmonogram wdrażania GPR.....	110
Tabela 37 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR.....	114
Tabela 38 Ocena i system monitorowania stanu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	117
Tabela 39 Wykaz interesariuszy zaangażowanych w proces przygotowania i realizacji GPR.....	126

Spis map:

Mapa 1 Podział gminy na obszary porównawcze.....	16
Mapa 2 Wyniki standaryzacji w odniesieniu do problemów społecznych–Gmina Podedwórze.....	25
Mapa 3 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji POM Podedwórze.....	136
Mapa 4 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Antopol.....	137
Mapa 5 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Bojary.....	138
Mapa 6 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Rusiły,.....	139
Mapa 7 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Zaliszcze.....	140